

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VIII legislatura

Vuitè període

Sèrie C - Número 742

Dilluns, 22 de febrer de 2010

Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan

PRESIDÈNCIA DE L'I. SR. HIGINI CLOTAS I CIERCO

Sessió núm. 5

S U M A R I

Compareixença

d'Uwe Umbach, pilot, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00401/08) (decaiguda) p. 3

Compareixença

de Marc Castellnou Ribau, cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF) (tram. 357-00386/08) p. 4

Compareixença

de Ricard Expósito, del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF 6) i coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals (tram. 357-00395/08) p. 19

Compareixença

d'Andreu Caravaca Fernández, guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF) de Lleida (tram. 357-00390/08) p. 33

Compareixença

de Juan Herrera Granados, sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF) (tram. 357-00389/08) p. 43

Compareixença

de Moisès Galán Santana, del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF 1) (tram. 357-00387/08) p. 54

NOTES

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

SESSIÓ NÚM. 5

La sessió s'obre a les deu del matí i nou minuts. Presideix el Sr. Clotas i Cierco. Assisteix la Mesa el lletrat Sr. Pau i Vall.

Hi són presents les diputades i els diputats, Sr. Corominas i Díaz, Sra. Fortuny i Torroella, Sr. Pallarès i Povill, Sra. Ribera i Garijo, Sr. Sala i Roca i Sr. Turull i Negre, pel G. P. de Convergència i Unió; Sr. Ferran i Serafini i Sr. Pérez Ibáñez, pel G. P. Socialistes - Ciutadans pel Canvi; Sra. Cid i Pañella i Sra. Gomà i Pons, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Sra. García i Rodríguez, Sr. Luna i Vivas i Sra. Montserrat i Culleré, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Sr. Bosch i Mestres i Sr. Pi i Noya, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, i Sra. De Rivera i Pla i Sr. Rivera Díaz, pel G. Mixt.

Assisteixen a aquesta sessió el guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat, Sr. Andreu Caravaca Fernández; el cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat, Sr. Marc Castellnou Ribau; el coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat, Sr. Ricard Expósito Miró; el GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat, Sr. Moisès Galán Santana, i el sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals, Sr. Juan Herrera Granados.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença de Marc Castellnou Ribau, cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF), davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00386/08). Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.
2. Compareixença de Ricard Expósito, del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF 6) i coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00395/08). Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.
3. Compareixença d'Andreu Caravaca Fernández, guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF) de Lleida, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00390/08). Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.
4. Compareixença de Juan Herrera Granados, sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF), davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00389/08). Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.
5. Compareixença de Moisès Galán Santana, del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF 1), davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00387/08). Comissió d'Inves-

tigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan. Compareixença.

El president

S'obre la cinquena sessió de la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan.

Compareixença

d'Uwe Umbach, pilot, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 357-00401/08) (decaiguda)

Bon dia, senyores i senyors diputats. Al moment de començar aquesta sessió, voldria posar en coneixement de tots els senyors i senyores diputats, en relació amb la compareixença del senyor Uwe Umbach, pilot, davant d'aquesta comissió, que estava prevista per al dia 1 de març..., els vull fer avinent que ens ha comunicat la impossibilitat d'assistir-hi, atès que serà durant sis setmanes fora del país, per una contractació que ell té com a professional.

Per aquest motiu i justificant-ho, demano l'assentiment de la comissió per considerar decaiguda aquesta compareixença que no es podrà produir, eh? *(Pausa.)* D'acord, gràcies.

Si us plau, demanaria que es tanqués la porta.

Senyor Luna, veig que em demana la paraula abans que jo formuli el primer punt de l'ordre del dia. Digui'm; té la paraula.

El Sr. Luna Vivas

Moltes gràcies, senyor president. En primer lloc, voldria preguntar a la presidència què fa la directora general, la senyora Lanau, en aquesta comissió; vam fer una queixa formal.

I en segon..., nosaltres vam demanar, segons els informes que ens va lliurar, que necessitàvem un tècnic perquè ens poguéssim desxifrar material tècnic que no entenem, i la contestació és que cada compareixent, com a tècnic, nos pot donar una resposta. Simplement per comentar-li a la presidència.

El president

Molt bé. Amb relació a la primera observació que vostè em formula, i és la presència en el si de la comissió de la directora general, la senyora Olga Lanau, li haig de recordar, senyor Luna, a vostè i a tots els diputats d'aquesta comissió, que els criteris establerts per a l'assistència dins de la Sala de Grups on es celebra la comissió és la dels diputats que pertanyen a aquesta comissió més les seves assessories parlamentàries que formen part del bloc parlamentari, així com tots els mitjans de comunicació acreditats.

També tenen dret a comparèixer en el si de la comissió tots els compareixents citats, el conjunt dels compareixents citats, siguin els que siguin. Òbviament, la directora general de què vostè fa esment, la senyora Lanau,

és una de les compareixents, per tant, ella i tots els altres compareixents que estan convocats a comparèixer davant d'aquesta comissió tenen dret a assistir en aquesta Sala de Grups el dia que ho creguin convenient. Hi ha, així, algunes altres excepcions, que vostè coneix i que jo en virtut de la meua presidència m'atribueixo, i que les hem comentades, ja.

Crec que queda, per tant, resolt. (*El Sr. Luna i Vivas demana per parlar.*) Senyor Luna, no voldria continuar gaire aquest diàleg. Digui'm.

El Sr. Luna Vivas

Simplement perquè consti al diari que la presència de la directora general, la senyora Lanau, pot condicionar d'alguna forma, indirectament, la llibertat dels compareixents.

El president

Aquesta és la seva opinió. Ho repeteixo: el criteri establert és el que hem dit i, per tant, l'assisteixen tots els drets, a la senyora Lanau, igual que a tots els altres compareixents citats davant d'aquesta comissió, a estar presents en aquesta comissió.

Compareixença

de Marc Castellnou Ribau, cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF) (tram. 357-00386/08)

Sense més preàmbuls, entrem al primer punt de l'ordre del dia, que és la compareixença del senyor Marc Castellnou Ribau, cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals, GRAF, a qui demano la seva compareixença.

(*Pausa.*)

Si us plau... Bon dia, senyor Castellnou. Permeti'm que li doni la benvinguda en el si d'aquesta comissió i en nom del Parlament de Catalunya, agraint-li la seva participació en aquesta sessió de la comissió d'investigació. Jo sé que comparèixer davant d'aquestes comissions és una cosa que està fora de les seves funcions habituals i que, per tant, s'exigeix un esforç suplementari. I, per tant, compti amb tota la nostra ajuda, col·laboració i per a tot el que pugui necessitar.

L'informo que el procediment de la sessió de treball d'aquesta comissió és que si vostè volgués disposar de deu minuts per fer una exposició inicial, els té; si no, entrem directament en el qüestionari que li formulen els grups. Els grups disposen de cinc minuts per formular-li a vostè les qüestions que creguin oportunes; vostè disposa del mateix temps per respondre aquestes qüestions, en un diàleg que s'estableix de manera bilateral entre cadascun dels grups, de major a menor. I vostè mateix, senyor Castellnou..., vostè vol disposar de...

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat (Sr. Marc Castellnou Ribau)

Sí, afirmatiu.

El president

Sí?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

M'agradaria passar unes diapositives per centrar una mica què són els GRAF.

El president

Perfectament. Doncs, disposa vostè de deu minuts. Suposo que el dispositiu per a les diapositives està ja preparat. (*Pausa.*)

Endavant, senyor Castellnou, té la paraula.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Bé, bon dia a tots.

(*L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.*)

La meua primera intenció és, doncs, passar unes sis diapositives, per centrar una mica quina és la tasca dels GRAF i la funció que els bombers GRAF fem dins del dispositiu d'extinció dels Bombers de la Generalitat de Catalunya.

Aquesta imatge que tenen a la pantalla és la imatge de l'incendi de Balsareny, el juliol del 2005. És una imatge que resumeix simplement i de forma fàcil el que són els incendis forestals a Catalunya; incendis forestals que, en menys d'una hora, creixen per damunt de les cinc-centes hectàrees, que en dues hores estan a les mil hectàrees, i que afecten per igual superfície forestal i superfície urbana. I per això es requereix un cos de bombers potent, com és el Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya, un cos de bombers amb diversitat de sectors i amb estructures de comandament en equip, per tal de poder gestionar les diferents emergències que un sol incendi forestal pot generar.

El problema dels incendis forestals és que la gent tendim a pensar que els incendis forestals són sempre foc que crema al bosc, però m'agradaria passar aquestes imatges. Aquestes petites imatges són d'un front de capçades actiu; no era un front de capçades passiu ni un front de foc que crema de capçades independent, era un front de capçades actiu. I aquesta imatge està presa a les quatre de la tarda, quan l'incendi s'aproxima a una carretera –a l'incendi de Sant Llorenç, l'any 2003. Aquest incendi supera la capacitat d'extinció de qualsevol sistema d'extinció; no només el nostre, sinó qualsevol sistema d'extinció. I la raó per la qual els diferents cossos d'extinció es doten d'unitats tipus GRAF, o tipus BRIF, o tipus Hot Shots, o tipus el que sigui –és el nom, però són les mateixes funcions–, és perquè arriba un moment que els incendis superen la capacitat d'extinció d'un cos d'extinció i necessites elements que es dediquin a buscar les oportunitats, a calmar l'evolució de l'incendi i a situar el foc per sota de la capacitat d'extinció, de forma que el cos d'extinció pugui finalitzar la seva tasca final..., bé, d'extingir l'incendi.

És una imatge prou clara, a nivell del que..., no és el típic front de foc que un espera que avanci lentament.

Aquests són els GRAF treballant. Acostumen a treballar per davant de la línia d'aigua, cercant oportunitats i alentint l'evolució d'aquest incendi, perquè posteriorment els nostres companys puguin rematar la feina. I si l'incendi corre tant, podem anar per davant de l'incendi, fent les famoses cremes d'eixamplament o contrafocs, en aquest cas, i és on utilitzem bàsicament els ADF i la gent del territori. No cal oblidar que nosaltres també som gent d'aquest territori.

Ara bé, Bombers s'enfronta a uns incendis a Catalunya que no tenen res a envejar als incendis de Califòrnia o als incendis d'Austràlia. Per aquesta raó, com a bombers GRAF i com a Bombers de la Generalitat de Catalunya, viatgem, intercanviem, treballem i formem part de la resta de col·lectius.

Aquest incendi és l'incendi de Mont-roig, del 4 de juliol del 2007. És un incendi que en menys de vint minuts surt de la zona d'inici, que és un camp de golf, i impacta contra la urbanització de Miami Platja. Més de quinze mil persones estan encerclades aquí dins, sense poder ni sortir-ne ni marxar-ne. Això vol dir que abans que l'incendi hagi muntat la seva pròpia..., en fi, l'estructura, i Bombers hagi muntat la seva resposta, l'incendi ja afecta quantitat de diferents serveis i per això necessitem unitats que tinguin capacitat de decisió. I això és un dels altres conceptes que ens interessa deixar clar.

Però, bé, els grans incendis forestals que tenim a Catalunya, com aquest..., això és Solsonès 98, és l'incendi que demostra que pot cremar 27.000 hectàrees en menys de catorze hores, és un incendi que arriba a avançar a onze quilòmetres per hora i és l'incendi que posa en evidència que el Cos de Bombers ha d'incorporar unitats a l'estil del GRAF per poder fer front a incendis que avancen molt més de pressa que el que pot avançar el sistema d'extinció, que són els seus..., quilòmetre i mig, dos quilòmetres per hora. Aquest és l'origen i aquesta és la raó per la qual, doncs, treballem i funcionem. No sé si el vídeo funciona, però...

(Pausa.)

Esta imatge és l'incendi d'Alcover, de l'any 2003. L'incendi comença a la part aquesta d'aquí a baix, la posició d'on surt el fum és on hi ha el sistema d'extinció d'aigua atacant l'incendi, i tot això d'aquí al davant és l'avanç de l'incendi. O sigui, l'incendi és molt més ràpid que no pas el sistema d'extinció; per tant, una de les maniobres que es fa amb això és intentar parar aquest cap de l'incendi, és frenar-lo, amb un únic objectiu, o sigui, jo freno l'incendi perquè el sistema d'extinció pugui avançar. Al cap i a la fi, tota la ciència o la ciència forestal es reduïx al fet que la velocitat de propagació de l'incendi sigui inferior a la meua velocitat d'extinció. Si és superior, continua propagant-se; si és inferior, jo l'acabo matant.

I això és una imatge, les cremes aquestes, del cap de l'incendi d'Alcover, per frenar aquest incendi. I aquesta imatge resumix un concepte que he explicat fins a la sacietat últimament, i és dir: els bombers, sense el seu grup especial dels bombers GRAF, segueixen sent

un gran cos d'extinció d'incendis. Els GRAF, amb els seus bombers, són unes unitats que poden fer molta feina dins del Cos de Bombers, però els GRAF sense els bombers no poden extingir incendis; o sigui, són part d'un mateix equip i són eines del mateix equip, són peces: uns són els davanters, els altres són del mig, els altres són els defenses, els altres són els porters, però tots són part del mateix equip.

Això, aquesta imatge que veuen aquí, és la crema d'eixamplament aquesta que es fa en aquest incendi d'Alcover per parar l'incendi; un incendi que avança a set quilòmetres/hora. Després d'això, passa a avançar a mig quilòmetre/hora, perquè li entra lo cap. A partir d'aquí, el sistema d'extinció pot acabar la seua tasca; és un treball en equip. Però, òbviament, per fer aquesta tasca, els GRAF necessiten més formació, els bombers GRAF necessiten equips diferents, però segueixen necessitant tota l'estructura de bombers per poder treballar. I l'estructura els necessita a ells per poder fer la tasca que se'ls encomana. És tot un treball en equip.

Això és una imatge d'altres atrapaments. Els bombers, quan són forçats a prendre decisions tan de pressa perquè hi ha en risc pobles, hi ha en risc urbanitzacions, hi ha en risc persones i béns, doncs, acabes trobant-te en situacions d'atrapament. I si vostès han llegit l'informe, nosaltres acostumem a recomanar, als nostres protocols de seguretat, que una zona segura és aquella que compleix quatre vegades l'alçada de la vegetació dominant i quatre vegades l'alçada de la flama. Crec que aquesta imatge ho mostra molt bé. Si vostè es pot situar en una zona neta de vegetació, que fa aquestes... És el que anomenem zona segura. I és per això que tenim protocols de seguretat. No tenim protocols de seguretat perquè nosaltres assumim un risc innecessari, tenim protocols de seguretat perquè l'acompliment de les nostres funcions, que és protecció de persones, béns i de massa forestal, ens força a estar en llocs que no sempre són segurs i, per tant, necessitem aquests protocols de seguretat. Però són protocols de seguretat pensats, basats en l'experiència, en els anys que fa que apaguem incendis.

Dos imatges importants. En blau, els perímetres d'incendi que han afectat Catalunya els anys vuitanta-noranta; en vermell, els incendis forestals que han afectat Catalunya la dècada..., des del 2000 fins ara. La diferència és clara, és una diferència impactant. Si això el Cos de Bombers ho ha aconseguit és per moltes coses. Ho ha aconseguit perquè ha augmentat recursos, perquè la seva gent està més formada, perquè tenim més tecnologia; però en el fons hi ha una conclusió, i que m'agradaria explicar-la avui aquí, i és que moltes de les extincions dels incendis dels anys 2003, 2005, 2007, 2009, 2002, 2001, 2000, es fan en els perímetres dels incendis dels anys noranta. És a dir, en el fons, els incendis de les dècades dels noranta i dels vuitanta van fer un mosaic de territori que en la dècada actual nosaltres l'hem aprofitat.

És a dir, quan nosaltres diem que per apagar els incendis s'ha de fer gestió del territori, demanem que se'ns facilitin les eines per poder complir les nostres tasques amb seguretat. I en la situació actual del nostre

país, de la creixent massa forestal cada vegada amb més població, ens està passant que cada vegada assumim més riscos davant d'una superfície forestal cada vegada més contínua. I aquest és el debat real que hi ha. O sigui, per més recursos d'extinció que posem damunt de la taula, no aconseguirem controlar el problema dels incendis, perquè és un règim d'incendis que es repeteix, es repeteix i es repeteix.

Nosaltres hem estudiat tots aquests incendis i hem classificat els tipus d'incendis que hi ha a Catalunya, perquè la previsió de risc per nosaltres és bàsica. I aquí veuen els diferents tipus d'incendis forestals que hi ha Catalunya, en quines diferents comarques es donen, de forma que nosaltres podem preveure, en funció de la situació de risc, on tindrem l'incendi més probablement i on es demandaran els recursos. I així funcionem com a regió única, com a país. O sigui, movem els recursos d'un lloc a l'altre, en funció del tipus d'incendi que esperem per la previsió meteorològica i per l'estat de la vegetació. I això és el mapa general d'incendis, disseny que ens dona més o menys la recurrència d'aquests incendis i, per tant, on necessitem invertir més en prevenció; la tipologia dels incendis i, per tant, quin tipus d'estratègia hem d'aplicar en cada moment.

I això és una mica la informació que fa deu anys no hi era i que tot just ara estem arribant a tindre, perquè un dels principals tabús que Bombers s'ha proposat trencar és aquell que «un foc, quan hi ha risc, pot passar en qualsevol lloc, en qualsevol moment i de qualsevol manera». I això no és cert. Un foc només pot passar en certs moments, a certs punts del territori i amb un comportament definit. I este és, una mica, lo coneixement que Bombers té i que Bombers està posant damunt de la taula. I aquest coneixement l'estem posant damunt de la taula des del Cos de Bombers, pel coneixement que el Cos de Bombers té de l'incendi forestal. O sigui, ningú es pensi que els bombers són una gent que es vestix de blau, agafa la mànega i va a apagar foc. Els bombers són una gent que coneix molt bé l'incendi, que l'apaga, però que l'estudia i que el prepara.

Això és una mica el que els volia aportar.

El president

Moltes gràcies, senyor Castellnou. Obrim, per tant, el torn d'intervencions. En nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula el senyor Jordi Turull.

El Sr. Turull i Negre

Sí, moltes gràcies. Moltes gràcies, president. Molt bon dia, senyor Castellnou. Permeti'm que, en primer lloc, jo li agraeixi molt la seva col·laboració; en aquesta comissió volem aclarir dubtes i interrogants de la manera més rigorosa possible del que va passar durant aquest incendi. I també deixi'm que li traslladi, en nom del meu grup parlamentari, doncs, tot el nostre reconeixement cap a la tasca que fan, que han estat fent i que segur que faran els GRAF.

A nosaltres, respecte a l'incendi d'Horta, ens agradaria saber: durant aquest incendi, vostè, en aquest cas, de

qui rebia ordres –vostè hi va ser del 20 a la matinada o al matí del 21– i vostè a qui donava ordres. Quina era la jerarquia establerta, en aquest cas?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

El dia 20 de juliol jo m'incorporo a l'incendi, quan Delta 0 –del dia 20– em truca i em diu: «Tenim un incendi a Horta.» I davant les previsions que hi havia de la setmana, doncs, és un incendi que se li dona importància. Aquell moment, d'acord amb Delta 0 i d'acord amb Alfa 0, al qual truco, em desplaço a l'incendi d'Horta, i arribo aproximadament una hora després a la zona d'Horta de Sant Joan. Una vegada arribo allà, en aquell moment estan arribant Echo 00 i Delta 0 del dia 20, i és amb aquests dos comandaments que fem l'estratègia. Les meues funcions dins d'un incendi forestal són d'assessorar sobre el comportament de l'incendi, fer l'anàlisi del comportament de l'incendi, buscar les oportunitats d'aquest incendi, assessorar sobre una estratègia i, a partir d'aquí, conjuntament amb Delta 0, prendre decisions. I així és com es fa.

A partir d'aquí, quan Delta 0 i jo prenem les..., l'estratègia, doncs, Delta 0 dona les ordres als seus recursos per implementar l'estratègia en forma de tàctica i en forma d'operacions, i jo, en aquell moment, assumeixo la coordinació de les unitats GRAF dins d'aquesta estratègia. Per fer aquesta tasca, dispo també del que és el comandament intermedi GRAF, o el tècnic GRAF, o subinspector GRAF, que hi ha aquella nit, i amb el qual, doncs..., coordina les unitats, i jo, doncs, superviso els GRAF i superviso l'incendi per tal d'assessorar Delta 0. El matí del dia 21, quan Delta 0 fa el relleu, doncs, parlem i ell posa en antecedents el nou Delta 0 que entra el dia 21 sobre l'estratègia a seguir. I jo en aquell moment el que faig és repassar per últim moment les posicions, les tasques de les unitats GRAF, fer el relleu de les unitats GRAF, i retirar-me quan arriba el meu relleu.

El Sr. Turull i Negre

En aquesta estratègia que vostè comenta, i segons consta en els informes, ens queda clar que cal treballar fort durant el matí, per tal d'evitar repeses quan entri el vent, ja que, segons consta a l'informe, diu que el dia serà dur per la meteorologia, que serà adversa a mesura que avanci el dia. Això, vostè ens ho pot confirmar?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

El Sr. Turull i Negre

I si aquesta previsió es va traslladar als relleus que van haver-hi, després que s'apagués al dematí, perquè el temps seria dur durant el dia?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

La previsió es fa el dia 21 al matí, que la setmana serà dura. I en aquesta previsió hi col·laborem tant jo mateix

per part del Cos de Bombers, com els responsables del Departament de Medi Ambient en el tema de previsió de risc d'incendi. A partir d'aquí es comunica a sala central que la setmana és dura, i que, de fet, tot el sistema ibèric, des de Conca fins a Tarragona, estarà sotmès a una situació històrica, gairebé.

A partir d'aquí, quan comença l'incendi, la previsió meteorològica és molt utilitzada en tot moment, i la previsió dels canvis de vents a partir de migdia és..., canvi de vent..., l'augment del vent abans del migdia, perquè no és un canvi, simplement és que el vent es reforça, la seva velocitat, per l'entrada de les marinades en situació de sud; doncs, està previst, i està a les previsions del dematí. I quan es fa el relleu, es fa aquesta previsió. I inclús quan es fa el relleu, es dona referències d'incendis històrics similars a aquest incendi històric, en concret el de Bot, de l'any 2000. O sigui, coneixem la informació, i sabem el que està passant. També tenim la informació del que està passant a l'Aragó. De fet, venim de l'incendi de la zona de Mequinensa, a l'Aragó, i de la zona de Nonasp, a l'Aragó, que hi hem estat treballant durant el dia anterior; sabem el comportament de l'incendi.

I un dels factors que influència a dir: «Nois, hem de treballar dur aquesta nit per tenir l'incendi tan parat com puguem al matí, i s'ha de treballar dur al matí perquè a la tarda la cosa pot empitjorar», és perquè ja el divendres anterior venim d'un incendi de cinc mil hectàrees a la Donzell, i portem ja quinze dies d'incendis de rostolls greus a la zona de Lleida. Que un pot dir: «Home, l'incendi de rostolls..., al cap i a la fi són rostolls.» Però, bé, cada incendi de rostolls està afectant granges, pobles, tallant carreteres, i al de la Donzell hi havia mort una altra persona. Doncs, l'objectiu i l'estratègia fixada per Bombers, ja des de l'any 2003, és evitar la simultaneïtat d'incendis. Com vostè sap, dividir el Cos de Bombers és guanyar el Cos de Bombers. I si el Cos de Bombers es pot fer càrrec, amb els seus recursos, d'un sol incendi, té moltes opcions de guanyar; però si comença a acumular incendis sense solucionar, a partir d'aquí comencem a entrar en un dels nostres talons d'Aquilles, que és la simultaneïtat d'incendis.

I aquest és l'objectiu. Sabem i preveiem que dimarts a la nit, dimecres –com així va ser– hi haurà tempestes seques, i tempestes seques vol dir llamps, vol dir nous incendis, vol dir nous problemes; per tant, hem de fer la feina, l'hem de tancar al més aviat possible.

El Sr. Turull i Negre

Tal com hem pogut llegir en diferents declaracions que s'han fet al llarg d'aquest procés, vostè mateix diu que del cap de guàrdia depenen tant els bombers, els mitjans aeris, com els GRAF. És a dir, que al final és Delta 0 qui determina l'extinció, els objectius per a cada moment, les ubicacions de personal, tant de línies de vehicles i de tot el personal, també dels GRAF; al final és el que rep la...

El president

Perdoni, senyor Turull. Aproximi's una mica al micro. Em diuen que se sent...

El Sr. Turull i Negre

Perdó. Perdoni, eh?, si no m'ha sentit.

El president

No, no. És que veig que dins de la sala falta una mica de... Ara demano que s'apugi el volum, però, en tot cas, mentrestant, aproximimi's una mica al micro, si us plau.

El Sr. Turull i Negre

Sí. No sé si ja ha sentit la pregunta...

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, sí.

El Sr. Turull i Negre

Gràcies.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

He sentit la pregunta, però ara m'he despistat una mica, eh?

El Sr. Turull i Negre

La hi torno...

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Perdoni, però...

El Sr. Turull i Negre

No, no... Jo li torno a dir que, en les diferents declaracions que hi ha hagut en tot aquest procés, queda clar que del cap de guàrdia depenen els bombers, els mitjans aeris i els GRAF, que al final ell és qui determina, doncs, l'estratègia final, les ubicacions del personal, de les línies, vehicles, etcètera, no?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

A veure, hi ha... Sí, però matisable. Una estructura de bombers es crea per gestionar la incertesa... –ara sí, no?–, la incertesa de..., una emergència d'incertesa. I l'estructura gestiona aquesta incertesa i la va transformant en certesa. Òbviament, hi ha un cap últim, que és Delta 0, que és amb qui es prenen les decisions, amb qui acordes aquesta... Però els GRAF, igual que..., és un sector funcional, no és un sector geogràfic; «és un sector funcional» vol dir que té unes funcions i es pot moure pel terreny. Un cop acordades les funcions amb el Delta 0, l'estratègia amb el Delta 0..., o sigui, és el mateix comandament del GRAF que diu: «Aquesta és la nostra zona per treballar.» I, a partir d'aquí, les decisions de treball internes en aquesta zona es prenen a nivell d'aquell sector.

O sigui, Delta 0 no determina si tu gires a la dreta o a l'esquerra dins del teu sector determinat; «aquesta és la teva zona, i esta és la tasca que jo vull que facis». I, a

partir d'aquí, el comandament del mig comença a prendre decisions, i per davant d'aquest, el comandament de la unitat. O sigui, la decisió ha d'estar presa allà on està la informació per a prendre-la. I aquesta és una mica la clau del funcionament de l'estructura.

Òbviament, nosaltres no podem implementar una estratègia d'extinció perquè sí, diferent de la programada; però sí, una vegada estàs al sector, on se t'ha dit «passaràs la línia per aquí», doncs, veus que no pot ser per aquí, és per allà; aquesta decisió és del sector, no té per què incidir-hi Delta 0. Delta 0 és el màxim comandament, però no és qui pren la decisió de tot en l'incendi, perquè moltes decisions estan delegades al nivell que toca.

El Sr. Turull i Negre

Sí. Amb relació a això, sí que..., el que sí que hem sentit; però que amb relació a decisions de temes d'objectius i de seguretat, si Delta 0 dóna una ordre del tipus retirada o evacuació, pel que hem llegit, evidentment que s'ha de complir en tant que ell és el màxim responsable.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Si Delta 0 dóna l'ordre, s'ha de complir; si el cap de sector dóna l'ordre, el sector l'ha de complir; si el cap d'unitat dóna l'ordre, la unitat l'ha de complir, i, en última instància, si un bomber no ho veu clar, ell pot sortir.

El Sr. Turull i Negre

Com és que no hi ha comunicació directa sobre el terreny entre el Delta 0 i els GRAF, sobre el terreny?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sobre el terreny, durant la nit, que és quan jo hi sóc –perquè durant el dia 21, al migdia, ja he dit que des de la franja en què a mi em relleven fins que torno per col·laborar en el rescat de los meus companys no hi sóc–, sí que hi ha aquesta comunicació en tot... La comunicació és: «Mira, Delta 0, l'estratègia està funcionant així o aixà. Va bé o no va bé?» Estes són una mica les comunicacions del Delta 0. Però Delta 0 no vindrà a decidir si jo haig de posar els GRAF una mica més amunt o una mica més avall. Això és una mica el que... A partir d'aquí, la seguretat és una cosa que comença en cadascú com a individu, i en la unitat en si. I quan la situació d'inseguretat és global en un sector, el cap de sector pot dir: «Busqueu zona segura.» Però quan la situació és local, doncs, cada unitat decideix si busca la seua zona segura.

Ara bé, un protocol de seguretat està dissenyat perquè, com a bombers, com li he dit, estem forçats a fer la nostra tasca en un ambient de risc i, per tant, sempre tenim un ambient de risc. Llavors, el nostre protocol, el que està una mica pensat és perquè, dins d'aquesta situació de risc, si les coses es compliquen, tinguis una sortida a una zona segura. Però la decisió aquesta de en quin moment tu surts a zona segura, la pren la unitat, a baix. I és molt perillós tornar enrere cap a estructures

on un senyor que no és al lloc on tu estàs treballant et dóna una ordre que surtis, perquè sortir d'un lloc on tu estàs envoltat de foc, és per anar a una zona segura. I tot protocol de seguretat té un principi en una situació de risc, i un final quan tu estàs en zona segura. Quan la unitat diu «estic en zona segura», s'ha acabat la situació d'emergència. Ja estan en zona segura i no es mouran d'allà fins que no tornin a entrar, o que no vegin les coses clares.

O sigui, quan hi ha una situació de risc, ordenes a la gent zona segura. I això ho ordena la unitat, perquè està al lloc, lo cap de sector, perquè veu que el sector entra en problemes, o el cap de l'incendi, perquè pot veure que l'incendi rebrà una situació complicada. Però és una qüestió sectorial; la seguretat s'ha de prendre al lloc on estàs treballant. I és una mica la qüestió. O sigui, és... Comença en la persona, l'executa la unitat, i la comunica al seu superior.

El Sr. Turull i Negre

Però vostè no creu que quan hi ha un foc descontrolat, hi ha avisos que el foc puja de capçades, no hi ha mitjans aeris, hi ha problemes amb l'aigua perquè algunes línies es cremen, no hi ha guaita, i a més a més segueixen els forts contravents, vostè no creu que seria òptima una ordenació de retirada o d'evacuació?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, ja li he dit que jo, com a responsable dels GRAF, el dia 21 estava rellevat i no vaig viure la situació. O sigui, és molt diferent viure la situació, perquè percep. O sigui, amb el to de veu dels teus companys saps el que t'estan comunicant; no només son les paraules, sinó que és aquell to de veu, aquella insistència. Però, sí, òbviament, hem analitzat l'accident. Des del moment que comença a augmentar la velocitat del vent –no hi ha cap canvi de vent, simplement augmenta la velocitat del vent–, des del moment en què la situació..., comença a semblar que hi haurà problemes, a partir d'aquell moment ja es comença a comunicar que la gent es busqui zona segura, estigui pendent, prioritzi la zona segura. I així és comunicat a les unitats GRAF. En aquell moment, sortir de la part alta de l'incendi..., hi insisteixo, això és la valoració feta *a posteriori*, ara sabem que és fàcil dir: «Bé, haurien pogut sortir, perquè hi va haver un marge de temps», però en aquell moment tu no saps si la carrera serà ara, serà d'aquí a un minut, serà d'aquí a deu o serà d'aquí a trenta. I, en qualsevol cas, la sortida, la fugida d'una zona segura cap a una zona incerta, com a mínim acaba provocant una situació de rescat. I una situació de rescat, com a mínim, acaba posant en risc altra gent.

Està clar que un ha d'anar a una zona segura, i una vegada s'ha posat en aquella zona segura, comunicar-ho i estar tranquil. Ara bé, Horta té el problema que la major part de les represes comencen simultàniament. O sigui, en cap incendi analitzat a Europa hi ha hagut sis, set represes simultànies que atrapin gairebé la totalitat del recurs implicat. I, a partir d'aquí, quan la gent comença a dir: «Tothom a zona segura», doncs, les unitats estan prenent decisions. Les decisions que va haver de

prendre GRAF Lleida i GRAF Barcelona, i les BRIF mateixes, són decisions molt difícils, són decisions molt complexes. No ho sé, si ho vol, li puc ensenyar una imatge, que és més..., les imatges, normalment, acostumen a ser més clares que les meues paraules.

(Pausa.)

Aquestes són imatges que estan a l'informe d'incendis. Vostès veuen la represa de l'incendi. La represa de l'incendi... Aquesta és la represa del flanc dret interior..., bé, el flanc, no, el sector del flanc esquerre interior, sector Echo 00. Aquesta represa està atrapant tots els vehicles que estan aquí dins, estan tots en situació de zona segura; hi ha el GRAF Tarragona, atrapat aquí dalt i en situació d'extrem..., una extrema situació d'emergència. I tothom té clar que està en zona segura. En aquest moment, tothom està abandonant posicions i ha anat a zona segura.

Aquesta imatge és la imatge de la part baixa de l'incendi, la represa que està tallant el camí d'accés on estan els vehicles que s'han de posar a dins, a zona cremada. Aquesta posició d'aquí és la posició on està el guaita de GRAF Lleida. O sigui, les represes estan tallant, per la part baixa, la sortida de l'incendi; no hi ha sortida de l'incendi. Al no haver sortida de l'incendi, la millor opció és buscar la zona..., ets conscient que hi ha un risc, tothom és conscient que hi ha un risc, però el protocol està pensat perquè, amb la informació del teu guaita, amb l'ancoratge del teu perímetre, amb les comunicacions sense interrupció, tu puguis fer servir una ruta d'escapament a una zona segura. En aquest moment, amb les represes, no hi ha ancoratges; si no hi ha ancoratges, la sortida allà no és segura perquè no saps on està el foc enganxat ni on te pot enganxar. El guaita ha perdut la visió d'on estàs tu, no tens aquesta informació.

Per tant, les comunicacions són que busquis zona segura, i és el que totes les unitats fan, totes les unitats.

El president

Senyor Turull, una última intervenció, si us plau.

El Sr. Turull i Negre

No he gastat els cinc minuts, president –no he gastat els cinc minuts.

El president

Perdó?

El Sr. Turull i Negre

No he gastat els cinc minuts en preguntes ni molt menys, li demano una mica de...

El president

Pot formular una última pregunta.

El Sr. Turull i Negre

Sí, doncs, li formularé una última pregunta. És a dir, el que..., o dues en una. És a dir, el que es fa difícil

d'entendre, tal com va anar evolucionant a partir de dos quarts de tres de la tarda aquest foc, que es deixi la decisió en mans dels que estan a dins del bosc submergits en l'extinció de l'incendi, que no disposaven ni molt menys de tota la informació –i això ho han declarat. A les transcripcions veuen que pregunten per on puja, «si canvia, sobretot aviseu-nos», inclús fan l'expressió «si puja amb mala llet o no puja amb mala llet, el foc». És a dir, ells estan submergits en el bosc i, per tant..., i al protocol també s'estableix això de la ruta d'escapament. És a dir, que es deixi la decisió..., «si no ho veieu clar, marxeu», és a dir, «si no ho veieu clar» –els que estan submergits en el bosc–, «o vosaltres mateixos, si decidiu quedar-vos en aquesta zona segura». I després, vostè, per la ubicació on estaven els GRAF, doncs, era una situació de relleu molt complicat.

És a dir, el que es fa difícil d'entendre és que la decisió es deixi i no hi hagi una ordre clara de retirada a partir de les 14.30, quan es diu que –perdó, de les 12.30– aquest foc és absolutament descontrolat. I com és que els BRIF ho poden fer o ho fan i, en canvi, aquí no hi ha una ordre clara que se'n vagin –«si vosaltres no ho veieu clar» o «vosaltres mateixos»–, és a dir, que es deixi la decisió a qui està dins, quan estem parlant que portàvem ja més d'una hora amb el foc descontrolat.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Crec que la informació de GRAF 01 cap a les unitats GRAF hi és, de dir: «Si no està clar, sortiu d'aquí. Si no està clar, sortiu i ja tornarem a entrar.» Les unitats GRAF estan tancant l'incendi perquè tenen..., són conscients que tancar aquella part d'incendi és poder tancar el perímetre de l'incendi. Però les represes, hi insisteixo, són a la part baixa. Una vegada són a la part baixa les represes, la sortida de tothom està tancada, no és que deixis la decisió a les unitats, de dir: «Va, si us voleu quedar, us quedeu i, si no, baixeu.» No, és molt difícil prendre aquesta decisió.

És a dir, joestic en una zona, en un desè pis, iestic intentant apagar l'incendi del desè pis –està cremant lo pis onze, joestic al deu–, i en aquell moment s'encenen los pisos u i dos simultàniament, i, de rebot, quan pregunto, s'encenen lo tres i el quatre. A partir d'aquí, jo, a partir del quart pis, ja no puc saltar. Estic al desè pis, intentant apagar l'onzè, i tinc l'u, lo dos, lo tres i el quatre encès, l'únic que puc fer és –no puc saltar, no em poden treure d'allà– refugiar-me i aplicar el meu protocol de seguretat. I insistir a la meua unitat que apliqui el protocol de seguretat. O sigui, no és que se'ls deixi deseparats, simplement és que ells estan aplicant el protocol de seguretat.

En aquell moment, hi insisteixo, les BRIF prenen una decisió, que és marxar; però ells prenen la decisió de marxar seguint el perímetre de cremat i fan cap a una zona verda perquè veuen que descendint avall es troben la represa de la..., el flanc ve de cara, la represa queda cap a Horta, veuen que la sortida està tancada, llavors retiren i intenten..., i, a partir d'aquí, demanen rescat. Si tots els nostres bombers haguessin fet aquesta maniobra, o sigui, no hauríem pogut rescatar ningú.

O sigui, tothom havia de fer el protocol de ficar-se a zona segura.

El problema desgraciat amb GRAF Lleida, és que GRAF Lleida selecciona molt bé una posició relativament plana, amb els arbres alts, amb el màxim de capçades verdes per evitar que hi hagi foc de capçades, reforça esta zona ja cremada tallant capçades, però ells no són conscients que per sota tenen una taca verda que no està cremada. I aquesta taca verda que no està cremada és la que, després, quan s'encén, els passa per sobre.

Diran: «Haurien pogut seleccionar una altra zona.» És difícil triar aquesta informació, però en la seva sortida d'allà cap a una zona incerta, doncs, van comunicar que havien pres una decisió de crear una zona segura allà on estaven. Una decisió difícil, molt difícil, perquè tothom és conscient del que comporta quedar-te en una zona allà dalt, és una qüestió on no controles totes les variables, i alguna variable a l'atzar pot quedar. I aquesta és una mica la qüestió fatídica que aquí estem discutint avui. No és que a algú el deixes a l'atzar, és que la comunicació clara és: «Tota la part baixa està encesa, vostè no té sortida, vostè ha d'aplicar el protocol de seguretat, i no podem entrar a buscar-lo perquè no podem volar a la zona on està vostè.» I ells en cap moment sembla que van enviar un missatge, de dir: «Aquí estem malament, hem de sortir.» Van dir: «Bé, estem en zona segura, estem fabricant zona segura, estem millorant la zona segura.»

És una mica..., el que li vull fer entendre és que els protocols de seguretat estan fets per..., tenen un principi i un final, i el final del protocol de seguretat és quan tu dius «estic en zona segura».

Podríem parlar més de quines decisions pren GRAF Lleida, i la major part d'elles són encertades. Només hi ha una taca verda que ells no detecten. És més, estàvem dient el contravent, el fatídic contravent. El contravent, el que ells esperaven i el que qualsevol unitat que coneix un contravent espera és que el foc estiri el..., que el contravent estiri el foc des del perímetre cap al cingle. Lo vent està estirant el foc cap a Horta, en canvi lo contravent l'està estirant des d'on està cap al cingle. Si jo noestic entre el foc i el cingle –estic dins el perímetre cremat–, estic més segur que si no tingués... El problema és que el contravent és capaç d'encendre una taca que està per davall que no sabem que existix, i aquesta carrera és la que els agafa.

És una situació molt complexa. I és una situació on ells saben que és molt difícil que hi hagi un foc de capçades –no actiu, sinó independent–, és a dir, un foc de capçades que sigui capaç de cremar sense que tingui res en superfície per cremar. Hi ha molts pocs casos documentats –molt pocs casos documentats– d'aquest tipus d'incendi. I som conscients que, per a fer això, les capçades han d'estar molt seques, que hi ha d'haver molt vent i molt de pendent. Per això ells busquen una zona, dintre del pendent, el més plana possible, busquen una zona dins del pendent amb les capçades el més verdes possibles, i busquen una zona dins del pendent amb els arbres més alts possibles, perquè són coneixedors d'això.

O sigui, no podem dir que no tenien la informació, el que podem dir és que van prendre la millor de les decisions possibles, ficant en una balança les opcions i, en aquell moment, tu, decidir si evacues cap a la incertesa o intentes fixar al màxim la certesa. Els GRAF van prendre decisions molt correctes. Als GRAF els feia falta una informació, que era la posició d'aquesta taca sense cremar que van assumir que no hi era, però tenien coneixement del contravent, tenien coneixement de la represa, que estaven a sota. I, és més, la resta del col·lectiu tenia confiança en ells, doncs, en nosaltres.

El president

Senyor Turull, em demana...

El Sr. Turull i Negre

Una última...

El president

Molt concreta, si us plau.

El Sr. Turull i Negre

Sí, molt concreta, perquè és un dels altres interrogants que s'obren i segur que el senyor Castellnou ens ho pot aclarir. Com s'explica vostè, o per la informació que ha tingut o que va tenir, quan vostè va tornar allà, que triguessin tant de temps a trobar els seus companys del GRAF de Lleida?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

M'ha fet..., com pot ser que es trigués tant de temps a trobar els companys del GRAF Lleida?

El Sr. Turull i Negre

És que un dels interrogants que també s'ha obert, que també creiem que és bo aclarir, és com és que es va trigar tant de temps a trobar alguns dels companys?, si va fallar el GPS, si...

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, els companys que estaven a la zona segura se'ls va trobar immediatament pels companys GRAF Barcelona. Els companys que van córrer cap a la zona freda, perquè de tots és conegut que, quan tu sofreixes un atrapament, instintivament tu corres cap al costat que menys calor fa, la gent corre cap a la zona freda, cap a l'interior del perímetre. El Pepe es va tardar poc a trobar-lo, però el David realment va córrer molt enllà del perímetre.

La situació de per què es va tardar tant a trobar-los, doncs... No vaig viure aquesta situació. Quan jo arribo, ja m'envien a pujar oxigen als meus companys i vaig ser a pujar oxigen als meus companys. O sigui, quan un senyor surt de la seua zona segura, és molt difícil, en un ambient com aquell, localitzar algú. O sigui, no és negre clar, és fum i és calent. Si vostè al sortir vol mirar les portes del meu vehicle, veurà que no hi ha cap goma que enganxi; aquell dia es van fondre totes

les portes, perquè jo vaig intentar pujar el més amunt possible amb el meu vehicle.

O sigui, és una situació d'estress, és una situació on qui està coordinant les tasques d'extinció té una funció de buscar i la resta tenia una funció de portar medicaments. Si el protocol de seguretat, que neix..., al nàixer de molts accidents també, o sigui, té aquesta funció, és a dir: ruta d'escapament, final i zona segura coneguda per tothom. I esta funció, a part que permet seguretat, també implica una cosa, que, si algú té un problema –si algú té un problema–, només pot estar en la ruta d'escapament que és coneguda per tothom i a la zona segura. I, per tant, serà fàcil de trobar i localitzar.

Però després entren les situacions humanes, i la por i el pànic i l'instint de supervivència, i això fa que el rescat sigui difícil. No li puc..., són suposicions meves, però no li puc respondre per què, sé que tothom hi va posar lo màxim esforç possible i que la càrrega més greu que tots carreguem cada dia quan ens aixequem i quan ens n'anem a dormir és aquella situació. Tots creiem ara, de dir «hauríem pogut fer això, hauríem pogut fer allò»; tothom va fer el que va poder, en aquell moment, amb la informació que tenia. I l'única informació que teníem és que era..., des de les pantalles dels ordenadors hi havien unes posicions GPS, i per això es va trobar el Pepe immediatament, perquè, si no, no el podies trobar al mig d'aquell mar de fum, i es va tardar més a trobar el David per problemes amb el GPS.

El president

Gràcies, senyor Castellnou. En nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula el senyor David Pérez.

El Sr. Pérez Ibáñez

Moltes gràcies, senyor president. Moltes gràcies, senyor Castellnou, per les seves explicacions, i també moltes gràcies, i especialment, per la seva implicació personal en la implementació de les unitats GRAF dins del Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya.

Si em permet una... Faré quatre preguntes i una petita reflexió. Vostè pensa que, malgrat el que va passar a Horta de Sant Joan –nosaltres estem convençuts que sí, eh?, però ens agradaria saber la seva opinió–, el servei del GRAF és necessari dins del Cos de Bombers de la Generalitat?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Una pregunta que, perdoni que li sigui franc, fa mal. O sigui, per respecte als meus companys morts a Horta de Sant Joan i al seu esforç i a la seua dignitat com a persones, no em queda cap més solució com a professional: intentar ser millor professional, formar millor la meua gent, i és l'única cosa que em perdonaran al final dels dies. Simplement.

El Sr. Pérez Ibáñez

Nosaltres li hem comentat que nosaltres estem convençuts que aquest servei és absolutament necessari i veiem

amb molt de dolor que alguns, en aquest moment, estan posant aquests dubtes sobre la taula. I és en aquest sentit que volíem deixar clara la nostra posició i també la seva.

Sobre l'incendi, simplement quatre preguntes molt concretes. Vostè ha comentat que en tot moment coneixien la situació del vent, la situació i les previsions del temps i suposo que –pensem que és determinant– els canvis de vents en una represa tan virulenta. Vostè pensa que tot el que va passar en aquest moment a l'incendi s'hauria pogut preveure d'alguna manera? O sempre hi ha un factor sorpresa, un factor fatalitat, en tot moment, en qualsevol incendi forestal?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

En un incendi forestal, sempre hi ha incertesa, sempre hi ha situació d'emergència, per això és una emergència. Però sabíem el vent que faria, s'havia fet la previsió; jo mateix vaig fer aquesta previsió. Vam deixar-hi la informació posada; la gent que estava allà tenia aquesta informació. GRAF 01 estava monitoritzant aquesta informació permanent i els bombers estaven fent la seva tasca; no relaxats, estaven fent la seva tasca. Eren conscients que l'incendi havia d'estar apagat al migdia, eren conscients que l'incendi a Ports podia acabar quaranta mil hectàrees al parc natural dels Ports. I estaven fent un esforç, perquè allò és un parc natural i perquè te un valor ecològic important i perquè eren conscients que, si l'incendi sortia d'allà, amenaçaria Horta, amenaçaria Prat de Comte i possiblement amenaçaria Bot, i entre mig moltes masies.

Perquè són conscients d'això, la gent hi va ficar esforç al matí i van estar intentant tancar aquell perímetre. Tothom esperava que hi hagués alguna represa, ningú esperava represes simultànies d'aquella manera –ningú esperava represes simultànies. Sabíem que hi hauria previsió de vent –que augmentaria el vent, no que canviaria–, sabíem que hi hauria contravent. No esperàvem les represes simultànies, que, com he dit abans, encenguessin del primer al quart pis d'un bloc de pisos, i nosaltres estàvem al desè, intentant arribar a l'onzè; no esperàvem aquesta situació, evidentment. Esperàvem que, si hi havia aquesta situació, la gent es ficaria dins del cremat a la zona segura, i esperàvem que el perímetre cremat, doncs, seria suficientment... I així ho va ser per a tots, excepte per a GRAF Lleida, que tenia una taca verda per sota.

Ara bé, jo voldria, com he insistit, plantejar reflexió abans. Si a les dos de la tarda –i aquell dia no hi era, però altres dies he pogut ser-hi– a mi se m'acut dir: «Senyors, tothom a la plaça del poble i a les sis de la tarda ja tornarem.» Està permès, això, en aquest país? La llei ens ho permet? No. En aquell moment no estem autoritzats a prendre aquesta decisió; estem autoritzats a prendre la decisió de seguir treballant amb la màxima seguretat possible, és a dir, implementant al màxim el protocol de seguretat, que és el que vam fer, però no a abandonar l'extinció, no a deixar el país sense extinció ni sense protecció de persones i béns.

I esta decisió no la vam prendre, perquè no la podem prendre. Ara, els ho dic sincerament, amb tot el cor: si

m'autoritzen, com a Parlament de Catalunya, a prendre-la, la prendré, més d'una vegada –més d'una vegada–, perquè no val absolutament –absolutament– l'esforç que allí vam fer tot el que es va cremar. Perquè aquella zona es va cremar els anys vuitanta, i es va cremar els seixanta, i es va cremar els cinquanta i es va cremar a la Guerra Civil, i sempre hi torna a haver bosc. I el bosc és allà. Però el Pau, el Jordi, el David, el Jaume i el Ramon, a mi no me'ls tornarà ningú. I els arbres estan creixent. Si vol, hi anem demà i li ensenyo els pins que estan sortint, i les alzines i els roures.

Estem fent un esforç per una cosa que no s'ho val tant. I com a país ho hem de reflexionar. Han d'entendre que vivim en un país que crema, i que en certs moments crema i l'hauríem de deixar cremar. I quan se pugui, l'apagarem. Però no arriscarem més. Aquesta és la reflexió que hauríem de fer i que ningú està fent, com a societat. Tots com a societat som culpables del que va passar a Horta, perquè tots hem pressionat el Cos de Bombers a prendre aquestes decisions. I al mateix temps que se mos acusa d'«esteu relaxats», se mos pregunta: «Què fotíeu allà dalt arriscant d'aquestes maneres?»

Perdoni que m'hagi empenyat amb vostè, però és que la tensió del dia és el que porta.

El Sr. Pérez Ibáñez

Entenc, senyor Castellnou, la seva situació personal, i precisament per això dues últimes preguntes. També la seva opinió sobre el tema de les mantes ignífugues.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No són mantes ignífugues, són refugis de foc. «Refugis de foc» vol dir que és una zona que és la teva última opció si tu estàs en un atrapament, on tindràs oxigen i on estaràs refugiat de la calor. Les mantes de foc tenen un petit problema, i és que en contacte directe amb les flames no funcionen. I ho sabem tots.

Ara, sobre la discussió que està al lloc, de dir: «Val la pena portar-les? Perquè, si les porta, la gent assumix més riscos...» Jo he vingut amb un vehicle amb *airbag* aquest dematí al Parlament. Val la pena vindre amb un vehicle amb *airbag*? Perquè, si tinc *airbag*, potser assumiré més riscos.

O sigui, no es pot negar a ningú l'última opció de salvar-se, i com millor sigui el seu material, millor pot ser la seva resposta, eh? Crec que és un debat... I jo, personalment,estic avui assegut aquí perquè l'any 97 disposava d'una *fire shelter*. Si no hagués tingut la *fire shelter*, jo avui aquí no estaria assegut. Llavors, òbviament no li puc dir que no són útils; són útils.

El Sr. Pérez Ibáñez

Una última pregunta, senyor president. D'alguna manera ja ho ha comentat al llarg de tota la seva intervenció, però sí que ens agradaria saber, concretament, aquest petit grau d'autonomia que tenen les unitats GRAF..., bé, que tenen totes les unitats en l'àmbit de gestió que

els donen; i, per tant, si aquest grau, aquest petit grau de decisió pròpia..., perquè són els que estan a peu del terreny, diguem-ne, veient com va la situació més concretament.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

És una autonomia que els la dóna el coneixement. Estan més formats, tenen més experiència, hi veuen més. Qualsevol persona és capaç de veure allò que sap. Si tu no saps, no veus. I això és el que li passa al GRAF. No és que tingui autonomia, és que al GRAF se li encomanen unes funcions, i, dintre d'aquelles funcions, ell pren unes decisions.

Igual que a un cap de sector se li encomana un sector i és ell qui posiciona els camions i diu als camions el que han de fer. Igual que a un coordinador de mitjans d'aeris li diuen: «Els mitjans aeris me'ls posa allí, al cap.» I és ell, ja, qui decidirà, si entra passant de dreta a esquerra, de dalt a baix, si és càrrega amb retardant o escumegen o què fan.

No és que sigui autonomia, no és que tinguin autonomia; és que cada u, per fer la seua tasca, necessita ser professional del que sap. Un pilot està sota l'estructura de comandament? I tant. Algú li dirà al pilot com ha de portar l'helicòpter? No. Ell portarà l'helicòpter com li sembli i farà el que pugui de les ordres que li han donat. Un bomber fa exactament lo mateix, passarà la línia d'aigua per aquí o per allà. El problema és que el GRAF no treballa amb línia d'aigua, treballa amb vehicles mòbils, treballa amb torxes, treballa amb anàlisis, treballa amb visió del territori. Per tant, es mou més, veu més coses, analitza més informació. Però no és que tingui una autonomia diferent dels altres, simplement té l'autonomia que li donen los coneixements que té per a fer la tasca que se li ha encomanat.

El president

Gràcies, senyor Pérez. En nom d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la senyora Patrícia Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Gràcies, senyor Castellnou. De veritat que li agraïm molt que avui estigui aquí, i ens fem càrrec del tràngol que suposa estar aquí. I de debò, doncs, que li ho agraïm i ho valorem, perquè pensí que els seus coneixements tècnics ens ajuden molt a poder determinar els fets de l'incendi del passat estiu.

Miri, vostè ha dit, ha fet unes reflexions, la veritat que les anotem, molt, molt interessants i molt de sentit comú. Ha parlat que hi ha focs que en realitat superen la capacitat d'extinció de qualsevol unitat d'extinció. I aquest és el cas. Ens feia avinent que, en aquest incendi, va haver-hi sis o set represes simultànies que van atrapar tots els recursos. Ens pot acabar d'explicar una mica, detallar més quins recursos van quedar atrapats? És a dir, aquesta situació tan excepcional, en què consisteix exactament?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

A veure, no li puc detallar tots els recursos perquè, com he insistit, no estava al càrrec aquell dia i, si bé m'he llegit la informació, òbviament no he memoritzat les unitats. Jo podria parlar de les unitats de la nit del 20 al 21, de les unitats de què el dia 22 vaig assumir altra vegada el comandament. Però, bàsicament, la major part, quasi tots els recursos d'aigua d'aquell incendi, inclosos els GRAF, van ser atrapats. I els bombarders o mitjans aeris van haver de tocar terra perquè no podien volar, van tindre caigudes en vertical de quasi dos-cents metres.

O sigui, totes les unitats van ser forçades al límit de la seva pròpia seguretat. L'excepcionalitat aquesta és que a Europa i al món bàsicament, quan tu tens un incendi, una situació d'atrapament –hi ha una situació d'atrapament d'una unitat, de les sis persones del vehicle, de les catorze persones de la unitat de Hot Shots, dels vint-i-un *smokejumpers*, dels sis GRAF–, quan tens simultàniament tota la part baixa de l'incendi encesa..., amb la qual cosa, com que a l'incendi estem tots des de baix cap a dalt, és una progressió amb seguretat cap a dalt, doncs, tens atrapat a tothom. Esta és la situació anormal, que fa el cas excepcional i que farà que sigui, l'incendi d'Horta, un dels incendis més estudiats els propers anys.

O sigui, en aquest moment nosaltres estem aquí discutint sobre qui és qui a Horta i les unitats d'extinció dels incendis d'arreu del món estan estudiant lo cas d'Horta. És aquesta l'excepcionalitat.

La Sra. Gomà i Pons

Tot i aquesta excepcionalitat, evidentment, que fa que..., si un incendi ja no és una ciència exacta, doncs, aquest, amb aquestes característiques i circumstàncies, és del tot difícil, no?, de preveure com evolucionaria. Sí que li demanaria una valoració sobre si creu que, amb relació a aquest incendi, *a priori*, els mitjans, la relació dels mitjans, pel tipus d'incendi, era l'adequada.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

L'incendi tenia més mitjans que la ràtio normal d'un incendi. Tenia més mitjans que la ràtio normal, durant la nit del 20 al 21, perquè som conscients del potencial de l'incendi. Aquest incendi, pel seu flanc dret toca al riu Canaletes i crema tot el parc natural de Ports. Aquest incendi, pel seu cul, durant la nit, en comptes d'agafar una vall, n'agafa tres, i a primera hora del dematí estava plantat a Horta de Sant Joan, a Prat de Comte i a Bot. O sigui, era un incendi amb un potencial excepcional. O sigui, sense anar més lluny, des de Conca fins a Tarragona..., Conca té tres incendis de tres mil hectàrees aquell dia; Terol té incendis d'onze mil hectàrees i de vuit mil hectàrees. L'Aragó encara no sap exactament tot el que va passar aquells dies. Des d'Almeria fins a dalt, a Navarra, hi havia incendis aquell dia.

La situació és excepcional. Ho sabem, i per això sobredimensionem els recursos, hi fem més recursos dels que en un incendi normal, en un dia normal, hau-

ríem posat, sobretot perquè tenim clara una prioritat que hem explicat abans: reduir la simultaneïtat, acabar amb l'incendi abans que ens n'aparegui un altre, que l'esperem, i que vam tindre la sort de no tindre'l dins la nostra frontera, sinó que el vam tindre dins la frontera de l'Aragó. I llavors va ser problema de l'Aragó. Però aquesta és la premissa amb la qual treballem i per això sobredimensionem. I és una de les decisions que es prenen des de la sala central per tal de fer front a l'incendi i minimitzar el dany.

El fet de les repeses simultànies per la part baixa, tot i que esperem repeses, doncs, passat el temps, pots veure que el fet de la coincidència de l'incendi dins d'un estret, que ja sabem que està en un estret, amb els augments de velocitat que això implica i amb la caiguda d'humitat que va provocar el pas de la marinada per damunt d'aquesta, que també la coneixem, s'hi suma un factor que no coneixem, que és on sortirà la cèl·lula convectiva de la primera tempesta, que no sabem si sortirà, la tempesta, a les quatre de la tarda o a les set de la tarda. I surt a les quatre, i surt damunt de Mequinensa; no surt a Alcanyís, ni surt al Montsant ni a Prades, surt allà. És a dir, la tempesta succeïa tot lo seu entorn i s'hi suma la força del vent, amb la qual cosa tens la força del vent, l'entrada de sud, més la de la tempesta que se sumen. Això sí que és imprevisible. El que no és imprevisible és que hi hauria contravents; això, no, això ho sabíem. Que hi hauria més vent? Això també ho sabíem. Que hi hauria repeses? També. Però no sabíem aquesta concatenació tan alineada de factors.

I aquesta és una cosa inherent a situacions d'emergència. A partir d'aquí, quan això passa, i és per sorpresa i és sobrevingut, no queda cap més remei que recomanar a tothom que es posi en zona segura, perquè hi ha repeses simultànies. I, a més a més, els que estan dalt no poden sortir perquè el de baix està tot encès. I aquí tenim una situació d'accident. Però no és un accident de sis persones, és l'accident de tot l'operatiu. I els protocols de seguretat van funcionar bé, tots, excepte un. I no perquè l'apliquessin malament, sinó perquè, per l'atzar, tenien per sota seu una zona verda no identificada.

I vostè em dirà: «I no la podien preveure?» Home, ja són moltes coses a preveure en aquell moment. Sempre hi ha factors d'aquests.

La Sra. Gomà i Pons

En tot cas, pel que nosaltres hem vist de l'informe, el que sí que ens agradaria tornar a confirmar és que tothom declara que està en zona segura.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo no vaig sentir-ho directament, però sí, tothom declara que està en zona segura. I quan a mi se'm desperta per dir: «Marc, tenim problemes, torna cap a l'incendi.» Torno cap a l'incendi i tota la informació que tinc és que tothom està en zona segura. I després, quan llegeixes les transcripcions, veus que sí, que es va informar. Els meus companys, posteriorment, li podran corroborar aquesta informació, que són els que estaven al comandament.

La Sra. Gomà i Pons

Moltes gràcies. Li repeteixo novament el nostre agraïment.

El president

Gràcies, senyora Gomà. En nom del Grup Popular, té la paraula el senyor Rafel Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, senyor Castellnou. En primer lloc, agrair la seua presència aquí. Que entengui vostè que no se l'està jutjant a vostè, ni molt menys a cap membre dels bombers; el nostre respecte total i absolut.

La relaxació no va existir mai per part dels bombers, van estar al seu lloc. Nosaltres, possiblement, el que estem dirimint aquí no els toca: són les responsabilitats polítiques i, possiblement, dels comandaments, però els més alts. Però torno a dir que el reconeixement total i absolut per als bombers, que van fer la seua tasca.

Jo li demanava, senyor Castellnou, que el seu comandament directe qui era en aquest cas de l'incendi?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

El meu comandament directe durant la nit que jo estava a l'incendi era Delta 0.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies. Una de les preguntes que nosaltres també li volem fer: vostè pensa que va faltar alguna manca d'estratègia d'actuació del GRAF? Vull dir, si en alguns moments vostès decideixen per si sols o sempre la línia directa que han tingut ha estat amb el Delta 0 en aquest cas.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

El GRAF no decideix per si sol si farà una cosa o una altra. El GRAF, una vegada s'ha designat una tasca, que s'ha acordat amb el comandament de l'incendi, dins d'aquest sector decideix si fa una cosa o en fa una altra. Però no decideix per si sol «ara me'n vaig a l'altre costat i faig», no, és una qüestió d'estratègia.

El GRAF té la funció, com li he dit al començament, de domesticar este incendi perquè el sistema d'extinció pugui acabar de fer la seua feina. És un complement al sistema d'extinció. És a dir, el GRAF per si sol no pot fer extingir l'incendi, és no res. Els hem fet petitets i els hem fet mòbils, però sense aigua, perquè ells no siguin sistema d'extinció. Ells són un complement al sistema d'extinció.

Per tant, és que no poden decidir: «Ara farem això, farem allò.» És a dir, «ara farem això perquè sabem que forma part d'una estratègia, per tant, hi haurà un reforç a això», però no poden dir: «Ara farem això a veure què passa.» No. Ells actuen al sector que se'ls assigna sota les ordres que el seu comandament directe els dóna, i

aquest comandament directe és el que està coordinat amb Delta 0.

El Sr. Luna i Vivas

Els GRAF suposo i estic segur que han fet situacions d'emergència, simulacres o situacions reals en espais de zones de seguretat.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

El GRAF ha fet, ha practicat el protocol diverses vegades. El que el GRAF no havia fet mai, perquè no és una qüestió recomanable, és, en lloc de marxar per una ruta d'escapament a una zona segura, o sigui, cremada, prèviament identificada...; no fa això, sinó que el que fa és fabricar una zona segura. O sigui, agafa una zona cremada i la reforça per intentar fabricar una zona segura. Això, que és la primera vegada que ho fa, després de deu anys i després d'onze campanyes, denota l'excepcionalitat del moment, denota el pes de la decisió que els GRAF han de prendre en aquells moments, el pes entre «marxo de la incertesa o fabrico certesa aquí on estic? Poso en risc els meus i els que m'hauran de vindre a buscar perquè no sé on vaig, o tranquil·litzo tothom i em poso aquí perquè podré fabricar una zona segura?» Esta és una mica la decisió que es pren. I esta decisió es pren perquè estan dins d'un bosc que està cremat en superfície però no de capçades i perquè estan amb les represes a la part baixa. Si les represes haguessin sigut a la part alta, cap al cingle, la decisió és fàcil: tothom corre avall, al cremat. Però quan les represes estan a la part de baix i entre el lloc de cremat total hi ha molt combustible encara, aquí la decisió pesa. I aquesta decisió és com a molt complexa.

Jo tinc molts anys d'experiència en incendis. Aquest any he fet vint anys d'experiència en incendis i he apagat focs a tots els continents –a tots. I mai m'ha tocat prendre aquesta decisió –mai. I he tingut companys que han mort, he vist atrapaments i he tingut situacions de tots els colors. I, com he dit, el 97 jo mateix vaig passar pel tràngol, però el meu tràngol no va ser complicat com aquest, no va ser: «Què faig?» Va ser: «Tinc la zona segura allà, hi vaig, m'hi llanço, m'estiro amb la *fire shelter* i a veure què passa.» I quaranta minuts després, perfecte. Però ells no, ells tenien la informació que..., saben que no poden sortir, pateixen pels que han marxat perquè saben que si han marxat estaran en risc, estan constantment preguntant: «I les BRIF? On estan les BRIF? Patiu per les BRIF?» Estan patint més per les BRIF que per ells mateixos. O sigui, fiquin-se en la seva pell, fiquin-se en la pell d'aquell comandament, que pren la millor decisió que pot per a la seva gent. Fiquin-se en aquella decisió.

El Sr. Luna i Vivas

Cregui'm de debò que faig tota l'empatia i me fico a la pell. Jo li voldria fer una altra pregunta. La pregunta que li volia fer era si les comunicacions van funcionar correctament durant tot el dia i si van funcionar al moment concret que es va donar, doncs, el fatídic moment que tots lamentem.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Durant el dia, no ho sé, i al fatídic moment tampoc ho se, perquè jo, li ho repeteixo, no estava fent anar la meua emissora. Durant la nit van funcionar correctament; sempre han funcionat correctament. I després, durant el rescat, van funcionar correctament. Durant el moment en concret no hi era, no li ho puc con-
testar.

El Sr. Luna i Vivas

Una altra de les preguntes..., li feia aquesta pregunta perquè el guaita mateix diu que ell va comunicar, una hora abans dels fets, que es podia donar aquest fet i que no va tindre una contestació i que va haver-hi problemes. I els que hem pogut escoltar les cintes, doncs, ens hem adonat que hi havia problemes, realment, de comunicació.

Si la zona de seguretat hagués tingut i reunit totes les condicions..., o, millor dit, li faré la pregunta de diferent manera: si vostès haguessin tingut tota la informació necessària que s'ha de tindre, no per part de vostès, sinó de qui se l'ha de facilitar, se podria haver evitat aquest fet?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Si aquest fet s'hauria pogut evitar si algú en aquell moment hagués tingut la visió de la zona on ells estaven i la visió de la carrera concreta que els venia a sobre? Però és una visió molt difícil de tindre si no estàs volant. I sobretot, quan estàs dins del contravent, tot és fum. Perquè la situació de contravent..., li ficaré una imatge i vostè ho veurà més clar que jo.

Això és la imatge del dia 22, la carrera cap a Prat de Comte. Esta és la imatge del cul de l'incendi, d'aquesta carrera que s'ha escapat del perímetre del dia anterior. I aquí veu vostè la columna, tota tombada cap a Prat de Comte. Però ja li assenyalo jo que aquí hi ha el contravent. I ara vostè veu el contravent pujant a la cinglera d'Horta i tota la base de l'incendi encesa i plena de fum, eh? Aquí dins és on es genera la visió, i ningú pot tindre la visió del que passa aquí dins, perquè el contravent per definició és: el foc cap aquí i el fum cap allà; o sigui, el fum sempre damunt del cremat. Esta és una mica..., esta és la imatge més detallada del que és el contravent: el foc avança cap aquí i, en canvi, el fum va cap allà. I este és el fenomen del contravent. Llavors, vol dir que estàs cobert de fum. No és la situació normal. O sigui, tens un problema de visió greu. I possiblement per això tenim un accident, perquè no podem tindre la visió, eh?, possiblement per això.

El Sr. Luna i Vivas

Li torno a reiterar simplement que vostès estaven al lloc dels fets, els bombers estaven a peu de terra, no? I jo torno a dir que els que no estaven a peu de terra, que estaven en uns altres llocs, que veien l'incendi i comptaven, o havien de comptar amb tota la informació per poder esgrimir-la, per poder coordinar-la, per poder do-

nar directrius o ordres, com vostè diu..., jo li torno a fer la pregunta: si tota aquesta informació, no vostès, que estaven a peu de terra i no tenien visibilitat, els temes aeris no funcionaven, resulta que, per alguna informació que es té, inclús quan volen fer la zona de seguretat més ampla no la poden fer perquè no tenen temps, perquè no tenen combustible per a les serres mecàniques, tot això. Jo no li ho dic a vostè, en cap moment li ho dic a vostè. Li dic que si qui havia de tindre tota aquesta informació hagués fet una previsió i els l'hagués fet arribar a vostès, que estaven on no podien tindre res més que el que van fer, la situació podia haver canviat? És simplement aquesta pregunta.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Són supòsits, perquè insistixo que jo en aquell moment no estava... Si tu tens tota la informació, si tu pots veure on està GRAF Lleida, si tu pots veure on està el foc —que, hi insistixo, no pots perquè hi ha un contravent—, si poguessis, li podries dir: «Mou-te.» Però no pots, perquè no els veus. Però, hi insistixo, no estava allà en aquell moment.

El Sr. Luna i Vivas

Jo li vull agrair molt la seua tasca, de tot cor. I simplement dir-li una cosa. Des del Parlament de Catalunya, nosaltres..., no hi ha una llei que parli concretament del que s'ha de fer, però la seva intervenció sí que ens servirà molt perquè els responsables polítics prenguin molt bona nota de les previsions perquè no tornin a passar qüestions com aquestes. Li agraeixo molt la seua presència, de veritat.

El president

Gràcies, senyor Luna. En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Daniel Pi.

El Sr. Pi i Noya

Moltes gràcies, senyor president. Moltíssimes gràcies, senyor Castellnou, per la seva explicació, clara, completa i, per a uns profans com som nosaltres, molt entenedora, que serveix molt per entendre realment el que va passar.

Vostè quina formació té, personalment?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo sóc enginyer forestal i tinc pendent de llegir la tesi doctoral exactament fa tants dies com dies que vaig entrar al GRAF. Em vaig dedicar al tema aquest i ja no he acabat la tesi.

El Sr. Pi i Noya

És excepcional una formació universitària dins del cos dels GRAF?, específica en temes...

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, no és excepcional, és bastant normal.

El Sr. Pi i Noya

Jo hi han dues preguntes que gairebé ja no volia ni fer-les perquè d'alguna forma ja les dono per contestades, però m'agradarà que vostè m'ho reiteri. Una pregunta és si es van seguir els protocols i..., bé, aquesta seria la primera.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

El tema dels protocols de seguretat..., o sigui, van aplicar el tema del guaita, van aplicar el protocol. Però és un tema on les tres unitats –Barcelona, Lleida i BRIF– van comptar que la zona cremada era zona segura i no van anar a buscar una zona segura molt més avall. Després de vist, dius: «Per què no van fer això?» I és una mica l'únic però a l'aplicació del protocol de seguretat.

El Sr. Pi i Noya

I l'altra pregunta, que també ja dono per contestada, però..., la carrera va tenir unes característiques –la fatal– que la fes esperable, que la fes previsible?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

La carrera d'Horta és una carrera que passarà als annals de la història dels incendis forestals. O sigui, el fet que sigui capaç d'aguantar-se de forma independent més de tres-cents metres la fa única. L'única carrera documentada de foc independent en aquests moments al món és una carrera al Mount Rainier, a Washington, i és un foc que aconsegueix cremar de capçades quan té el sotabosc nevat. I aquella carrera fa quaranta-vuit metres, no tres-cents metres com la d'Horta. Per això la fa excepcional.

El Sr. Pi i Noya

Ens va venir la setmana passada un expert, el senyor Quílez, que ens va dir que en una situació d'aquestes característiques és més freqüent que es produeixin danys, víctimes, en el moment de fugir, que en l'estratègia de buscar zona segura. Vostè està d'acord amb aquesta afirmació?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, senyor. Ja que més del 90 per cent de les morts en accidents d'aquest estil en foc forestal són en la fugida, en el pànic. Esta és la realitat. Per això el protocol es fabrica i es força la gent a buscar una ruta d'escapament en una zona segura i prèviament identificada. I per això la preocupació per la seguretat d'una unitat s'acaba quan aquesta diu: «Estic en zona segura.»

El Sr. Pi i Noya

Vostès gestionen el risc en un entorn molt difícil. Lògicament, vostès intenten sempre trobar el binomi adequat

entre risc i efectivitat. Però vostès tenen molta experiència –vostè ho ha dit: vint anys d'experiència en incendis. La situació d'atrapaments en el Cos de Bombers de Catalunya s'havia produït anteriorment?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

S'havien produït anteriorment atrapaments al Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya; sí, senyor.

El Sr. Pi i Noya

I el GRAF n'havia patit alguna forma?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

El GRAF n'havia patit també; sí, senyor.

El Sr. Pi i Noya

Per tant, essent una cosa que evidentment no es busca, que evidentment s'intenta evitar..., però és una situació que a les tasques d'extinció pot sobrevenir.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

És una situació coneguda; sí, senyor.

El Sr. Pi i Noya

Vostè coneix les conclusions de l'informe de Bombers sobre l'incendi? I, si les coneix, hi està d'acord?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo conec les conclusions de l'informe. I a la pregunta de si hi estic d'acord, jo hi faria matisos, perquè la meua visió és tècnica, d'acord? Per tant, jo hi posaria molt més número, molta més informació perquè faci, d'aquelles conclusions, alguna cosa aplicable a la formació. Això és l'única cosa, el «però» que li veig a les conclusions, i que penso posar-ho tan bon punt s'acabi la investigació sobre l'incendi, perquè crec que el millor que podem fer és fer d'aquesta desgràcia una lliçó. És l'única manera d'aprendre, i no obviar-les, com les anteriors vegades hem fet.

El Sr. Pi i Noya

Però buscant aquesta funció posterior, pedagògica; però, en tot cas, vostè no hi està en desacord amb les conclusions que...

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Hi afegiria coses, simplement.

El Sr. Pi i Noya

Jo lamento haver de fer aquesta pregunta, però és que, és clar, ha sigut una cosa que s'ha repetit fins a la sacietat i fins i tot, doncs, per responsables polítics. Vos-

tè creu que hi va haver relaxació per part del Cos de Bombers?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Insisteixo que no. Jo no puc dir que hi va haver relaxació quan, quan torno a casa, em falta gent. No.

El Sr. Pi i Noya

I, al fil d'una intervenció recent, vostè creu que la intervenció dels responsables polítics en la gestió de l'extinció d'aquest incendi va ser determinant?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Si vostè em pregunta si els responsables polítics –en argot– van venir a ficar cullerada a la decisió de l'estratègia; mentre jo vaig estar allà, no –no.

El Sr. Pi i Noya

Moltíssimes gràcies i una vegada més el felicito, eh?, per la seva exposició, perquè almenys a mi, personalment, m'ha estat extraordinàriament útil.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Pi. En nom del Grup Mixt, té la paraula el senyor Albert Rivera.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. En primer lloc, gràcies, senyor Castellnou, per la seva compareixença. I, des de Ciutadans, ja li ho hem dit a un company de bombers i li ho reiterem a vostè, que ens posem a la seva pell i sabem les dificultats que ha de tenir una persona que ha perdut companys en un accident com aquest. I, per tant, tingui no només la nostra comprensió, sinó la solidaritat, en nom del nostre grup.

I, evidentment, la seva opinió, i més per la seva formació, ens agradaria que fos..., o li farem preguntes tècniques, i permeti el nostre desconeixement, però volem conèixer més informació i la seva opinió, que és l'important aquí, com a compareixent.

Hem conegut, en aquesta documentació que ens ha fet arribar el Govern, que entre les tres i les quatre de la tarda, doncs, va haver-hi, diguéssim, menys dotacions de les que hi havia abans de les tres de la tarda. És a dir, estem parlant de setanta-sis dotacions durant el matí, al llarg del matí, fins a les dues de la tarda. I justament en aquest espai del migdia, on tràgicament moren els seus companys, doncs, hi ha una baixada d'aquestes dotacions. A què creu vostè que es deu que hi hagin de setanta-sis a cinquanta-quatre dotacions en aquest espai de temps?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Desconec aquesta informació, perquè, com li he dit, jo al matí vaig ser rellevat i vaig tornar després de l'ac-

cident. I tampoc he mirat al detall aquesta informació. Ara m'ha deixat a mi, una mica així... L'única baixada de dotacions que jo entenc que hi pot haver a l'incendi d'Horta de Sant Joan és perquè, en la situació de relleu, en la situació de portar el menjar, en la situació de portar recursos, tens més recursos assignats a l'incendi que després es retiren. Però les dotacions van ser rellevades i van ser reforçades –les operatives; una altra cosa són les logístiques, que és el que... Però ho desconec. Sincerament, ho desconec; intento contestar-li però ho desconec.

El Sr. Rivera Díaz

Suposo que, pel que dedueixo, almenys podria ser que, per la coincidència horària amb la logística a l'hora de menjar i tal, doncs, hi haguera un relleu que deixés sense..., o amb menys de..., un 30 per cent menys de dotacions. Bé, gràcies per la seva resposta.

En un altre tema, també, que vostè ha comentat, els mitjans aeris –i vostè, que té experiència en molts incendis–: al moment que es decideix la retirada dels mitjans aeris, normalment va acompanyat –normalment, en aquest tipus d'incendis– d'alguna precaució, alguna retirada també dels bombers que estan treballant a peu de l'incendi?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, va acompanyat amb un augment de les precaucions, amb un recordatori de la seguretat i amb un recordatori de «prioritzeu ruta d'escapament a zona segura», recordatori que GRAF 01 –em sembla recordar per les transcripcions– va fer reiteradament. O sigui, Bombers treballa de nit, sense mitjans aeris; Bombers treballa en situació de molt vent sense mitjans aeris. Com ja he dit abans, Bombers no abandona la posició, com a molt augmenta la precaució. I, una mica, això és el que es va donar allà.

El Sr. Rivera Díaz

I una altra pregunta, també, que ha sortit de les seves respostes: vostè creu que la decisió dels BRIF de marxar, una decisió que prenen, perjudica els GRAF?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

És una pregunta... Entenc que la pregunta vostè l'ha de fer, però ja em perdonarà... O sigui, els BRIF prenen una decisió, que és marxar; ells apliquen el protocol, que és marxar. Però ells han d'aplicar el protocol de marxar a zona segura, no marxar a qualsevol lloc. I pel fet que no l'apliquen correctament, aquí comença una complicació, que és que hi ha d'haver un rescat. I tinc part de la meua gent ofesa perquè les unitats comparteixen combustible, comparteixen oli i comparteixen tot per seguir fent zona segura, i si tu esperes que per a fer una zona segura tinguis el combustible, les motoserres dels BRIF i aquests marxen –és comprensible que marxin–, doncs, llavors, tens un problema.

No dono en absolut la responsabilitat del que va passar a les BRIF. Ells van prendre una decisió humana i els GRAF Barcelona i els GRAF Lleida van prendre una decisió humana, però GRAF Barcelona, que estava amb les BRIF, pren una decisió de compromís amb els seus companys: «Els meus companys bombers estan aquí i si marxem tots a la desbandada, aquí pot passar alguna cosa greu. Per tant, ens quedem tots aquí.»

És normal que un dispositiu de l'Estat, que no té una implicació amb la gent del territori, intenti marxar a la seua zona segura. És més, els GRAF, quan hem estat treballant a l'exterior, allí sí que funcionem autònomament, garantim la nostra seguretat primer, abans que pensar en els altres. Però, òbviament, allí, treballant a casa, vam prendre una decisió de compromís, que és quedar-mos amb los bombers, garantir la màxima seguretat per als nostres bombers; i les BRIF van intentar garantir-ne la màxima per a ells. I van intentar anar a zones segures, però van cometre un error, o sigui, en comptes de seguir la línia d'aigua per on havien pujat, van seguir la nova línia d'aigua que els va portar a la zona verda i aquí van necessitar un rescat.

És a dir, ells van prendre una decisió sense la mala llet d'implicar ningú, però, òbviament, haver-los d'anar a rescatar va fer que els helicòpters no veiessin coses de..., on estava GRAF Lleida. Però, hi insistixo, poca cosa podien veure perquè la quantitat de fum era considerable a la zona de contravent. Però sí que hi va haver disfuncions per aquest fet. Si tu estàs..., tres treballant en una línia i, de sobte, un desapareix, doncs, hi ha una cosa que falla.

Però, hi insistixo, no els culpo; entenc la decisió, i com a molt és un tema que ens ha servit per a millorar el treball conjunt, perquè estem en un mateix país i hem de treballar conjuntament en un país en l'extinció dels incendis, que són de tots els que vivim en aquest país.

El Sr. Rivera Díaz

I una pregunta, i permetin-me el desconeixement novament: qui coordina la tasca de les BRIF, en aquest cas, o sigui de bombers de diferents administracions a l'operació?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Se'ls fica un oficial d'enllaç; un oficial d'enllaç que els compregui, un oficial d'enllaç que hagi treballat amb ells, un oficial d'enllaç que no només sigui bomber, sinó que, a més a més, sigui enginyer forestal. I en aquest cas era el company Pau Costa, qui els coordinava, i és qui en tot moment està patint a veure on estan les BRIF, per què han decidit marxar.

Se'ls fica un oficial d'enllaç i se'ls fica dins, a treballar amb les unitats GRAF, dins d'un sector geogràfic on hi ha línies d'aigua de bombers.

El Sr. Rivera Díaz

Comenta vostè, perquè també s'ha parlat, que han de compartir combustible, han de compartir mitjans... Doncs, hem conegut també que van haver-hi manques

de combustible, en aquest cas per a les motoserres, s'ha comentat també. Vostè creu que això també afecta aquesta coordinació? Aquesta sortida pot estar relacionada amb això o no?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Hi ha manca de combustible perquè des de la part baixa, des del pis 1, no es pot pujar combustible al pis 10, perquè el pis 1, 2, 3 i 4 estan encesos. A partir d'aquí, no et puc portar combustible. Per tant, si a tu no et puc portar el combustible perquè jo tinc repeses i ja fa quasi una hora, doncs, senyor meu, ara aviat se t'acabarà el combustible. I, si vostè ha fet anar una motoserra, sap que una hora, una hora i mitja, i a la petaqueta teua s'ha acabat la motoserra. Esta és la història.

I jo crec..., no sé la raó exacta per la qual van parlar ells, però en absolut crec que fos perquè els faltés el combustible o els faltés això o els faltés allò, simplement perquè estem en una situació on hi ha repeses a la part baixa, joestic al pis 10, doncs, moltes vegades la gent pren la decisió de «baixo al pis 4, a veure si des d'allí me poden veure», eh?

Simplement són qüestions humanes i és un dels fets quan fiques a treballar equips que no conviuen el dia a dia. Entre uns hi ha compromís i, per tant, si un diu: «mos quedem», mos quedem tots; i allí on no hi ha compromís, allò és una desbandada. És un dels fets que a Espanya, precisament, per la situació de les autonomies, doncs, és un dels esforços..., on hi ha més esforços de coordinació. Per això, començar ara un debat d'enfrontament entre diferents unitats, doncs, és una cosa que internament mos ho haurem de parlar, però no crec que sigui ni sa ni positiu enfrontar-mos a companys amb què demà tornarem a treballar junts.

Simplement, cada u va prendre unes decisions i hem de veure, dintre del protocol, com protocolitzar-les perquè la pròxima vegada funcionin millor –simplement.

El Sr. Rivera Díaz

No comparteixo la seva visió que no és bo, però sí que, en la conclusió positiva i constructiva que ha de tenir aquesta comissió, també hauríem de veure, des del punt de vista polític, com afecta fins i tot aquesta coordinació entre diferents administracions, en aquest cas importantíssima per a la vida de les persones.

Per una altra banda, vostè és conscient, suposo, que s'ha posat molt el pes a sobre de la manca de resposta que van tenir aquests GRAF, del cap de guàrdia, del Delta 0, i també s'ha qüestionat això. Vostè diu que també depenia de les seves decisions. Jo, després de les seves explicacions i d'alguns companys, estic convençut que es va treballar el millor que es va poder, però suposo que vostè és conscient que, des del punt de vista polític, també, i des del punt de vista operatiu, la no-resposta donada d'aquest cap de guàrdia, doncs, no deixa de ser un dels motius d'incertesa dins d'aquest incendi. Per què creu vostè que no va haver-hi aquesta resposta? Han sortit especulacions sobre què podia estar fent aquesta persona, aquest responsable. En definitiva, això ens

importa menys que per què no va haver-hi una resposta durant una hora davant de quatre trucades. Com pot afectar això la unitat?

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, l'afectació que Delta 0 contesti o no..., a la unitat l'afecta poc. I el fet que Delta 0 no contestés, a mi em consta, pel tema de l'informe i per l'anàlisi posterior que s'ha fet de l'incendi, que Delta 0 abandona el centre de comandament avançat quan detecta les repeses, i l'abandona perquè estan dirigint-se a Horta, i va a valorar com fer la resposta a aquest incendi que va cap a Horta, que està amenaçant una població i que entremig hi ha masies que estan habitades.

I és en aquest procés, que ell està intentant fer això, amb pocs recursos, on hi ha aquest interval de temps on ell està, com si diguéssim, no localitzat per la gent que té a dalt, que tenen la seua estructura de comandament, que són els Echo. Però que Delta 0 està fent aquesta altra tasca que també és necessària, o sigui, intentant reagafar el control, reduir la incertesa que genera la nova situació. I em consta que Delta 0 demana mitjans aeris per sobrevolar i tindre una visió més directa, i que, davant l'absència dels mitjans aeris, pel tema del vent i perquè estan a terra, ha de fer això a peu –bé, a peu, en vehicle.

El Sr. Rivera Díaz

Molt bé, doncs, moltes gràcies per les seves paraules i novament la nostra solidaritat amb el Cos de Bombers.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyor Rivera. Senyor Castellnou, li agraeixo la seva participació en aquesta comissió, les seves aportacions, i hi insisteixo, com han fet tots els grups, també li agraeixo l'esforç, dedicació, vocació i eficàcia que vostès fan en benefici de tota la nostra ciutadania.

El cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Gràcies.

El president

Moltes gràcies.

Compareixença

de Ricard Expósito, del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF 6) i coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals (tram. 357-00395/08)

El segon punt de l'ordre del dia és la compareixença del senyor Ricard Expósito, del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals i coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals. Demano, si us plau, que se'l faci comparèixer.

(Pausa llarga.)

Gràcies, senyor Expósito, per la seva compareixença davant de la comissió d'investigació. Crec que vostè ha estat present en la compareixença anterior, ha vist quin és el procediment del debat que es genera aquí, a la comissió. Li demanaria, senyor Expósito, si s'ajusta en el temps, dins del possible, a la formulació de les preguntes, perquè així els grups poden disposar de més temps per formular les preguntes, si no, hem veig obligat a tallar aquest debat i jo crec que serà més àgil si les respostes, dins del possible, poden ser breus.

Moltíssimes gràcies, senyor Expósito. Vol disposar vostè d'una intervenció inicial de deu minuts o vol...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat (Sr. Ricard Expósito Miró)

Sí, ho necessitaria, i igualment que al llarg de tota la meva exposició, si amb això aconsegueixo aportar més informació en aquesta comissió.

El president

Endavant. Té, doncs, per un temps de deu minuts, la seva intervenció.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Gràcies, president; gràcies, senyores diputades, senyors diputats. Jo comparec en aquesta comissió en condició, en primer lloc, de sotsinspector de la unitat GRAF, assignat al territori de la Regió d'Emergències de Tarragona i Terres de l'Ebre i, en segon lloc, com a participant actiu en les tasques d'extinció de l'incendi d'Horta de Sant Joan durant els dies 21 i 22 de juliol.

Comparec en aquesta comissió, entenen que és una comissió que l'objectiu que busca és buscar responsabilitats polítiques –això com a mínim és el que s'ha fet entendre. Tant jo, com entenc que tota la ciutadania d'aquest país..., entenc que són responsabilitats polítiques de tot l'àmbit polític, perquè jo entenc que, en aquest assumpte, hi ha implicacions que poden afectar tot el ventall polític del territori català. I la meua idea és intentar facilitar la tasca d'aquesta comissió i ser al màxim didàctic possible perquè tothom tingui aquesta informació.

Jo no voldria començar la meua compareixença sense tindre un record per als meus companys; un record..., i voldria aprofitar i prendre les paraules d'un dels que acaben d'intervindre no fa gaire en aquesta sala, que el primer que hem demanat és respecte per als bombers, i jo crec que és el que no s'ha tingut en algunes de les actuacions d'algun membre d'aquesta comissió d'investigació. Jo crec que s'han saltat totes les fronteres del respecte i de la dignitat. I si aquest objectiu d'aquesta comissió és determinar responsabilitats polítiques, el primer que va provocar la filtració dels arxius de veu de les comunicacions dels companys que van quedar atrapats el dia de l'incendi, a més a més, un arxiu de

veu manipulats, el primer que hauria de fer és aixecar-se i sortir per la porta, si no, l'objectiu d'aquesta comissió estem començant a veure que no és el que realment estem debatent aquí.

Tothom ha pogut comprovar per la premsa que la font d'on el mitjà de comunicació afirmava que havia recuperat aquest arxiu de veu..., hi posava: Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta.

Un record molt especial al Pau, al Jordi, al Ramon, al Jaume i al David. També enviar uns ànims al Pepe, que segurament que estaria molt content de poder estar aquí i explicar de viva veu el que vam patir els que vam estar treballant, perquè només se pot parlar si s'està treballant al lloc. Els que no estan treballant al lloc s'han de documentar, i s'han de documentar correctament, i han d'utilitzar les fonts adequades per documentar-se.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

També voldria tindre un record per als dos companys de la tripulació de l'helicòpter que va tindre un accident, el José Luis i el Sergio, que, com veuen aquí, estan fent una maniobra arriscada davant d'uns habitatges que segurament devien estar en perill per l'incendi forestal.

Bé, el primer que hem d'entendre és que, per poder fer front a un incendi forestal, ho hem de tindre tot planificat. Ho tenim tot planificat? No. O sigui, no només hem de planificar des del Cos de Bombers, sinó que des del territori també han de planificar; o sigui, el territori s'ha de preparar per quan hi hagi un incendi forestal estar preparats i que les conseqüències d'aquest incendi siguin les menors. I des del Cos de Bombers, des dels últims deu anys, el que hem aportat és un plus de coneixement que permet planificar amb coneixement de causa.

Aquí tenen unes imatges, i crec que són prou representatives del que és planificar sense coneixement del que s'està fent. O sigui, en aquest incendi, si ho veuen, se va cremar tot –tot, tot– menys les mesures de prevenció d'incendis forestals. Ho veuen? Aquesta imatge ja l'hem vista ara fa un moment amb el meu superior, que ja us l'ha explicat. Això és per a una actuació amb una planificació prèvia. Hem utilitzat el coneixement del territori per fer una actuació que el que ha permès és limitar la propagació de l'incendi, i el que hem aconseguit és limitar els possibles efectes d'aquest incendi.

Bé, avui en dia sabem que tothom n'entén, d'incendis, eh?, només llegint alguns mitjans de comunicació o simplement informant-se per la televisió, tothom té nocions suficients per poder fer front a un incendi forestal. Apagar un incendi forestal, senyors, no és foc, més aigua, igual a zero; no. No, perquè, si no, tothom ho faria, i sempre que arribaríem al lloc de l'incendi ja sempre el trobaríem extingit, i no és el cas.

Aquí a la pantalla tenen alguns dels elements que hem de valorar els bombers per prendre decisions, des del que té menys responsabilitat al que en té més... Perdó, ha sigut una errada de l'escenografia; és que fa tanta estona que estem tancats aquí que ja falta oxigen, eh?

O sigui, si volen facin la prova, llegeixin la pantalla i a veure si són capaços de llegir-la tota abans que me cremi els dits. Òbviament, no es pot. O sigui, hem de tindre en compte tots aquests paràmetres. Podem reduir aquest nombre de paràmetres? Sí; amb formació, amb recursos, amb informació a la població, amb preparació del territori, amb col·laboració, amb coordinació, totes aquestes paraules que han sortit tots aquests dies a la palestra.

Bé, realment els bombers, avui, estem aquí no per parlar de l'incendi d'Horta de Sant Joan, estem aquí per parlar d'un altre incendi que s'ha produït, i, segons tenim constància pels elements del territori, ens diuen que és molt probable que sigui un incendi provocat, però nosaltres, primer de tot, el que hem fet és vindre aquí, i aquí estem.

Bé, el primer que fem els bombers quan arribem a un incendi és analitzar-lo i el primer que estic analitzant jo aquí..., perdó, el primer que fem quan arribem a un incendi..., ja li posem un nom, perquè quan fem el nostre informe... Tots els incendis van relacionats amb un nom i un any. Com que estem en un incendi, a hores d'ara, que no té un àmbit geogràfic definit, jo m'atreviré a posar-li el següent nom... Estem en un incendi que nosaltres l'anomenarem «Eleccions 2010». «Eleccions 2010» és l'incendi que ara estic intentant col·laborar per a extingir.

Analitzant l'incendi, veiem que a aquest incendi que ens trobem ara al davant nostre, i que suposadament ens diuen que és provocat, no li podem fer front ja d'entrada perquè no s'assembla a cap dels que estem acostumats a treballar i, com molt bé ens ha ensenyat el Marc Castellnou abans, ja els tenim classificats. No, perquè és un foc d'una tipologia que s'anomena «foc mediàtic», «foc polític», i nosaltres no estem avesats a treballar amb aquest tipus de foc, no tenim els coneixements, no tenim les eines i, per tant, el que farem serà no treballar en l'extinció d'aquest incendi; no, el que farem: els donarem una lliçó a vostès mateixos perquè aprenguin la metodologia que nosaltres utilitzem en els incendis, i després, si poden, l'apliquen i l'apaguen entre vostès. Però és un incendi complicat, perquè constantment surten contrafocs, surten elements que n'alteren la propagació i les feines d'extinció, i serà un incendi difícil d'extingir.

El que sí que els puc avançar és que les previsions que tenim meteorològiques per a aquest incendi..., és un incendi que durarà mesos; les previsions amb què estem treballant ens diuen que les pluges segurament arribaran entre l'octubre i el novembre; és quan, probablement, l'incendi pot quedar extingit del tot. Arribaran moments en què la propagació disminuirà, semblarà que el foc no propaga, però serà latent; però, tard o d'hora, aquest incendi es reproduirà. Per no prendre mal els bombers, ens retirem i els ensenyem el que els bombers fem per apagar l'incendi i ajudar la gent del territori.

Què han fet els bombers amb l'incendi d'Horta abans que es produeixi? Perquè els bombers no anem a treballar només el dia 20 a la nit a extingir un incendi, estem treballant amb antelació. Per exemple, com segurament tothom de vostès coneix, la xarxa Rescat és una xarxa que el que pretén és que tots els serveis d'emergència

estiguin unificats, utilitzin una mateixa xarxa de comunicacions. Doncs, bé, en els nostres treballs, on aquí hem tingut la col·laboració del Parc de Bombers Voluntaris d'Horta, vam determinar una sèrie de llocs en el territori on hi havia falta de cobertura d'aquesta xarxa i, a partir de l'any 2005, amb reunions periòdiques que es tenen amb la comissió que tira endavant aquesta reestructuració de la xarxa –llavors es deia xarxa Àgora–, es proposa una sèrie d'instal·lacions de repetidors. Les primeres respostes són que Horta de Sant Joan no és una prioritat. Com que en aquells moments la prioritat és el desplegament del Cos de Mossos d'Esquadra, la prioritat sempre és cobrir nuclis de població. El Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya cobreix sempre el cent per cent del territori i treballem per al cent per cent de la gent del territori.

Gràcies a la nostra insistència, el 27 de novembre del 2008... (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Ja s'acaba el temps?

El president

Se li ha acabat el temps. Li prego...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Acabaré ràpid.

El president

Sí, sí, utilitzi un parell de minuts més.

Gràcies.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Entra en funcionament la xarxa Rescat, que ajudarà segurament a l'extinció d'aquest incendi. Aquí tenen un mapa amb la cobertura, i marca aquí la cobertura; aquest repetidor cobreix el cent per cent del territori de l'incendi.

Què més fem? Inventariem tots els punts d'aigua que hi ha al territori –tots, tots–, privats i públics. Tenim inventariats ara, a Terres de l'Ebre, 1.250 punts, dels quals 120 són exclusivament per a incendis, principalment promoguts per administracions públiques. Aquest estudi ens permet saber: tindre la diagnosi, saber com estan, si en fan falta, no en fan falta i en quin estat estan. Quan sabem que no estan bé, els arreglem. Aquest és un. Aquest, òbviament, si algú s'hi intenta atansar amb un helicòpter, s'hi atansarà solament una vegada, no tornarà mai més aquí. El netegem, el senyalitzem i el posem en condicions perquè, quan hi hagi un incendi, es pugui utilitzar.

Aquí en tenen una altra d'important. Una altra de les coses que hem fet en aquesta diagnosi, aquí, als municipis, que sàpiguen quines són les mancances que té el seu municipi. I aquests són els municipis afectats per

l'incendi on hi ha una mancança detectada. Les pistes forestals, lo mateix. Tot això es resumeix en un coneixement del territori. Això és un gran avantatge: la nostra actuació serà més segura, no necessitarem gent del territori que ens acompanyi i no posarem en exposició d'un risc a la gent del territori perquè ens acompanyi enlloc, ja hi som nosaltres; la feina la farem nosaltres.

I què es fa des del territori? Analitzem el potencial d'aquest incendi. Aquí tenen una taula dels diferents municipis que podien haver quedat afectats al llarg dels dies on aquest incendi va ser actiu, municipis com Arnes, Bot, Horta de Sant Joan, Pauils, Prat de Comte. Aquesta era la superfície forestal –de l'inventari de l'any 93, no en tenim dades més actualitzades–, el potencial a cremar de cada incendi, i veiem els percentatges de les superfícies forestals de cada municipi que podien haver quedat afectades per l'incendi. Perquè se facin una idea de la magnitud de l'incendi que teníem allí.

I aquí tenim una gràfica, que és molt representativa, de la preocupació que hi ha del territori. Del territori ens ajuden moltíssim –molt. Els primers que ens ajuden, i molt, són els pagesos, que conreen els seus conreus que són zones segures per als bombers per emplaçar els vehicles i aconseguir l'extinció dels incendis, que mantenen les pistes que porten als conreus i faciliten la nostra mobilitat. Però també hi ha una responsabilitat dels polítics del territori.

Aquí tenim un..., per acabar?

El president

Sí, si us plau.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Ja acabo. Aquí tenim una línia d'ajuts que posa a disposició del territori el Departament de Medi Ambient; els municipis aquí implicats del potencial possiblement afectat per aquest incendi, i vegin quina és la resposta del territori per preparar-se per al dia que hi hagi l'incendi.

O sigui, podríem fer dos lectures. Una, que hi ha una deficient percepció del risc. I una altra, que hi ha un relaxament per preparar-se davant d'un incendi forestal. Jo no estic dient que els municipis hagin de posar recursos, perquè no els tenen, els hem de dotar de més recursos, però aquí tenim una línia d'ajuts que permet que es puguin dotar de recursos, encara que sigui mínimament, d'acord?

El president

Gràcies, senyor Expósito. Vostè deu haver vist que ha tingut tot el temps que li he dit –més, en realitat– per a la seva intervenció inicial, que no he fet cap mena d'interrupció. Sí que voldria fer alguna consideració. L'objectiu i la missió d'aquesta comissió d'investigació del Parlament de Catalunya, representatiu del poble de Catalunya, és cercar si és que hi han hagut responsabilitats de caràcter polític, també conèixer quins són els esdeveniments que varen intervenir en aquesta tragè-

dia, per intentar col·laborar perquè es puguin introduir millores que facin més eficaç o que evitin, en el futur, tragèdies d'aquesta naturalesa.

Respecto i respectem absolutament i compartim els sentiments que vostè ha expressat entorn de tots els seus companys, però li he de dir que l'àmbit de la comissió d'investigació del Parlament és un àmbit molt ampli, que són els diputats, són els mitjans de comunicació, és la documentació que arriba... Per tant, la font que vostè citava, efectivament, no és la font de la comissió, sinó que són fonts de la comissió en un àmbit que és molt ampli. I tingui per segur que el Parlament de Catalunya el que vol és fer una feina seriosa, respectuosa de conèixer els elements d'aquesta tragèdia. I jo estic convençut que tots els companys meus d'aquesta cambra, representants del poble de Catalunya, el que persegueixen és el rigor, la serietat institucional i la cooperació i col·laboració en benefici del conjunt dels nostres ciutadans, de la mateixa manera que vostès actuen amb enorme esforç, vocació, dedicació i sacrifici per al nostre benestar.

Gràcies.

Ara entrarem ja en la intervenció dels grups parlamentaris, i sí que li prego que recordi que, per major agilitat, la fluïdesa...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Seré..., el que didàcticament me permeti ser més breu.

El president

Gràcies, senyor Expósito.

En nom del Grup de Convergència i Unió, té la paraula el senyor Jordi Turull.

El Sr. Turull i Negre

Sí, moltes gràcies, president. Senyor Expósito, quan vostè agafa el relleu, el dematí del dia 21, li diuen que cal treballar a fora aquell matí perquè a mesura que avanci el dia el temps s'anirà complicant i la situació meteorològica serà adversa?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Bé, em diuen que les condicions meteorològiques..., bàsicament quant al vent sofrirà un reforçament, això implica que simplement augmentarà la velocitat d'aquest vent. Dintre de la previsió que hi ha..., se'ns marca també durant el dematí, ja que tots els bombers tenim accés a les previsions meteorològiques, i marquen, doncs, unes condicions al voltant dels quaranta quilòmetres per hora de velocitat de vent. I també em diuen, en el relleu, que me'n recordi de l'incendi de Bot de l'any 2000. Aquí tinc una foto que em permet que em recordi de l'incendi de Bot del 2000. És un incendi que

principalment es marca perquè és un incendi que es propaga pendent avall, o sigui, conduït per la direcció del vent. O sigui, això marca una estratègia clara de quina ha de ser l'extinció. I també marca quina és la part de l'incendi que es pot reproduir més aviat, i és la part més baixa, i junt amb els companys que estan treballant al flanc esquerre, part elevada.

El Sr. Turull i Negre

Moltes gràcies. Quan a les 14.30, doncs, per un canvi sobtat de vent inesperat, el foc pren una potència no previsible i es comença a descontrolar, vostè quines ordres rep de canvi d'estratègia i de canvis d'ubicació? I, en tot cas, quines ordres dóna vostè?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo el que faig primer és..., després d'estar en contacte amb Delta 0 al punt de trànsit i d'haver fet la valoració del vol que fem de reconeixement anteriorment, quan detectem una reproducció, el que fem és, ràpidament, anem a col·laborar a controlar aquesta reproducció. L'objectiu és que el perímetre sigui el menor possible. Com més gran és un perímetre, la probabilitat d'afectació, no només del servei d'extinció sinó de la població en general, són més elevats. Per tant, la decisió que prenem és anar a col·laborar al control d'una de les reproduccions. En aquell moment era l'única que hi havia.

El Sr. Turull i Negre

Sí, moltes gràcies. Quan el foc ja, passada bastanta estona de les 14.30, està ben descontrolat, els GRAF es queden sense guaita, el foc puja de capçades, ja hi ha hagut atrapaments, com el de Tarragona, no hi ha cobertura aèria, hi ha problemes d'aigua perquè les línies es cremen i segueixen havent-hi contravents, per què no hi ha una ordre d'evacuació quaranta minuts abans de la tragèdia?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Ho intentaré amb un exemple. Ara ens imaginem que ens comuniquen per megafonia que hi ha foc al Parlament. Tothom ha fugit i vostè és Delta 0 –perquè es posi en situació–, per quina porta sortim, de les tres?

El Sr. Turull i Negre

Jo li posaré un altre exemple, si li sembla. S'està cremant el Parlament, vostè veu ara que es crema el Parlament?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, jo poso un exemple.

El Sr. Turull i Negre

Ho dic perquè...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

En el sentit de dir...

El Sr. Turull i Negre

No, no...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

...tenim tota la informació?

El Sr. Turull i Negre

Jo li pregunto.... –deixi'm acabar–, nosaltres estem aquí, no sabem què està passant a la porta del Parlament. Segurament la porta per què hauríem de sortir, segurament alguna persona que estigués fora del palau del Parlament seria el que ens hauria de dir per quin cantó hauríem de sortir, perquè nosaltres des d'aquí dins ara mateix no tenim la informació del que està passant a les escales.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Doncs, és això; quan no tenim la informació no podem prendre qualsevol decisió –no es pot prendre qualsevol decisió. El protocol de seguretat, ho ha dit el meu company abans, és clau. L'objectiu: arribar a zona segura. Estaven en zona segura. Sense tindre tota la informació no es pot prendre cap decisió que impliqui fer sortir ningú d'una zona segura –no es pot.

El Sr. Turull i Negre

Però, i llegint... –perdoni, president...

El president

Sí.

El Sr. Turull i Negre

No..., llegint les transcripcions, veiem com els GRAF, i sobretot els GRAF Lleida, però també GRAF Barcelona, van preguntant sobre l'evolució del foc, sobre la rapidesa d'aquest, si puja –ho he dit abans– amb molta «mala llet» o no, etcètera..., que si canvia de cantó se'l vaig avisant, «perquè» –ells diuen– «nosaltres no tenim visió». El que sorprèn, que ens agradaria que ens aclarís vostè, és que es deixi la responsabilitat de la decisió a aquelles persones que manifesten en reiterades ocasions que no tenen una visió. I estem parlant que es comença a descontrolar, hi ha un canvi radical de l'incendi a les 14.30.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

O sigui, quan se reproduïx l'incendi, totes les reproduccions van en direcció a Horta, empeses pel vent general del moment. Tots els dispositius que estem per donar informació quedem tots tapats pel fum; el fum no ens permet donar més informació. O sigui, tenim la mateixa informació que tenen els companys de dalt. Ells en tenen més, perquè ells estan a dalt. Jo no estic a dalt, jo estic baix, i estic cobert i immobilitzat per les reproduccions de l'incendi. Jo no me puc resituar, buscar un lloc amb millor visibilitat perquè no puc sortir, perquè jo estic en un lloc segur. Sortir d'un lloc segur on estic jo amb els meus companys significa creuar el perímetre de l'incendi, exposar-me a mi, quan tinc clar que els meus companys m'han dit que estan en un lloc segur.

El Sr. Turull i Negre

De tres a quatre, vostè mantenia comunicació directa amb Delta 0? I...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo no recordo quantes vegades me vaig comunicar, però jo sempre que vaig intentar comunicar-me, sempre vaig tindre resposta.

El Sr. Turull i Negre

I quines instruccions li donava?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Bé, en aquell moment, de tres a quatre, com vostè sap ben bé, que s'ha llegit l'informe, es produeixen tot un seguit de reproduccions, i hi ha un element clau en aquest incendi: que hi ha una població en la direcció de propagació de l'incendi. Aquest senyor està fent les valoracions per intentar que els elements sensibles de l'incendi quedin el mínimament afectats.

El Sr. Turull i Negre

Però vostè a la declaració dels mossos va dir que vostè havia anat al punt de trànsit per rebre instruccions. Vostè no les rebia per via mòbil o via emissora, aquestes instruccions...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

El Sr. Turull i Negre

...va haver d'anar al punt de trànsit per rebre-les.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No. Jo vaig anar al punt de trànsit per demanar més informació i, com sap..., bé, el punt de trànsit és un lloc on tens com a referència aconseguir informació més acurada, perquè allí hi ha una aplicació que permet saber on hi ha tots los recursos. Jo en el meu vehicle això no ho porto. És una de les qüestions per què jo he anat al punt de trànsit.

Al punt de trànsit, quan jo hi vaig, no hi ha el Delta 0, perquè el Delta 0 no té un lloc fix on treballar, no és com l'àrbitre d'un partit de tennis, que saps que sempre està damunt d'una cadira. L'obligació del Delta 0 és moure's, informar-se, i prendre decisions.

El Sr. Turull i Negre

El sergent del GRAF Barcelona li comunica a vostè, a les tres, que, en cas de contravent, allò és una ratera. Vostè sabia que amb els GRAF Barcelona hi havia molts bombers i auxiliars forestals? I, en tot cas, qui més ho sabia? I si era normal aquella situació.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

El que vostè diu no és cert.

El Sr. Turull i Negre

Ah, no és cert.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

El que diu GRAF Barcelona és que en cas que canvie la direcció del vent...

El Sr. Turull i Negre

Contravent.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No.

El Sr. Turull i Negre

Direcció del vent...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

En cas que canvie la direcció del vent, això és una ratera. Les previsions meteorològiques marcaven clarament que

no hi hauria cap canvi de direcció del vent, sinó que hi hauria un reforçament de la velocitat del vent.

Si vostè analitza les gràfiques del Servei Meteorològic de Catalunya..., veureu que hi ha un canvi significatiu en la direcció general del vent el dia 23; 21, 22, 23. O sigui, dóna temps suficient, doncs, per poder realitzar les nostres tasques abans que canvie aquesta direcció del vent, que, efectivament, se va reproduir, com així marcaven les previsions, i va afectar amb més potencial encara.

Per tant, jo, el que li vaig dir és això: la previsió és que no canviarà. Per això ens refiem de les previsions.

El Sr. Turull i Negre

Però vostè sabia que amb GRAF Barcelona hi havia..., era gairebé un grup de trenta-una persones...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No.

El Sr. Turull i Negre

...amb bombers...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No. Jo...

El Sr. Turull i Negre

...i auxiliars forestals, i que vostè sabia que un grup de trenta-una persones i que el material per aplicar el protocol LACES..., i només hi havien vuit mantes ignífuges.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No. Jo, com a gestor i coordinador del sector funcional GRAF, només tinc coneixement del nombre de membres del GRAF que hi ha en aquella posició. El personal que vostè diu és gestió i coordinació d'un responsable d'un sector geogràfic, no és responsabilitat meva.

El Sr. Turull i Negre

Però vostè..., doncs, vostè no ho sabia que amb GRAF Barcelona...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, no, jo no sabia el nombre de gent que hi havia. Jo entenc que qui estava en zona segura en tot moment era GRAF Barcelona.

El Sr. Turull i Negre

Quin comandament li ordena al guaita del GRAF Lleida que marxi?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo no ho recordo haver sentit, però, en última instància, la seva capacitat d'anàlisi i valoració que el guaita no estava en un lloc segur. Bé, això ho respondrà, suposo, ell més tard. Jo no ho puc respondre.

El Sr. Turull i Negre

Vostè no sap..., o sigui, una decisió important com que el guaita deixi el seu lloc, vostè no sap qui li va demanar, qui li va ordenar que marxés?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Bé, la decisió important és relativa. Ho he dit abans: l'objectiu de qualsevol protocol de seguretat és arribar a la zona segura. Un cop està a la zona segura, el guaita sobra, pot sobrar. Ja està segur.

El Sr. Turull i Negre

Però quan va marxar el guaita, no es produïa aquesta situació i, segons les transcripcions –si vostè em pot aclarir qui és– una persona que respon al nom d'Etel, ella li diu: «Marxa perquè estàs en perill», i després és Etel que comunica que s'ha quedat sense guaita. Quin comandament és Etel o...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

És un company que va en el meu vehicle –una companya, perdó–, i que me dona un cop de mà sempre que fa falta. O sigui, veuen més quatre ulls que dos, això és obvi. I li diem al guaita que surti perquè som conscients que en aquell sector, si hi ha algú que no està en zona segura, precisament és el guaita. I ell és conscient, també, d'això.

El Sr. Turull i Negre

Per tant, vostè sí que sabia que se li havia ordenat al guaita...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí. Sí, sí.

El Sr. Turull i Negre

...que marxés. És que abans he entès que em deia que no ho sabia.

Per què vostès van..., bé, vostès no, perdoni'm la incorrecció, per què es va trigar tant a localitzar els companys del GRAF Lleida?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Miri, hem de sumar molts factors. El David estava en moviment, no estava aturat, s'estava movent. Per tant, és una referència mòbil. Un altre factor: a l'hora de donar ajut, tu has de poder anar amb seguretat a donar ajut. No tothom sap on està, perquè no és lo mateix rebre una trucada d'emergència, que veure en una pantalla d'un ordinador on està situat aquest senyor. Per tant, una de les maniobres a fer és: qui gestiona aquesta trucada d'emergència és algú que té les eines, i el territori intenta buscar les eines per localitzar el nostre company i socórrer-lo. O sigui, amb un perímetre de deu quilòmetres on hi havia l'incendi i una superfície, en aquell moment, del voltant de les seixanta hectàrees, a l'hora de fer la recerca és bastant complicat.

El Sr. Turull i Negre

O sigui, llegint les transcripcions..., en aquest incendi, de fet, en els GRAF, qui dona més instruccions? O qui dona ordres o instruccions, vostè o GRAF 01?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

És una feina compartida. Jo tinc informació del que puc observar al territori, i ell té molta més informació, perquè té aplicacions que així li ho permeten. Jo aquestes aplicacions no les dispo en el terreny. I, per tant, són decisions que prenem tant un com l'altre.

El Sr. Turull i Negre

Si en algun moment, a partir de les 14.30, el cap de guàrdia hagués dit que s'havia de retirar o s'ordenava l'evacuació, evidentment els GRAF haurien complert aquesta ordre?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Depèn de la situació..., on se trobin. Jo crec que ha quedat sobradament resposta aquesta pregunta amb el meu company d'abans, i, per tant, no crec que faci falta ampliar cap informació més.

El Sr. Turull i Negre

Però el seu company, que ens ha donat a bastament explicacions, en tot moment ens ha manifestat, com és així, que ell no estava, en el moment que va passar tot això, ell no hi era sobre el terreny. I jo el que li pregunto a vostè és si vostè, que sí que hi era, vostè que tenia la percepció de tot això, atès que no hi ha autonomia per

decidir si se'n van o no se'n van, en el sentit que tots els que han anat declarant, a jutjat o a mossos, han dit que, evidentment, que si hi havia una ordre en temes de seguretat, que ells l'haurien acatat. Per tant, vostè creu que això és així?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Si es dóna una ordre, se dóna sempre amb coneixement de tota la informació, cent per cent d'informació. Si no es té el cent per cent d'informació i sabem que el personal està en zona segura, no es mobilitza ningú.

El Sr. Turull i Negre

I la darrera pregunta...

El president

Última pregunta, senyor Turull.

El Sr. Turull i Negre

Sí, gràcies, president. Vostè creu que els GRAF que hi havien allà, tant GRAF Barcelona com GRAF Lleida, tenien tota la informació per, ells, prendre una decisió adequada, o la millor decisió? Vostè creu sincerament que la tenien?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Ho he dit abans, ells tenien la màxima informació que en aquell moment es tenia de la seva localització.

El Sr. Turull i Negre

Només un aclariment, president. Jo no dic de la seva localització. Jo dic de l'evolució del descontrol, de la inestabilitat del foc, de les mancances que es podien produir. Jo dic d'aquesta informació, perquè, quan tu has de prendre una decisió..., amb l'exemple que abans posàvem; dintre...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, sí...

El Sr. Turull i Negre

...com més informació del que passa aquí fora...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Els tenien la informació que anaven escoltant pels diversos grups i la informació que, a través sobretot de GRAF 01, se'ls feia arribar.

El president

Gràcies, senyor Turull. En nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula el senyor David Pérez.

El Sr. Pérez Ibáñez

Moltes gràcies, senyor president. En primer lloc, agrair la seva sinceritat... De què riuen?

(Veus de fons.)

El president

Si us plau, no facin diàlegs entre vostès.

El Sr. Pérez Ibáñez

Agraïm –moltes gràcies, senyor president– la seva sinceritat, i agrair la claredat, també, de les seves reflexions, a l'hora de reflexionar sobre els treballs d'aquesta comissió; per descomptat, té tot el dret del món a fer-ho –només faltaria.

També li agrairé la preocupació per aquestes filtracions que s'hagin pogut produir, que, de manera incorrecta i esbiaixada, doncs, d'alguna manera, no ajuden al bon funcionament d'aquesta comissió. I esperem i compartim que aquesta comissió serveixi per conèixer millor el treball del Cos de Bombers i, sobretot, per veure i per extreure'n les experiències que siguin adequades.

Únicament quatre preguntes, si em permet. Primera, vostè estava informat correctament que s'havien retirat els mitjans aeris?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, quan es dóna l'ordre –que l'ordre és donada perquè els pilots dels helicòpters manifesten que volar per realitzar tasques d'extinció..., no són segures–, el coordinador de mitjans aeris pren la decisió i, a més a més, mentre joestic a l'helicòpter, ho comunica a GRAF 01 i a Delta 0.

El Sr. Pérez Ibáñez

Vostès també estaven informats que el GRAF Lleida, lògicament, per la situació que es donava, doncs, es retirava de la seva posició de guaita.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, llavors no.

El Sr. Pérez Ibáñez

Estava...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Quan?

El Sr. Pérez Ibáñez

Estava informat que es va retirar la posició...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

En el moment que es va retirar, sí, perquè la companya que està al meu costat és la que li diu que no està en lloc segur. Primer diu que encara té marge de maniobra, que sap ben bé on ha d'anar, on té la seva zona segura, i que roman més estona al lloc on està fent les seves tasques de guaita.

El Sr. Pérez Ibáñez

I també tenia coneixement de les..., que s'estava produint una situació de ratxes de vent, per comunicat, diguem-ne, meteorològic, i, per tant, també tenien la informació necessària quant a la meteorologia, no?, a primera hora del matí?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, nosaltres teníem la previsió meteorològica que ens marca el Servei Meteorològic de Catalunya, que, a més, nosaltres l'adaptem analitzant el possible comportament dels incendis i de quina magnitud poden ser, i, a més a més, una de les funcions del guaita és prendre mesures meteorològiques cada període de temps que es determina. I això ho diu sempre per ràdio. Tothom que estigui en el seu grup de comunicació, o sigui, al seu canal de comunicació, rep aquesta informació, i, a més, queda enregistrat, com s'ha pogut comprovar posteriorment.

El Sr. Pérez Ibáñez

Hi consta, a més a més, efectivament, en l'informe. Vostè sap si la gent que estava treballant al territori tenia constància també que s'estaven produint aquestes reproduccions, per tant?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Bé, això, clar, jo desconec les comunicacions que es porten per un altre grup, un altre sector geogràfic, però entenc que aquesta informació és fluida.

El Sr. Pérez Ibáñez

Moltíssimes gràcies. Moltes gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor Pérez. En nom d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la senyora Patrícia Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Gràcies també, senyor Expósito, per ser avui, aquí, i cregui'm que ens fem càrrec de la tensió que suposa per a vostès, per al Cos de Bombers, evidentment, la situació viscuda i tot el que està generant la comissió d'investigació. Ens en fem el càrrec i entenem, doncs, que aquesta tensió acumulada, avui, en certa manera l'hagi manifestat aquí.

Miri, tota resolució d'un sinistre pot ser opinable i segur que pot ser qüestionada, però *a posteriori*, evidentment, és molt fàcil, no?, doncs, qüestionar la resolució d'un sinistre. El punt d'inflexió complicat és que, en el moment del sinistre, s'ha de prendre una decisió ràpida, la celeritat crec que és aquest factor, doncs..., que *a posteriori* s'analitza tot amb calma, amb més coneixement de dades i resulta més fàcil fer aquesta anàlisi.

A mi m'agradaria preguntar-li i que ens valorés quins són els paràmetres que creu, doncs, que utilitza el GRAF, el cos a què pertany, i concretament en l'incendi, quins paràmetres creu que s'utilitzen quan s'ha de prendre una decisió molt ràpida. Davant d'una situació de risc imminent, quins paràmetres..., en aquests moments, evidentment, entenc que no poden ser aquests més de 175 paràmetres. Què creu que en aquell moment determina prendre una decisió?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Es prioritzen sempre aquells paràmetres que tenen referència amb la seguretat.

La Sra. Gomà i Pons

Amb l'autoprotecció?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Òbviament, qui té més informació analitza la informació que té al voltant i prioritza sempre la seguretat.

La Sra. Gomà i Pons

Per tant, entenc que la decisió que van prendre els GRAF Lleida..., aquí no qüestionem, eh? Jo, no ho sé, d'alguna manera li vull deixar entendre que en cap cas qüestionem les decisions que van prendre ni el cap del GRAF Lleida, ni el cap de guàrdia..., és que no ens pertoca en absolut qüestionar quines són les decisions, perquè són els que tenien el coneixement tècnic, vostès, els que les havien de prendre. En tot cas, corroborar una mica la informació que tenim, perquè són vostès qui ens la poden corroborar. I, en aquest sentit, quan es pren una decisió, que potser *a posteriori* pot ser analit-

zada que no era la millor de les solucions, però s'entén que es prengui en aquell moment, corroborar que vostè entén que en aquell moment la decisió sigui la de quedar-se a zona segura i això és complir amb el protocol d'actuació.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Òbviament. L'objectiu, ja ho he dit abans, és sempre..., l'objectiu final del protocol de seguretat és arribar a un lloc segur, i les decisions sempre se prenen amb la informació que es té. No es pren mai la millor decisió, perquè no tenim el cent per cent de la informació; no la tenim mai, els bombers no treballem mai amb el cent per cent de la informació. Per tant, treballem sempre per a tenir una bona solució, aconseguir una solució que s'aproximi al millor, però és impossible, perquè la informació al cent per cent mai la tenim, hi ha molts aspectes que són imprevisibles.

La Sra. Gomà i Pons

En tot cas, la nostra percepció és que els grups GRAF percebien que estaven en una zona segura i que havien pres la millor de les solucions possibles en una situació molt crítica, òbviament, com és un atrapament.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Òbviament, cal entendre-ho així.

La Sra. Gomà i Pons

I per últim, el que m'agradaria demanar-li..., que, en tot cas, nosaltres creiem que les conclusions que han de sortir d'aquesta comissió són..., si és possible, que en resultin millores metodològiques, millores d'actuació. Si, en aquest cas, vostè, doncs, ens pot manifestar o dir quines creu que poden ser unes millores metodològiques o, en tot cas, el compromís, al llarg del que duri aquesta comissió, del seu cos a treballar en algun tipus de document que ens puguin fer arribar, com a suport a la comissió d'investigació, per concloure aportant mesures de millora metodològica en l'actuació davant d'aquestes situacions.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo crec que, d'entrada, sempre, les mesures que sempre troben millor fruit són les preventives. Jo crec que on s'ha d'invertir més avui en dia és en prevenció –de la mateixa manera que es fa en altres àmbits, com és l'àmbit de l'edificació o de la indústria–, una bona solució és augmentar la inversió en prevenció, d'una forma directa o indirecta. La feina del pagès, del pastor, per exemple, afavoreix molt la nostra feina. Una bona política seria mantindre i fixar la gent al territori, que pugui viure del

territori, i ens estaria modelant un paisatge que tothom en gaudeix i, a més a més, està augmentant les oportunitats que tenen els bombers per controlar i extingir els incendis. Creiem que seria una metodologia que aconseguiria múltiples objectius.

La Sra. Gomà i Pons

I per últim, l'última de les preguntes que li volia fer..., com que certament hi ha hagut polèmica amb relació a les mantes, una pregunta més genèrica amb relació a l'equipament dels GRAF. Si creu que aquest és un equipament correcte, adequat, i, doncs, sobre la necessitat o no que duguin mantes, i, en tot cas, si això s'hauria d'estendre a tot el Cos de Bombers o únicament a les unitats GRAF.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Bé, jo això no ho podria decidir. El que sí que puc dir és que el material que porten els components del GRAF és un material que és de referència a altres unitats. Per exemple, jo recordo comentaris que hem tingut. Les mateixes unitats BRIF preguntaven sobre el material de què disposàvem nosaltres durant el dia de l'incendi. O sigui, jo crec que tenim un bon equipament; com tot, sempre es pot millorar, però, de moment, jo crec que tenim un bon equipament.

La Sra. Gomà i Pons

Res més, moltes gràcies, i de nou, doncs, el nostre suport i la nostra solidaritat a la seva tasca i al seu cos.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyora Gomà. En nom del Grup Popular, té la paraula el senyor Rafel Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, senyor Expósito, per ser aquí. Jo sóc conscient, i me fico..., i faig empatia amb el que vostè pot sentir o, realment, el que la sinceritat li pot comportar. Cregui que me fico a la seua pell; una altra cosa és que pugui compartir algunes de les exposicions que vostè ha fet.

Aquí estem simplement per demanar responsabilitats polítiques, és la nostra obligació. Nosaltres hem sigut elegits pel poble de Catalunya i representem el poble de Catalunya. Per tant, nosaltres l'únic que hem de fer és, com no entenem de focs, no sabem de focs, que vinguin vostès, que són els tècnics, els funcionaris, perquè ens diguin realment aquests dubtes que nosaltres tenim. Nosaltres som aquí per aprendre, i de vostès aprenem. I com de vostès aprenem, cregui'm que tot el que vostè exposi aquí, a nosaltres nos servirà per si hi ha alguna responsabilitat política, simplement per millorar la seua tasca, per millorar la seua prevenció i per millorar, com no podria ser d'una altra manera, que vostès comptin amb els recursos més importants.

Però, miri, a mi me sap molt de greu que vostè hagi fet una acusació tan greu quan deia que algun membre d'aquest Parlament o d'aquesta comissió havia filtrat alguna cosa en premsa. El secret de sumari s'ha aixecat, pot ser qualsevol persona. Jo crec en l'honorabilitat dels meus companys en aquest Parlament de Catalunya, que representa el poble de Catalunya, i el mateix respecte que jo tinc al Cos de Bombers, tot i absolut, i a vostè mateix, demano el mateix respecte per a aquesta institució.

Dit això, passaré a fer-li les preguntes corresponents. Vostè era el coordinador realment dels GRAF, de les unitats dels GRAF?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Primer respondré a l'última apreciació seva. Jo no he acusat ningú, jo simplement he fet referència –com vostè la utilitza també o altres membres la utilitzen– a informació que hem pogut llegir tots als mitjans de comunicació. I allí posa: «Font: comissió...» Simplement he dit això.

El president

Gràcies. Jo no deixaré ja que s'intervingui més amb relació a aquesta matèria. Ara, si us plau, li demanaria que establissin el diàleg per a la pregunta que li ha formulat el diputat senyor Luna.

Gràcies.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, jo feia, durant aquell dia 20..., perdó, 21, les feines de coordinador del sector funcional GRAF.

El Sr. Luna i Vivas

Vostè creu que hi ha haver-hi..., perquè el GRAF de Barcelona amb el GRAF de Lleida estaven a una distància de cent metres, no?, més o menys, eh? –també pel que hem pogut llegir; per això el que vostè me digui per mi té més credibilitat. La coordinació que va haver-hi entre el GRAF de Barcelona i el GRAF de Lleida va ser totalment fluida, va haver-hi una coordinació perfecte?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, sí. Jo, vaja, no vaig tindre coneixement..., de les diverses converses de ràdio que es produeixen i que jo escolto, en cap moment vaig detectar cap tipus d'anomalia. És més, jo crec recordar..., al voltant de les onze, jo comunico amb GRAF Lleida –sé el nombre d'unitats que hi havia allà dalt: GRAF Barcelona, les disset persones de la BRIF més l'enllaç– i interrogo si ell valora que són prou gent per fer les feines que tenen enco-

manades allà, i si ell creu que no, assignar-li un altre sector. I ell me diu en tot moment que no, que ja faran feina aquí dalt.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, senyor Expósito. I entre els GRAF i les BRIF, la coordinació com se donava?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No ho sé, jo l'únic moment que vaig estar en contacte amb les BRIF és quan les recepciono al punt de trànsit, els facilito el transport per accedir al lloc assignat per fer les tasques, ells agafen l'avituallament prèviament al punt de trànsit i, un cop ells s'introdueixen al perímetre de l'incendi, només tinc contacte amb el seu enllaç, i les converses que en tot moment jo sento són normals.

El Sr. Luna i Vivas

Les comunicacions van ser en tot moment correctes, sobretot el dia dels fets? Vull dir, no hi va haver cap interferència? Li dic això, i ja li dic per què, perquè no vegi que li faig una pregunta trampa ni molt menys, sinó perquè el guaita, per les declaracions que fa, i segons sembla –segons sembla; ho hem llegit al diari– és un extracte de les declaracions que va fer al jutjat –per tant, vegi que també les informacions vénen d'uns altres llocs, jo no estava a la porta del jutjat. Deia realment que, una hora abans dels fets, havia dit que podia haver-hi contravents i es podia produir... I segons sembla, va tindre algun problema de recepció amb les emissores i sobretot amb el Delta 0.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo li puc dir que..., i li contestarà millor el responsable de comunicacions del Cos de Bombers, que vindrà en un futur a aquesta comissió. Jo per l'ús que vaig fer de les comunicacions en tot moment a l'incendi no vaig detectar una disfunció del sistema en cap moment.

El Sr. Luna i Vivas

Ja és l'última pregunta, senyor Expósito. Considera vostè que la situació requeria una evacuació del GRAF? I quin és el motiu pel qual no es va donar?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Perdó, pot repetir la pregunta, si us plau?

El Sr. Luna i Vivas

Sí, perdó. Considera..., també perquè vegi que no li faig cap trampa, eh?, perquè no vegi mala fe. Transcripció de la cinta que tenim tots a la investigació. A les 15.08,

vostè diu: «Sí, mira, et volia comentar que aquí, en cas de problemes, estem en una rateta.» Per tant, jo li faig la pregunta: considera vostè que la situació requeria una evacuació?, perquè vostè està parlant a les 15.08 i diu això. I per què no es va fer?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, jo lo que faig és, com sempre, valorar tota la informació. El que està valorant el senyor emet aquest missatge és la reproducció justament en què estic treballant jo; la reproducció en què estic treballant jo es propaga directament en direcció al municipi, bé, a la població d'Horta, sempre en direcció oposada a on estaven els companys treballant. A més a més, entre la reproducció i on estaven els companys treballant hi ha tot un penya-segat d'una alçada mitjana i una zona important cremada amb alta intensitat. Per tant, imminentment, això no representava cap perill, la reproducció on estava treballant jo, que és l'escenari amb què jo em desenvolupava en aquell moment. Per això li responc de la manera que li responc.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, senyor Expósito. Cregui'm que ens ha servit molt la seua informació tècnica i de gran valor, a aquests humils diputats, que no tenen la preparació, com pot tindre vostè, en temes d'incendis forestals.

Gràcies.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Gràcies.

El president

Gràcies, senyor Luna. En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Jaume Bosch.

El Sr. Bosch i Mestres

Gràcies, president. Senyor Expósito, vostè ha fet una reflexió inicial que volem dir-li que l'entendem i que acceptem la part de responsabilitat que ens pertoca, perquè, com vostè diu, segurament tots en tenim, de responsabilitat.

I amb relació a un tema que ha sortit, vull també que vostè sàpiga que aquest matí, abans de començar aquesta sessió, hem fet arribar al president de la comissió la queixa pel fet que havien aparegut imatges en un mitjà de comunicació que posava com a font la comissió d'investigació parlamentària sobre l'incendi d'Horta. Aquí hi deu haver hagut alguna decisió personal d'algú, en tot cas que quedi clar que no és la comissió qui ho ha fet; qui ho hagi fet, ja deu saber qui ha estat, i és la seva responsabilitat.

També li volia traslladar la incomoditat que alguns tenim davant d'aquesta situació que s'està donant, que es pot donar la sensació que els diputats, que no entenem, a més a més, clarament d'incendis, podem pretendre donar lliçons a professionals; és la mateixa incomoditat que també sento quan, en algunes tertúlies radiofòniques o televisives, escolto tertulians que no han estat mai a cap incendi i que ara s'han convertit, de la nit al dia, en experts sobre l'extinció d'incendis.

Jo li volia traslladar una experiència personal meua com a regidor de seguretat ciutadana en un ajuntament. En tant que regidor de seguretat em va tocar estar en alguns incendis a Collserola, i vaig aprendre una cosa, sobretot una cosa: que el que han de fer els polítics en aquests casos és deixar treballar els professionals, no ficar culle-rada, seguint l'expressió que abans ha explicat el senyor Castellnou. Però, bé, això és una reflexió meua, que vull que en quedi constància en la comissió.

I a vostè li volia fer bàsicament dues preguntes. Una, si vostè reafirma també, com han dit diversos compareixents, que, davant de situacions de perill, de vegades pot ser pitjor la decisió de marxar que de quedar-se en zona segura.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Doncs, sí. L'experiència diu que el major nombre elevat de víctimes en un incendi forestal –i quan dic «el major nombre elevat», el meu company ha parlat d'un 90 i escaig per cent– determinen que la decisió de fugir, la probabilitat que sigui una mala decisió és sobradament la més gran.

El Sr. Bosch i Mestres

I una altra pregunta, la darrera. També vostè pensa que la decisió dels GRAF de quedar-se en zona segura va ser una decisió de compromís amb l'extinció de l'incendi, diguéssim, d'implicació clara per fer front a l'incendi?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo crec que va ser una decisió de compromís, no directament amb l'extinció, sinó directament amb la seva seguretat; per davant la seva seguretat que l'extinció de l'incendi.

El Sr. Bosch i Mestres

Moltes gràcies. Vostès han dit que d'aquest incendi, per les seves característiques excepcionals, segur que en trauran conclusions tècniques que després permetin analitzar futurs casos. Pensi que jo estic convençut també que els diputats n'hem de treure algunes conclusions polítiques, que no són, segurament, les que alguns ja tenen escrites.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Bosch. En nom del Grup Mixt, intervé el senyor Albert Rivera.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. Gràcies, també al senyor Expósito per la seva exposició. I deixi'm dir-li que, evidentment, les seves paraules ens interessen en tant que és vostè un expert i una persona que forma part del cos, i sobretot perquè va estar present en aquell incendi.

Una pregunta, perquè moltes ja s'han fet abans pels meus companys d'aquesta comissió: la decisió de fer marxar el guaita, que després també tindrem l'oportunitat de conèixer-lo, però, vostè ha fet referència que hi ha una companya que pren aquesta decisió i ho comunica. Quin càrrec..., permeti'm el desconeixement, quin càrrec ocupa i quina jerarquia, diguéssim...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, funcionalment, en aquell moment no tenia un càrrec, però la seva categoria és la mateixa que la que tinc jo. I anava dintre del meu vehicle.

El Sr. Rivera Díaz

Però la decisió li correspon a vostè, de...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, sí, però a vegades, quan tu estàs parlant per un telèfon o per una emissora, si guanyem temps..., que algú t'ajudi a enviar un missatge és prou vàlid.

El Sr. Rivera Díaz

Sí, però formalment, vull dir, és vostè qui l'ha de prendre, dic jeràrquicament, no...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, no, és... Les decisions de seguretat..., aquí no intervé la jerarquia. La jerarquia la marca la seguretat. O sigui, la seguretat va per davant de tot.

El Sr. Rivera Díaz

Doncs, permeti'm. I llavors, les..., és que abans parlàvem també de càrrecs i de competències. Llavors, abans s'ha parlat..., altres companys ho han dit, potser m'equivoco, però deien que les decisions, per exemple, de la gestió de l'incendi corresponia al cap de guàrdia. Entenc que les decisions per sortir..., s'ha parlat abans que és la unitat qui decideix. Jo crec que sí que han d'haver-hi, des del meu punt de vista, persones o responsables per prendre decisions complexes. Per tant,

la seguretat és compartida, coordinada, però al final hi ha un responsable que pren la decisió. En aquest cas, la decisió que marxés el guaita, la pren vostè? I la decisió que no marxin o que no hi hagi resposta, en aquest cas del Delta 0, correspon..., suposo, amb les trucades, que era el Delta 0 qui havia de donar aquesta comunicació.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, l'ha de prendre aquell que tingui la major informació, ja ho he dit abans. Qui té més informació –sobretot en un aspecte, que és de seguretat– és el que ha de prendre la decisió; no hem d'esperar que ningú la prengui per nosaltres. Si la nostra seguretat està en entredit, no puc esperar que algú prengui la decisió per mi, sinó que jo decideixo. I si algú a prop ho veu, també t'ho dirà.

El Sr. Rivera Díaz

El company que compareixia abans, crec que amb bon criteri deia que, per aquesta regla de tres, doncs, precisament en la coordinació amb les BRIF, deia que no es pot marxar i prendre una decisió unilateral, sinó que hi ha d'haver una coordinació d'un operatiu. Per tant, si tothom prengué les decisions, en funció de la seva seguretat pròpia, no hi hauria operatiu, hi hauria un grup de gent que prendria les decisions. Jo, per això li pregunto: quina jerarquia, quina estructura, qui pren les decisions i qui no les pren.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, no, quant a seguretat –i a l'incendi es va demostrar–, va haver un elevat nombre de components que van agafar la decisió d'anar a una zona segura. O sigui, ho torno a repetir, hi torno a insistir, quant a la seguretat, la seguretat passa per davant de qualsevol instrucció operativa, la seguretat per davant de tot.

El Sr. Rivera Díaz

I precisament per què creu vostè que el Delta 0 no va..., o durant aquesta hora, no va donar aquesta ordre, que era qui podia tenir aquesta visió, perquè, com hem dit abans, la unitat estava treballant a peu de foc, va quedar atrapada; llavors, entre les 15.28 i les 16.20, aproximadament, hi han quatre demandes de resposta que s'adrecen al cap de guàrdia. Des de la seva opinió, tècnicament, per què creu que no hi ha resposta?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Ho he dit abans, eh? Tots els responsables coordinadors estaven en la banda on el fum anava. El fum, un dels elements que té és que limita la visibilitat. Si no tens visibilitat, no tens informació; si no tens nova informació, no hi ha nova decisió.

El Sr. Rivera Díaz

Home, ja..., permeti'm, però, una cosa és la decisió i una altra és la resposta. Si jo dic: «Necessito... Interroguem Delta 0, volem una resposta. Què fem?» Doncs, encara que no vegis el foc, has de donar una resposta. Per tant, jo crec que no és una qüestió que no hi hagi visibilitat, sinó que es podia respondre «no hi ha visibilitat», i no respon durant una hora, de quatre trucades. Per això li dic que quin és el motiu que vostè creu per què no hi va haver resposta.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No li ho sabria dir. Jo crec que ell, com que vindrà aquí, serà el més indicat per respondre aquesta pregunta. Jo ara potser aportaria una informació que seria incorrecta i no ho faré, perquè si jo aporto una informació incorrecta, hi haurà una decisió incorrecta.

El Sr. Rivera Díaz

Ja, però és que jo li preguntava com a tècnic, és a dir la seva opinió; no que sigui incorrecte... El que digui vostè aquí no és correcte ni incorrecte, simplement una opinió tècnica...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

L'opinió ja la hi acabo de dir; si no hi ha més informació, la decisió no varia.

El Sr. Rivera Díaz

Bé, en qualsevol cas... Una altra pregunta: des de la una fins a les tres, vostè en quina posició estava? Quina tasca estava realitzant?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Des de la una fins a les tres jo vaig acabar de realitzar la part baixa del perímetre; reassignar el posicionament d'una unitat d'equips de prevenció d'incendis forestals que estaven al flanc dret; em llegeixo el punt de trànsit; durant el recorregut faig una valoració de l'escenari des de la carretera que avui està en obres entre Prat de Comte i Horta; arribo al punt de trànsit; faig un vol de reconeixement; baixo; es detecta una reproducció; em dirigeixo a la reproducció; pel camí torno per la carretera, fent quina era la valoració de l'escenari, diguem-ne, és un bon punt de guaita; anem a col·laborar perquè la reproducció es vegi més gran, i aquí torno a enllaçar amb la pregunta d'abans: objectiu? Reduir el perímetre al mínim possible.

El Sr. Rivera Díaz

I una pregunta: en quin moment té vostè coneixement que els seus companys, els companys GRAF, han quedat atrapats? I quan han mort, també, quan ho sap?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo no recordo l'hora, rebo una trucada de GRAF 01 que m'ho comunica; no li sabria dir l'hora.

El Sr. Rivera Díaz

Va passar de...

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Pensi que hi va haver tants esdeveniments en un període de temps tan curt, que la meua memòria..., en aquest moment és impossible de determinar-ne l'hora exacta. No he mirat detingudament l'informe, perquè mirar-se l'informe des de la posició onestic jo ara seria una informació que de cara a un futur me pot modificar la visió directa del que tinc jo, no? Per tant, no sé exactament quan va ser, l'hora.

El Sr. Rivera Díaz

Molt bé. I després, última pregunta, que també li feia el company anterior. Vostè ha parlat que es va adreçar o que va tenir contacte amb l'enllaç, amb les BRIF. Creu vostè que es pot millorar la coordinació entre els diferents cossos que actuen en un incendi d'aquestes característiques? Creu, en definitiva, que aquesta millora..., perquè aquí estem per millorar; en definitiva, aquí hem de treballar per veure què pot millorar per salvar o per millorar la tasca i les vides dels bombers que estan allà treballant. Creu vostè que això és millorable?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, és millorable, des del punt de vista..., per un costat es millora fent un treball conjunt, i una manera de millorar-ho seria fent un treball conjunt previ –previ a l'incendi–, doncs, fent maniobres conjuntes, entrenament conjunt, seria una bona opció.

El Sr. Rivera Díaz

I això no es fa, actualment?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Hi ha una proposta. Hi ha una proposta per fer-ho, perquè ens hi hem trobat diverses vegades a la franja –a la franja entre Terol i Catalunya, entre Castelló i Catalunya–: coincidim unitats de diverses comunitats autònomes, l'entesa sempre hi és; òbviament, les eines no sempre són les mateixes, l'objectiu, sí.

El Sr. Rivera Díaz

Bé, doncs, moltes gràcies. Simplement reiterar que nosaltres estem aquí per intentar precisament que no

tornin a passar coses que han passat, i sobretot deixar molt clar que aquí estem per veure allò que s'ha dit políticament. I recordar que aquí van venir consellers a comparèixer i que si estem aquí és perquè ens va semblar que allò que es deia a la compareixença no era exactament tota la informació que, per sort, estem tenint, gràcies als tècnics i als cossos que aquí han vingut.

Moltes gràcies, de veritat, i tota la nostra solidaritat.

El president

Moltes gràcies, senyor Expósito, per la seva presència aquí, a la comissió, per les aportacions que ens ha fet, aclariments, i no dubti que agraïm l'esforç i el treball que vostès fan.

Moltíssimes gràcies.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Una reflexió només per demanar disculpes...

El president

Em demana la paraula per fer una...?

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Per demanar disculpes.

El president

Endavant, senyor Expósito.

El coordinador de les unitats dels grups de reforç d'actuacions forestals i GRAF 6 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Perquè quedi en acta. Jo no he volgut acusar ningú, ho he dit al principi. Estic en un àmbit on jo no em desenvolupo cada dia i, per tant, és fàcil que entri en una incorrecció. El que sí que volia dir-los és això, que quan un pren una decisió abans ha hagut de valorar les conseqüències. Pensin que aquell arxiu de veu, avui en dia es pot treure del Youtube. Per tant, els fills d'alguna de les víctimes, d'aquí a quinze anys, podran tindre accés a aquesta informació. I la veritat, que no és..., no considero que sigui una actuació, sigui qui hagi estat, que sigui digna –que sigui digna.

El president

Gràcies, senyor Expósito. Estic convençut, en nom de tots els diputats, que s'accepten les excuses, si és que eren necessàries.

Gràcies.

Suspenem la comissió durant cinc minuts.

La sessió de suspèn a dos quarts d'una del migdia i tres minuts i es reprèn a tres quarts d'una i un minut.

El president

Es reprèn la sessió de la comissió d'investigació.

Compareixença

d'Andreu Caravaca Fernández, guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF) de Lleida (tram. 357-00390/08)

El tercer punt de l'ordre del dia és la compareixença del senyor Andreu Caravaca Fernández, guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida, a qui donem la benvinguda en nom de la comissió, del Parlament de Catalunya. Moltíssimes gràcies per la seva presència i compareixença davant d'aquesta comissió.

Vostè ha estat present en les altres compareixences aquest matí, ha vist com és el procediment. Em sembla que vostè necessita disposar de deu minuts d'una intervenció inicial... Té la paraula, endavant.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat (Sr. Andreu Caravaca Fernández)

Molt bé. Hola, bon dia. Sento d'alguna manera que no tinga una veu molt clara, avui he estat de guàrdia i ha sigut una nit una mica dura. Però estic content de poder estar aquí i, si puc informar-los de qualsevol cosa, ho intentaré fer de la millor manera possible.

Intentaré ser ràpid, d'acord? Ho divideixo, una mica, en tres parts. La primera és, una mica, el protocol de maniobra amb foc, que és el LACES, és *look out* –guaita–, *anchor point* –ancoratge–, *comunicación* –comunicacions–, *escape* –o ruta d'escapament–, *safe zone* –o zona segura. I, una mica, parlaré de les funcions, l'emplaçament i les eines bàsiques.

Per anar una mica més ràpid, si els sembla, les funcions no les llegiré, llegiré directament les funcions realitzades el 21 del VII. Emplaçament a la cua del flanc esquerre –si hi ha alguna cosa que..., o alguna paraula que no queda clara, després vostès me ho diran– en una zona d'uns cinc-cents metres quadrats amb matollar, envoltat d'algunes zones amb discontinuïtat horitzontal i/o vertical. Si hi ha qualsevol propagació de la cua o flanc esquerre, hi ha visió. La zona d'entrada i primers treballs estan visibles.

Segons canta el *prediction system*, en el moment de la represa B, que és la que jo tinc més propera, les alineacions són 2, 3, insolació i pendent on estaven les unitats, tot i que a la meua posició amb un vent en contra molt marcat, o sigui, en direcció contrària a on estaven ells, on estaven les unitats; 2, 3 insolació i vent en direcció cap a Horta, i 1,3 insolació cap a la meua posició.

Les dades meteorològiques van ser passades i apuntades inclús abans, les dos últimes amb quinze minuts de diferència –normalment està establert entre uns trenta minuts, més o menys–, ja que les condicions van can-

viar de forma sobtada i important en poca estona. Les columnes van ser informades i descrites.

L'emplaçament del dia 21. Tot i no ser una zona sense combustibles, eren fins i situats en una cruïlla de camins. El lloc no és elevat, perquè no és possible l'accés a un lloc elevat i lliure de combustible. És un dels pocs llocs lliures de vegetació de model 4, o sigui, amb discontinuïtat tant horitzontal com vertical. Tot i no poder arribar amb el vehicle a la zona on estan les unitats, sí que em podia desplaçar a una zona més propera –hi va haver un moment que els vaig pujar benzina i oli.

Eines bàsiques. L'emissora del vehicle –estava al canal 946–; l'emissora personal, a partir més o menys de les quatre, no li sabia dir si una i mitja, d'acord? –està al canal 611–, per tal de controlar el pas dels BRP –els camions de bombers–, per la pista de difícil accés i de pas alternatiu. O sigui, només en podia pujar un, quan arribaven a dalt, giraven, i podia pujar l'altre, no es podien trobar entremig. Cartografia, brúixola i aparells meteorològics, sí. Fitxa de seguiment, apuntat a l'agenda del vehicle 34391. Prismàtics, no.

Per fer-ho més visual, he pensat que les imatges que jo vaig fer aquell dia, i posteriorment algunes imatges que vaig fer una setmana després, d'acord?, que us les presentés, no? Això és una mica la imatge a l'arribada al CCA. Això és la meva posició a l'arribada. Totes són correlatives. Això és el meu dia de..., el lloc d'emplaçament el dia 21, i el meu lloc d'emplaçament una setmana després. Si ho veieu, pràcticament és la mateixa fotografia. Una altra imatge, seguint la cronologia, o sigui una mica amb el temps avançant, d'acord? I també una altra imatge adossada d'una setmana després.

Aquesta és la columna B, la primera imatge –després d'avisar, la primera imatge–; posteriorment hi ha aquesta, que és el cap de deu segons. Lo del temps, més o menys, és les fotografies que jo tinc i veureu que les distàncies, a vegades, tot i que sembla molt diferent una imatge d'una altra, són amb els segons establerts.

La tercera imatge..., la columna ens quedaria a la nostra mà dreta –sí? (pausa) d'acord–, vuit segons després. Sis segons després hi ha aquesta imatge. En el cercle vermell és on estan, més o menys, situades les unitats; el cercle blau és on estan els BRP.

Aquesta imatge és posteriorment, quan el flanc està arribant a la meva posició, vint-i-tres minuts i trenta-dos segons després. Igual que aquestes, vuit i vuit segons després. Aquest és el moment en el qual deixo la meva posició, tot advertint-t'ho, i ens dirigim, passant el flanc amb «baixa» –entre cometes– intensitat a una zona segura, amb els BRP, el dos que havien baixat de dalt. Aquesta és l'arribada. Posteriorment, aquí se'ns comunica. Tornem a entrar fent un pas una mica difícil, perquè ens havien dit que hi havia una emissora que marcava, més o menys per la zona on estàvem, la GRAF 05.

Això són minuts després d'estar buscant i està intentant localitzar la GRAF 05, que he ficat el rectangle perquè veieu, una mica, la direcció i el lloc on estava. Això és posteriorment, quan ja me diuen d'anar cap a Horta de Sant Joan, i arribo al riu Canaletes, en el qual me trobo

això, i no continuo per possibles focus secundaris i trobo que pot ser que la meua via d'escapament en aquell moment no sigui la més correcta.

Aquesta és, una mica, la visió d'una setmana després. El cercle vermell és el lloc on estaven els meus companys i amics, cremat amb alta intensitat.

No oblidaré mai una vivència com la del 21 del VII del 2009, en què vaig perdre amics i companys. M'agradaria recordar aquests moments amb intimitat i tranquil·litat, però no puc passar per alt la falta d'educació i sensibilitat i rigor en què s'està convertint tot això, i tan sols puc fer que defensar la veritat i aprendre de tot lo viscut.

Les persones que hem perdut éssers estimats no volem que sembli una sèrie de televisió, on cada capítol surt una cosa nova i sorprenent. Nosaltres no estem condicionats per res ni per ningú en les nostres declaracions, i crec que és hora de modificar, millorar o aprendre aquelles coses que, en aquell dia fatídic, no es van veure o preveure i que ara hem d'intentar que no tornin a succeir en la mesura de les nostres possibilitats.

Jaestic fart de com es presenten els fets per part de molta gent que escriu i diu sense saber-ne res ni haver estat al lloc. Desitjaria que tots aquells que tenen responsabilitats en aquest tema es centressin a esbrinar què passa i qui són els responsables, per tal de millorar, sense oblidar la gran magnitud i complexitat de l'incendi ni la rapidesa amb què va succeir tot, ni els diferents i excepcionals factors meteorològics d'aquell moment.

Com a conclusió, els diré: que es parli amb rigor i cadascú del que sap, que els fets siguin analitzats amb cura i les informacions donades amb respecte i educació, i amb el mínim temps possible, per no anar obrint la ferida contínuament.

Gràcies per entendre-ho.

El president

Gràcies, senyor Caravaca. Aquests són els propòsits de la comissió.

Començarem, per tant, el procediment, amb la intervenció, en nom del Grup de Convergència i Unió, del seu portaveu, el senyor Jordi Turull.

El Sr. Turull i Negre

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies, senyor Caravaca per les seves explicacions, i realment és allò que una imatge val més que mil paraules. L'objectiu d'aquesta comissió, del nostre grup, és justament conèixer què va passar, per rectificar el que calgui, rectificar perquè no torni a passar. No tenim cap altre objectiu i per això li farem una sèrie de preguntes, per poder saber-ne més, a vostè que va viure els fets.

Primer, una primera pregunta que ens agradaria..., de fet, vostè l'altre dia va declarar que els GRAF funcionen de manera autònoma sols per a temes rutinaris –en va posar alguns exemples–, però que quan els donen una ordre important, doncs, evidentment que l'acaten perquè vostès no tenen una visió de conjunt. Això és així?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, sí.

El Sr. Turull i Negre

Durant les hores crítiques, vostè, amb l'expressió «cuidado!», va anar advertint que el vent pujava de velocitat de manera destacable. És així, no?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, és així.

El Sr. Turull i Negre

I aquests avisos que vostè feia als seus companys, que vostè una mica era els ulls dels seus companys, també el rebien, suposo, pel canal 946..., 964, perdoni...

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

946, sí.

El Sr. Turull i Negre

...946, doncs, tant GRAF 01 com GRAF 06, com el centre de comandament avançat. Això és així?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

El Sr. Turull i Negre

Al cap d'una estona d'avisar aquest «cuidado!, que puja el vent fort», etcètera, vostè avisa que hi ha una columna –inclús parla del color de la columna, que això deu ser important per determinar...– de fum.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

La intensitat.

El Sr. Turull i Negre

La intensitat. Això també, aquests avisos, a part dels seus companys, també ho senten GRAF 01, GRAF 06 i el centre de comandament avançat?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Correcte.

El Sr. Turull i Negre

Algun comandament d'aquests que li parlava ara –del centre de comandament avançat, de GRAF 06 o GRAF 01– es va posar en contacte amb vostès perquè els precisés més, els detallés més aquests avisos d'alerta, de «compte amb això»? O era un «rebut» o «d'acord» o res?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

D'alguna manera, coses que vaig sentir és..., un cop reben aquesta informació, intenten contrastar-la en un altre lloc, amb una altra posició, per tal de valorar aquesta informació que jo els he passat. Llavors, no reverteixen en mi directament a tornar a explicar el que els he dit, sinó contrastar-la amb una altra posició, en un altre lloc.

El Sr. Turull i Negre

I, en aquest procés, es va recepcionar alguna ordre per part d'aquests comandaments? És a dir, vostè va avisar dos cops de «cuidado!, que puja el vent molt més fort de velocitat», després allò de la columna de fum... Vostè va sentir per l'emissora que, a partir de les seves informacions, per part dels comandaments hi hagués alguna ordre en algun sentit cap als seus companys que estaven..., tant de GRAF de Barcelona com de GRAF Lleida?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Bé, aquesta informació que jo passo pel canal 945, la reben també els meus companys, la meua unitat, la unitat de Barcelona, inclús la unitat de Tarragona. M'ha comentat si hi va haver alguna ordre o..., el que sí que hi ha és intentar, d'alguna manera, conèixer l'abast, direcció, cap a on va aquesta columna. Ara mateix no recordo que hi hagi cap ordre en concret, perquè també hem de tenir en compte que la columna va en direcció contrària a on estan les unitats. Si vol, fico una imatge, també, perquè s'entengui millor, de la columna B. Els sembla?

El Sr. Turull i Negre

Com vostè vulgui.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí. Un segon... Aquí podran veure el meu vehicle. Perquè es facin una mica la idea de, exactament, la meua posició; suposo que, d'alguna manera, es fa més visual i més visible. La columna, com vostès poden veure, va en aquesta direcció, d'acord?, les unitats estan a dalt. O sigui, les columnes van en direcció cap a Horta, i les unitats estan en aquesta direcció, cap a dalt. Hi ha alguna altra..., sí, correcte. La meua posició vindria a estar per aquesta zona de per aquí, més o menys, no ho sé determinar exactament, les columnes es dirigeixen cap a Horta i les unitats estan, diguéssim, a la part dreta, molt més a la part dreta, eh?, o sigui, molt cap allà.

El Sr. Turull i Negre

Moltes gràcies.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Deixaré la imatge, perquè posteriorment...

El Sr. Turull i Negre

Sí, sí...

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

...hi ha una cosa que m'agradaria comentar.

El Sr. Turull i Negre

Ah!, perfecte.

A vostè, és una persona que es diu..., no coneixem el cos, ni els membres ni els seus companys i, per tant, és als termes a què ens referirem. A vostè, finalment, és una persona que es diu Etel qui li diu que marxi perquè vostè corre perill?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

El Sr. Turull i Negre

No és cap comandament GRAF 06 ni GRAF 01, que...

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

GRAF 04, si no recordo malament.

El Sr. Turull i Negre

Però no és ni el coordinador ni el que donava suport des de Bellaterra...

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Bé, és de la unitat tècnica.

El Sr. Turull i Negre

És de la unitat tècnica.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Evidentment, és un comandament superior a la meva categoria i dintre dels GRAF.

El Sr. Turull i Negre

D'acord. Vostè va declarar l'altre dia, també, que en el moment d'aquests avisos, vostè va dir que, si haguessin ordenat de marxar, haurien pogut marxar. Això és així?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Hi ha una cosa que no està..., penso jo que no està molt clara i l'hauríem d'aclarir. Sempre hem de mirar de parlar amb el *timing* precís, o sigui, amb el temps precís. En el moment que hi ha la columna i amb una certa intensitat, com es veu en aquesta imatge, que és quan a mi se'm diu que, clar, no estic en una posició segura i que miri d'abandonar la meva posició, jo entenc, d'alguna manera, quan se'm diu això, que la referència..., o quan me diuen

de marxar, estan o cap a la zona d'Horta o estan a l'altre costat, d'acord? O sigui, o estan en aquesta zona o estan a la zona d'Horta. Llavors, aquesta zona jo la coneixia, perquè hi havia anat amb bicicleta i hi havia estat bastant. I, com vostès poden veure en aquesta imatge, si veieu la meua –entre cometes– «ruta d'escapament», veieu lo que fa? *(Pausa.)* D'acord? Llavors, jo valoro que aquesta columna cremarà amb molt alta intensitat pel vent, que evidentment l'havia mesurat, en aquesta direcció. I entenc que qui m'està dient que haig de marxar, probablement està en una situació de fum o en una altra situació en la qual veu el fum, però no em veu a mi. És per això que jo, d'alguna manera, valoro quedar-me en aquesta posició, perquè jo sé que aquesta columna anirà amb molta alta intensitat cap aquí, cap a –entre cometes– «la meua ruta d'escapament». No sé si he aclarit una mica... Sí?

El Sr. Turull i Negre

Després, a...

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

No és que..., perdó, eh? No és que no acate l'ordre o no vulga fer cas al meu comandament, sinó que entenc que la meua visió és –entre cometes– «més real», que no pas la que pugui tindre en aquell moment el comandament que m'ho està dient. Sí?

El Sr. Turull i Negre

Sí. Jo li preguntava, perquè a la declaració vostè deia que després dels seus avisos de «compte!» en el tema que s'incrementava la velocitat del vent, vostè diu: «Si en aquell moment» –i atès que hi havia molta gent per aquí, entre altres, les dues unitats– «s'hagués ordenat la retirada o l'evacuació..., s'hauria pogut fer en aquell moment».

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, perdó, és que no li he contestat el tema aquest. En el moment que jo estic avisant del vent, no hi ha les columnes, d'acord? En aquell moment, evidentment, si a mi em diuen si es poden retirar les unitats, evidentment diré que sí, perquè no hi ha cap columna ni cap fumerola important en el camí, que és aquest d'aquí, pel qual haurien de baixar les unitats, els meus companys.

El Sr. Turull i Negre

En tot cas, jo li ho preguntava perquè tot això es produeix en un moment en què és més tard de les 14.30, quan ja per part dels diversos informes de bombers ja es parla d'un foc nou, d'un foc descontrolat i sumat a aquests avisos..., per això, li ho preguntava.

Després, vostè marxa, li ordenen que marxi, vostè avisa els seus companys que ha de marxar perquè corre perill, però després vostè torna, no?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

El Sr. Turull i Negre

Torna perquè..., perdoni, li deixo, eh?, perdoni. Torna perquè algú li ho demana, o torna com un gest personal, que vostè diu «tornaré»?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Fem una cosa. Sols li vull posar una imatge... D'aquesta imatge, que és quan la columna ja s'ha engegat, o sigui, està activa..., sí, és després de les dos fotografies –és després d'aquestes dos fotografies, d'acord? Aquesta és la imatge –estem parlant de sis i vuit segons– que jo estic fent a dreta, una mica més a l'esquerra i una mica a la zona de les unitats. Sí? *(Pausa.)* D'aquesta imatge a aquesta passen vint-i-tres minuts. D'alguna manera, aquests vint-i-tres minuts són el temps que jo considero que, a mi, el flanc no em vindrà amb alta intensitat. Per això, puc estar tota aquesta estona en la meua posició. Sí? *(Pausa.)* Contesto, una mica, a la pregunta?

El Sr. Turull i Negre

Sí. I després, una altra qüestió. Vostè considera que els seus companys, inclús vostè mateix, van tenir la informació necessària sobre la situació general de com s'estava desenvolupant el foc a partir de les 14.30 per poder valorar correctament què és el que convenia fer o què no és el que convenia fer?

És a dir, m'explico. Crec que vostè al jutjat va dir que tant de bo s'hagués tingut aquesta informació, perquè, evidentment, ells moltes coses no les podien ni veure ni percebre. I, per tant, una informació general del foc et permet saber si estàs en un focus concret i prou o estàs en un foc de molta potència, com s'ha dit abans aquí –que ho ha dit, em sembla que era el senyor Castellnou–, descontrolat. Aquesta informació, vostè creu que es va tenir per prendre una decisió òptima del que s'havia de fer?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo, d'alguna manera, tinc una visió òptima de tot lo que és el flanc esquerre. Del flanc dret no tinc aquesta visió. Jo sempre dic que el fet de tenir poques coses a analitzar fa que puguis analitzar més ràpid. El fet de tenir moltes coses fa que ho puguis analitzar, d'alguna manera, més lent. Però també, el fet de tenir poques coses..., tindràs mancança, perquè tindràs aquelles coses que analitzes..., si en tens moltes, tindràs molta més capacitat de poder analitzar amb més coherència.

Evidentment, com més... Ara que ja ha passat, com més coses tinguis, d'alguna manera, millor. També és veritat que, com més coses tens, més lenta, d'alguna manera, és l'anàlisi. No sé si s'entén el...

El Sr. Turull i Negre

Sí, sí, d'acord. Abans li he preguntat..., potser he sigut jo que m'he distret un moment, però, vostè, quan torna –o no ho he sentit, eh?–, qui li ordena que torni? O és una iniciativa seva?, que humanament és perfectament lògica. O hi ha algú que li ordena que torni? I el deixen tornar.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Vull que s'entengui una cosa. En certes situacions... Ara vèiem una fotografia. Al real se senten sorolls amb molta intensitat quan està passant una llengua de foc amb alta intensitat, hi ha fum, etcètera. En aquest període, no és que no estiga atent, i, evidentment, jo estic molt atent que no es recolloqui a la part baixa i pugui pujar als companys; això és, d'alguna manera, la prioritat. En el moment que a mi m'està arribant, d'acord?, i he de marxar, estic atenent com fer-ho.

Una vegada surto a zona negra d'alta intensitat segura, se'm diu –si no ho recordo malament, GRAF 01– que retorne a la meua posició, perquè a prop de la meua posició s'ha marcat un senyal de l'emissora GRAF 05. Al retornar a la meua posició, jo torno amb l'Enric –no sé si és l'Echo 0 o l'Echo 00–, que m'acompanya, amb la qual cosa hem de tornar a passar el flanc amb una carrera d'alta intensitat, una situació realment difícil.

Un cop passes aquesta situació, et trobes en un lloc tot ple de fum, amb molta escalfor, i llavors és quan jo, d'alguna manera, decideixo posar sirenes, seguir amb els rotatius i parlar per megafonia cridant, en aquest cas al meu amic David, perquè entenia que aquesta emissora no era la del Ramon, era la del David. I estem buscant-lo durant molta estona, anant a un costat, a un altre, inclús sortint del cotxe, i patint. Però no el localitzem.

El Sr. Turull i Negre

Ho preguntava per això, perquè realment la seva situació..., vostè s'hi va jugar la pell, en aquesta segona vegada que hi va anar.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Són situacions difícils.

El Sr. Turull i Negre

I l'última pregunta –i ja acabo, senyor president. Era la primera vegada que les unitats GRAF, tant Lleida com Barcelona, preparaven una zona de seguretat amb un foc real? Era la primera vegada? Una zona segura, perdó. Era la primera vegada que es feia?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Crec que s'ha contestat abans, aquesta pregunta. Crec que sí, que, com a preparar una zona, sí.

El Sr. Turull i Negre

Doncs, li ho agraeixo, de veritat. President, si em permet, agrair-li-ho molt. Sé que no és fàcil, i també entendrà que li havíem de preguntar coses. I li agraim molt la seva col·laboració, de veritat.

El president

Gràcies, senyor Turull. En nom del Grup dels Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula el senyor David Pérez.

El Sr. Pérez Ibáñez

Moltes gràcies, senyor president. I moltes gràcies també, a vostè, per la seva informació que ens ha facilitat sobre la tasca, diguem-ne, del guaita. Ha sigut molt instructiu. I també compartim les reflexions que vostè feia al final de la seva exposició.

Nosaltres, per descomptat, tenim el convenciment que vostès van fer tot el possible, tot el que es podia fer en aquell moment i en aquella situació. En tot cas, simplement una pregunta, si ens permet. La seva tasca, durant aquell moment, era també facilitar informació sobre el tema del vent, les ratxes de vent. Vostè va poder fer aquesta feina, diguem-ne, adequadament, amb els instruments? Portava tot el material? Estava tot correcte?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, en un principi he posat, primer, totes les eines. L'únic que no portava en aquell moment són prismàtics, que, com fica en el..., és en el millor dels casos, no? Però, sí, les eines... De fet, al passar les dades «meteo», hi ha un moment que és quan decideixo, d'alguna manera, tornar-les a donar amb més brevetat de temps, perquè, d'alguna manera, sento la necessitat aquesta pel canvi important. Inclús em fico un moment damunt del vehicle per contrastar encara, si cal, més les dades meteorològiques.

El Sr. Pérez Ibáñez

Hi insisteixo, eh?, gràcies per tot. Moltes gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor Pérez. En nom del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la senyora Patrícia Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Gràcies per ser aquí, avui, senyor Caravaca. I cregui'm que ens alegrem moltíssim que avui pugui ser aquí, perquè per a vostès és molt difícil, ja ens en fem el càrrec, però per a nosaltres no és fàcil, eh?, també estem colpits i també ens resulta, doncs, complicat; en molta menor mesura que vostès, però també estem colpits. Sàpiga que és difícil, també, per a nosaltres.

Vostè ens deia que va ser una situació molt complicada i extrema. I, en tot cas, el que hem entès és que la seva autonomia li va permetre salvar la vida, per decidir, doncs, canviar la ruta d'escapament o la direcció de la ruta d'escapament. Per tant, entenem que hi ha aquesta autonomia en el sentit que és en última instància la persona que està en el lloc i veu la situació la que avalua què és el millor a fer. És així?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

La Sra. Gomà i Pons

Bé, de tota la intervenció que ha fet, realment hi ha una cosa que ens ha cridat l'atenció; no sé quina és l'explicació. Quan diu que el material i les eines bàsiques que vostè..., o que ha d'utilitzar un guaita, diu: «Prismàtics, en el millor dels casos.» Ens podria explicar a què es refereix això? Si és que no es poden portar prismàtics en algunes circumstàncies o..., a què es refereix això, exactament?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Bé, més que res, doncs, que a vegades pots tenir els prismàtics o a vegades no tenir-los. Senzillament.

La Sra. Gomà i Pons

Perquè no hi ha suficients prismàtics, en tot cas, a disposició?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

O perquè no hi han suficients... Sí, podríem dir-ho així, o senzillament perquè els ha utilitzat algú altre i els necessita algú altre en algun altre lloc, en alguna altra zona. No crec que sigui important el tema. O sigui, és important el tema de la visualització general.

La Sra. Gomà i Pons

D'acord.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

De fet, perdoni que la interrompi...

La Sra. Gomà i Pons

No, i ara!

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Quan estem sota arbrat, tu pots veure la zona i no veure les unitats, perquè estem sota arbrat.

La Sra. Gomà i Pons

Sí, sí, està clar. Bé, en tot cas, no tinc cap altra pregunta més. I només reiterar-li, doncs, que estem amb vostès, en el sentit que compartim allò que es deriva ja de les compareixences anteriors i que vostè ens fa arribar, que en cap cas vostès han de ser herois, sinó que el que són..., són bombers i no han de convertir-se en herois.

Gràcies.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Gràcies.

El president

Gràcies, senyora Gomà. En nom del Grup Popular, té la paraula el senyor Rafel Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, senyor Caravaca. I tornar a reiterar un milió de vegades, si s'ha de dir, que aquí no estem per jutjar els bombers, ni molt menys, que la feina de vostès és una feina que nosaltres destaquem. Però entengui també que nosaltres, com a parlamentaris, els representants del poble, doncs, hem d'esgrimir les responsabilitats polítiques, en dos vessants molt diferents. Una, perquè no torni a passar una altra vegada, i que vostès puguin comptar, en un futur, amb tots els mitjans que puguin ser necessaris. Nosaltres pensem que també és el millor que podem fer per les famílies, el millor que podem contribuir també des del Parlament per ells.

Jo li agraeixo molt la seua explicació. A més, ha fet un esforç didàctic, de veritat, que ha insistit molt perquè les coses les veiéssim clares. Per tant, jo li vull agrair, de veritat, aquest gran esforç que ha fet, amb la senzillesa i generositat que ho ha fet, i amb la riquesa que això ens aporta.

La primera pregunta que jo voldria fer: vostè, les ordres –a mi m'agrada més parlar d'instruccions– de qui les rebia directament?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo, les ordres les rebo del comandament GRAF que hi ha en aquell moment en l'incendi, ja sigui, doncs, de GRAF 06 o GRAF 01, perquè ells dos sempre estan interrelacionats.

El Sr. Luna i Vivas

Vostè en algun moment va tindre algun contacte amb el Delta 0, amb el director de guàrdia?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Deixeu-me fer una petita explicació. Normalment, nosaltres portem el canal GRAF, d'acord? Jo, fins a una certa hora, no estic en el canal dels BRP, dels camions. Per tant, fins llavors, si no és alguna cosa, en un principi, molt precisa o molt concreta, Delta 0 no es ficarà en comunicació amb mi.

Ho dic, perquè a vegades m'han preguntat: «I fins a tal hora no vas estar en contacte o no vas sentir Delta 0?» S'ha d'entendre això. Vull dir que no fa falta, d'alguna manera..., o sigui, jo passo les dades, passo les informacions. Es reben. Si no hi ha res especial, no tinc per què estar en contacte directe amb Delta 0.

El Sr. Luna i Vivas

La pregunta és: quan se parlen per les emissores, totes les unitats escolten tot el que es diu? I, en aquest cas, si escolten tot el que es diu, no que parlés amb vostè, vostè va escoltar una fluïdesa, en Delta 0, parlant?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo lo que vaig escoltar de Delta 0 va ser més aviat després, diguéssim, *a posteriori*.

El Sr. Luna i Vivas

Per la informació que tenim..., vull dir, que la informació que tenim és la que se'ns ha donat o la que ha pogut sortir en premsa. Per tant, el que vostè em pugui dir, doncs, per mi té una validesa indiscutible com a tècnic que és i funcionari que és del Cos de Bombers i, per tant, de la Generalitat.

A mi em consta que vostè, una hora abans, més o menys a les 14 hores, vostè ja va alertar dels diversos cops de perill que suposava el canvi d'intensitat de vent. És així?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí. A veure, jo, a part de passar les dades «meteos», doncs, hi ha un moment que sento una mica la necessitat d'identificar que hi ha una dada meteorològica important, i és per això que una de les vegades, doncs, dic: «Cuidado!» No ho sé, és una cosa que, doncs, ho expresses perquè sents allò, no?

El Sr. Luna i Vivas

Per tant, vostè, quan fa aquesta alerta, als comandaments els arriba aquesta alerta que vostè fa?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, suposo que sí, que escolten totes les meves dades «meteo».

El Sr. Luna i Vivas

Hi va haver alguna resposta referent a aquesta alerta que vostè fa a les 14 hores?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Podria..., o sigui, què és..., perdoni que li ho diga així: què és lo que busquem amb... O sigui, si realment al passar jo aquesta dada, ells me diuen alguna cosa en concret sobre allò? No.

El Sr. Luna i Vivas

Simplement és saber, davant de l'alerta que vostè fa a les 14 hores, que és una hora molt avançada als fets, els comandaments..., si li van donar alguna resposta; si els seus missatges per ràdio els podia escoltar tothom i, els comandaments, si li van dir: «Escolti, prengui aquesta mesura, prengui l'altra mesura», o..., perquè, és clar, des de les 14...

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

No, la resposta és que ho han rebut. Suposo que després, doncs, ho analitzen.

El Sr. Luna i Vivas

Sí, sí. Sé que és una mica difícil la pregunta que li farà ara. Més o menys, vostè, quan suposa que l'incendi té

més importància, pren més..., o sigui, amb més força el vent, quan se complica més tot? Més o menys, l'hora, no cal que tampoc me la doni amb exactitud, perquè en aquells moments bastants problemes tenien vostès.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

A veure, a partir de les tres, tres «i algo» és quan, d'alguna manera, el vent és important. I a partir, evidentment, que visualitzo i canto –que vol dir: dir que hi ha una columna–, a partir d'aquell moment, allí sí que realment és quan, d'alguna manera, és més important, si s'escau.

El Sr. Luna i Vivas

I una altra de les preguntes que jo li faria és: vostè pensa que van funcionar correctament les comunicacions? Vostè pensa que van funcionar bé tots els mitjans de comunicació? Vostè pensa que van funcionar bé els seus equips? Vostè pensa que estava tothom dotat de mitjans, com GPS i tot això?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Quant a les comunicacions, van funcionar. Podríem parlar de revisar com s'han de fer millor encara aquestes comunicacions. De funcionar, van funcionar.

Quant al tema del GPS, s'ha de tenir en compte que la recepció dels GPS és condicionada a una visió de l'espai, del cel. Què vol dir això? La gent que hem anat a fer muntanya, a vegades, si portes el teu GPS, t'adones que, potser, durant ics tros, si passes per sota arbrat, no t'ho marcarà. Això no vol dir que el GPS no funcioni o vagi malament; senzillament no té recepció. Sí?

El Sr. Luna i Vivas

És una deducció meva i, si no és correcta, vostè me diu que no ho és i ja està. Per tant, els mitjans funcionaven, però sí que vostè, quan dona l'alerta, no té una resposta davant d'aquest fet que es dona. Simplement, però no perquè no funcionessin els...

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Tinc una resposta que...

El Sr. Luna i Vivas

No li van respondre.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

...que han rebut...

El Sr. Luna i Vivas

Exacte.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

...lo que jo els he comunicat.

El Sr. Luna i Vivas

Ja que els mitjans anaven, la comunicació anava, però no va haver-hi una resposta, no? O un aclariment al que vostè va dir, d'alerta.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Un aclariment, sí; resposta, sí, perquè, o sigui, d'alguna manera jo rebo conforme l'han rebut. O sigui... Sí?

El Sr. Luna i Vivas

D'acord. Per últim, vostè estava en un lloc, ja, que hi havia dificultats realment, i tots els que estaven a peu de terra, per dir-ho d'alguna manera, tenien una dificultat gran, no?, de poder, doncs, tindre visibilitat i de tindre tota la informació o coordenades necessàries. Si des de més a dalt, que és fora del foc, i els que estan utilitzant tots els mitjans, parts meteorològics, informacions que es reben i tot això, vostès..., o si haguessin tingut tota aquesta informació, possiblement s'hauria pogut evitar el fatídic fet de la pèrdua de cinc companys de vostès?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

És el que diem: com més informació tinguis, millor. Això, sempre. Aquella informació s'ha d'analitzar. Analitzar-ho un cop han passat les coses és molt més fàcil; en el moment és més difícil. Però com més informació tinguem, sempre millor.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, senyor Caravaca. I moltes gràcies, hem pres molt bona nota també de vostè, del tema de coordinació. Li volem agrair i reconèixer la seua tasca, indiscutible, i els molts moments que va estar també en perill la seua vida per defensar una cosa que forma part..., que són els boscos i els espais naturals i les vides de les persones a Catalunya.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Luna. El senyor Daniel Pi, en nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula.

El Sr. Pi i Noya

Moltes gràcies, senyor president. I moltes gràcies, senyor Caravaca, per la seva presència aquí i per les seves explicacions, que ens són realment molt útils. Vostè estava aquell dia de guaita; això ens ho ha explicat. Vostè havia estat mai abans a la zona? Coneixia mínimament la zona o en tenia coneixements que la hi fessin mínimament familiar?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, de fet, a aquesta zona, com he comentat abans, hi havia anat amb la bicicleta. A la zona sobretot del riu Canaletes hi havia estat moltes vegades.

El Sr. Pi i Noya

Per tant, això, sense ser determinant, era una ajuda complementària per a la seva feina. Quan vostès passen o canten la informació, eh?, qui ho escolta? Absolutament tot l'operatiu, o va dirigit als companys dels GRAF que estan treballant allà i als seus comandaments?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Si jo passo la informació pel canal 946, que és canal GRAF, l'escolten només els companys GRAF...

El Sr. Pi i Noya

Per tant, la informació que vostè passava la van sentir GRAF Tarragona, GRAF Lleida..., perdó...

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Perdó, l'escolten els companys GRAF i també el centre de comandament avançat.

El Sr. Pi i Noya

Perfecte. Llavors, vostè va passant la informació. En un moment determinat vostè mesura una ràfega de vent i utilitza aquesta expressió, que ho ha dit molt bé, «cuidado!», volent dir «carall, això és una cosa de més a més». I li donen el rebut. Vostè consideraria raonable que a partir d'aquesta sola paraula, «cuidado!», és imprescindible, «impepinable» que s'hagi de produir una reacció per part dels seus superiors?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Com he dit abans, s'han de valorar moltes altres coses, no sols la valoració, en aquest cas, d'una cosa en concret. Sí que és una cosa important, però s'ha de valorar junt amb altres factors i contrastar-los.

El Sr. Pi i Noya

Quan vostè veu la primera columna de fum provinent d'una represa, es veu que aquella columna va en direcció a Horta. És així?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

El Sr. Pi i Noya

Per tant, aquesta primera columna que vostè observa, en principi no té per què ser una amenaça cap a la zona on estan situats vostès.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

On estan situades les unitats.

El Sr. Pi i Noya

Les unitats, perdoni, sí.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Correcte. No; en un principi, no.

El Sr. Pi i Noya

I és encara posteriorment, quan es produeix la segona represa, que es veu a les imatges que vostè ens ha mostrat no només la seva virulència, sinó la rapidesa, que obliga, d'alguna forma, a plantejar-se la possibilitat que el foc vagi cap allà, quan realment hi ha poc temps per efectuar qualsevol tipus de maniobra. És així?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Correcte.

El Sr. Pi i Noya

La qual cosa, i d'acord amb els protocols del GRAF, doncs, davant de la incertesa d'una via d'escapatòria que en aquell moment no estava clar que fos practicable, fa raonable d'utilitzar la recerca de zona segura.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Correcte.

El Sr. Pi i Noya

Després les coses..., passen les que passen; això, per desgràcia, ja ho sabem. Però en aquell moment era una estratègia que semblava raonable.

Vostè mateix, en el moment en què ha de sortir de la seva posició i que li diuen: «Vigila, que ve cap a tu», vostè «modula» la seva resposta. Ha utilitzat aquesta paraula i em sembla que és una paraula molt afortunada. És a dir, vostè té en compte la informació que li arriba, però tenint en compte el que vostè també està veient, pren una decisió determinada de com fer la maniobra d'escapament. Aquest *modular* és un fet corrent dins del GRAF i li sembla que és un fet positiu? O seria més raonable fer únicament i exclusivament allò que li cantin per l'emissora, independentment de si el que ho està dient per l'emissora té visió o no té visió del fet?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Miri, una de les coses que considero més importants és el fet de la formació dintre del GRAF. Això comporta saber més i, per tant, a l'hora de prendre certes decisions, poder-les prendre de la manera més coherent. Tinc un company que –i no ho dic amb cap mala intenció, no?– comenta que Bombers no és l'exèrcit, no és un «jo dic això i tu obeeixes. Fins que no te diga això, no obeeixes», perquè, si no, hi haurien moltes coses que realment no es podrien portar a terme correctament... Sols això.

El Sr. Pi i Noya

És així. Una darrera qüestió. Mentre vostè va estar de guaita, mentre van passar tots els fets, vostè va tenir

en cap moment la percepció de relaxament, com s'ha dit repetidament, per part d'algu dels que van participar en l'extinció?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo no crec que els meus companys en cap moment estiguessen relaxats. I, parlant de mi, que és de qui he de parlar, els podria dir que jo no vaig dinar en cap moment de manera continuada, sinó que vaig dinar a mossades, perquè quan no estava pendent dels vehicles estava pendent de les dades «meteo», etcètera. Jo en cap moment aquell dia –en cap moment– me vaig relaxar.

El Sr. Pi i Noya

Senyor Caravaca, entenem que per a vostè no ha de ser gens agradable, avui, estar aquí responent això. Li donem les gràcies i li agraiem, a més a més, la tasca que fan tots vostès pel bé de tots plegats, encara que a vegades sembla que, d'això, ningú no se'n recordi.

Gràcies.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Gràcies, sols...

El president

Gràcies...

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, gràcies, sols una cosa, i ho he de comentar..., abans, que s'ha parlat de les famílies. Penso que lo més important, quant a les famílies, és que ens sapiguem posar en el seu lloc. Sols això.

El president

En nom del Grup Mixt, té la paraula la senyora Carmen de Rivera.

La Sra. De Rivera i Pla

Gràcies, president. Senyor Caravaca, només agrair-li la seva presència i adherir-me a totes les paraules que han sigut dites pels meus companys de comissió.

Jo només li faré tres preguntes. Vostè, pel que ha dit, va donar l'alerta del vent i de l'avanç de la columna B, no?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

La Sra. De Rivera i Pla

Vostè creu que és un paràmetre determinant la direcció del vent?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

La Sra. De Rivera i Pla

Prou important perquè..., o sigui, no solament la direcció, sinó la velocitat, suposo.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

És un dels factors molt importants.

La Sra. De Rivera i Pla

I aquesta situació és la que vostè va posar en relleu quan va donar les informacions, no?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, per això, per la velocitat màxima que em va marcar en aquell moment, era molt important aquest factor.

La Sra. De Rivera i Pla

Era a la mateixa vegada el canvi de direcció del vent?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

No, canvi de direcció, no. O sigui, hi ha vent de sud-oest amb reforçament de la marinada, i això ho vaig dient, amb els graus inclús, quan vaig passant les dades «meteo». Recordo que era, perquè ho tinc ben visible, en direcció cap a Horta.

La Sra. De Rivera i Pla

A quina hora li donen a vostè l'ordre, que sembla que li va donar el GRAF número 4, de deixar el lloc on estava vostè?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

No li ho sabia dir exactament, però és després de les imatges que hem vist de les dos columnes, posteriorment. No li sabia dir exactament si eren..., no ho sé, dos minuts, quatre després. No li ho sabia dir exactament...

La Sra. De Rivera i Pla

Quatre després... No, però vostè a quina hora...?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Però, bé, suposo que a l'informe surt exactament l'hora; ho suposo.

La Sra. De Rivera i Pla

Dispensi un moment. O sigui, va ser quan vostè va donar la veu d'alarma de la intensitat del vent i del seu informe del vent quan li van dir «deixa el lloc», o...?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

No, no. Un cop passo les dades «meteos», després hi ha les dos columnes, i posteriorment és quan em diuen que mire d'abandonar la posició, de buscar una ruta...

La Sra. De Rivera i Pla

O sigui que va ser quan es va, com si diguéssim, engrandir la segona columna, la columna B, que vostè diu.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Bé, perdó, potser no ho he fet correctament. És la mateixa columna, eh?, o sigui... A veure... Aquesta columna és la mateixa que aquesta.

La Sra. De Rivera i Pla

Sí, però com que vostè parla de la columna B.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

És la B, sí, que es dirigeix cap a Horta de Sant Joan.

La Sra. De Rivera i Pla

Sí, sí. Gràcies. A quina hora... Bé, vostè es retira, i a quina hora li diuen que torni?

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Immediatament..., si no és immediatament, en pocs minuts que nosaltres passem el flanc i arribem en una zona cremada amb alta intensitat, estan dient-me per emissora que GRAF 5 està a prop i, de fet, al mateix moment, com aquell que diu, ve el sergent, l'Enric, amb mi i tornem a anar cap a la posició, i hi estem buscant i intentant-ho durant bastanta estona. De fet, me sembla que, segons tinc entès, hi ha un moment que és el que estem inclús fora del vehicle i tal, que són com deu minuts en una zona amb molt de fum, molta escalfor.

La Sra. De Rivera i Pla

Gràcies, gràcies de veritat de part de tots i li agraïm molt la seva compareixença i la claredat.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyora De Rivera. Senyor Caravaca, moltes gràcies per la seva presència, per la seva aportació, i gràcies també per la seva dedicació i vocació i sacrifici.

El guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals de Lleida del Cos de Bombers de la Generalitat

Gràcies, i ànims.

El president

Gràcies.

Compareixença

de Juan Herrera Granados, sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF) (tram. 357-00389/08)

El quart punt de l'ordre del dia és la compareixença del senyor Juan Herrera Granados, sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals. Es troba aquí a la sala, i li demanaria que s'incorporés aquí, a la Mesa, per donar-li la benvinguda aquí, a la comissió i al Parlament de Catalunya, en nom de tots els grups parlamentaris.

Ja ha vist vostè com és el procediment. Em permeto demanar-li que, dins del possible, si vostè respon d'una manera també breu com les preguntes, es pot fer més àgil, si no els grups pateixen una mica d'això, però... Per això jo hi insisteixo, dins del possible.

Vol disposar de deu minuts per fer un...

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat (Sr. Juan Herrera Granados)

Sí, si us plau.

El president

Endavant. Té la paraula.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Hola, bon dia. En primer lloc, els vull demanar disculpes per si en algun moment donat de la meva intervenció mostro nerviosisme o incorro en alguna contradicció –petita contradicció, esperem–, perquè evidentment no és el meu lloc habitual de treball, ni aquí ni als jutjats, sinó que jo..., el meu lloc de treball és apagar incendis.

En segon lloc, els vull posar una foto –jo només posaré aquesta foto–, i és una foto d'una expedició, que vam anar alguns companys a Galícia a apagar un incendi forestal, en la qual surt algun company dels que ja no hi són.

I també els vull llegir un text, que espero que no se'ls faci massa llarg o avorrit, d'acord? Per damunt de tot, vull aprofitar aquest moment per recordar els meus companys morts. D'aquests fets, el que realment a mi m'importa és la seva pèrdua. El meu condol també per a la seva gent. Que sapigueu que en el nostre dia a dia, per als que vàrem estar allà, sempre estan i estaran presents. Al Pepe, tots els meus ànims i desitjar-li una ràpida recuperació.

Com a sergent GRAF Barcelona, vull també esmentar els companys de la meva unitat. Em sento orgullós de treballar amb ells. En aquells moments es van comportar com a autèntics professionals. Espero que tots junts aconseguim passar pàgina i en sortim reforçats, tant a nivell humà com professional. Malgrat que en aquests moments es pot posar en dubte la nostra actuació, segueixo creient en la línia de treball del GRAF i m'identifico amb la seva filosofia.

En segon lloc, vull referir-me al gran impacte mediàtic i ressò que ha provocat aquest incendi. M'agradaria remarcar que no hi ha res més íntim que la mort, i que la morbositat de certs vídeos, alguns comunicats de premsa, certes tertúlies de ràdio i televisió i talls de veu ens fan mal a nosaltres i especialment a les famílies dels nostres companys.

Malgrat que la justícia ha d'actuar i investigar els fets del 21 de juliol i la premsa informar-ne el ciutadà, la notícia no hauria de ser a qualsevol preu. Demano respecte, ho repeteixo, per a les famílies dels meus companys de GRAF Lleida.

L'incendi d'Horta de Sant Joan m'ha tornat a fer reflexionar sobre un tema clau en la nostra professió: la seguretat del bomber en els incendis forestals. Durant els vint-i-quatre anys d'exercici professional i assistència a molts incendis forestals, em faig una sèrie de plantejaments. On està el límit entre la seguretat personal i el compromís del servei públic? La valoració és totalment personal, en funció de diferents variables, com poden ser la formació rebuda, coneixement del territori, grau de preparació física, experiència i motivació.

Existeixen o es poden aplicar paràmetres fixos i tancats per definir la seguretat del bomber en un incendi forestal? Durant aquests dies hem estat sentit a tothom –mitjans de comunicació, parts implicades en el procés judicial– opinant sobre la possibilitat de volar dels mitjans aeris durant l'emergència, l'augment de vent, l'aviuallament. Gent externa a la nostra professió ens està marcant els paràmetres de seguretat. Com a comentari a aquestes afirmacions, esmentaré que estan fora de la lògica professional del bomber.

La gestió forestal, la reducció del combustible per a la prevenció d'un gran incendi forestal, l'obertura de pistes accessibles a vehicles de bombers, el mapa de vulnerabilitat del territori, així com la normativa ja existent en temes de prevenció forestal amb interfases urbanes..., fins quan n'haurem de seguir parlant sense solució?

I vull fer també una pregunta sense resposta: quantes hectàrees de bosc val una vida humana? La resposta a aquesta pregunta és la que la societat ha d'acceptar quan els bombers li diem que ens retirem d'una zona que és molt perillosa per a nosaltres.

Extrapolant el tema de la seguretat a tota la tipologia de serveis que realitzem els bombers, podríem també plantejar-nos aquestes preguntes: és lícit arriscar la vida per salvar-ne unes altres, en el cas d'un foc d'habitatge, sabent que hi han persones per sobre de l'incendi? És lícit arriscar la vida, la teva vida, encapsulat en un vestit NBQ per reduir una fuga tòxica? És lícit arriscar la teva vida en un foc d'indústria quan només el que hi ha en joc són llocs de treball de l'empresa? És lícit pujar a un vehicle pesant i anar molt, molt ràpid a un sinistre que saps que hi ha gent en perill? És lícit arriscar la teva vida per entrar en un pàrquing de tres, quatre plantes a apagar els vehicles que estan cremant a la planta inferior? I és lícit, també, arriscar la teva vida quan vas a una indústria química, veus que tothom està sortint i tu vas en el sentit contrari?

Evidentment que és lícit i tothom en aquesta sala diria que sí, que és lícit i que els bombers estem per a això. Doncs, senyors, en el tema dels incendis forestals també és lícit que els bombers tinguem certa part de risc. Evidentment, hem de minimitzar-lo tot el possible. Pensar que el treball d'un bomber es desenvolupa en un ambient controlat és no conèixer la realitat de la nostra professió.

Referint-me concretament a l'incendi d'Horta de Sant Joan, dir que, evidentment, no va ser un servei més dels aproximadament 84.000 que varem realitzar els Bombers de la Generalitat de Catalunya l'any 2009. En el desencadenament del fatal accident van confluïr tota una sèrie de circumstàncies desfavorables, que tots coneixem.

Vull aprofitar aquesta ocasió per fer referència a una d'aquestes circumstàncies, que crec que va ser de vital importància: el paper de les BRIF durant l'emergència. Estic content que finalment vingui a declarar en aquest Parlament algun representant de les esmentades brigades, ja que tinc dues preguntes que m'agradaria que em contestessin. Una: per quin motiu ens van deixar allà dalt i van fugir sense dir-nos res? I dues: si realment havien observat que existia perill, per què no ens ho varen comunicar?

Realment el que sí que és cert és que van distorsionar tot l'operatiu que s'havia plantejat. Van arribar molt tard a la línia de treball per diferents causes –retard per culpa d'un segon esmorzar, deplorable estat físic d'algun dels seus components– i a la consigna de reagrupament per tal de treballar tots junts; el temps real de treball conjunt amb les BRIF no va arribar ni a una hora efectiva. Això sí, varen «repostar» les seves motoserres amb una part del combustible que teníem per a nosaltres, per a, posteriorment, i tal com ja he dit abans, marxar sense avisar-nos.

La zona per on varen baixar, jo ja l'havia anat a reconèixer i l'havia descartat com a ruta d'escapament. Si m'haguessin informat de les seves intencions, els hauria recomanat no baixar-hi. Posteriorment, ens assabentàrem de tota la problemàtica de la seva evacuació. Ells van salvar la vida perquè altres van posar la seva en risc.

I per últim m'agradaria llegir una carta que els caps de parcs de bombers de Catalunya i sergents responsables amb funcions de sotscaps de guàrdia hem escrit amb relació a l'incendi d'Horta de Sant Joan i als esdeveniments posteriors, i que s'ha enviat als mitjans de comunicació i penjat en tots els parcs de bombers, però que no ha tingut el ressò adient, perquè pensem que no interessava gaire. Crec que les seves paraules resumeixen millor que mai el sentit del nostre gremi i em sento orgullós i honrat de ser la seva veu en aquests moments.

«Les circumstàncies especials que es deriven del dissortat accident d'Horta de Sant Joan fan que aquesta associació que agrupa els sergents, caps de parc i sergents amb funcions regionals i operatives dels sotscaps de guàrdia, i que es troba en procés de constitució, senti el deure de transmetre a l'opinió pública les següents reflexions.

»Abans de res, volem transmetre la solidaritat i el condol a les famílies dels companys morts i el company ferit, i deixar ben clar que tenen tot el dret a demanar que s'esclareixin les circumstàncies i les corresponents responsabilitats. En cap cas qüestionem el procés judicial, que confiem que aclarirà aquest afer.

»Aquesta necessitat legítima i digna, que tots voldríem que fos respectada si les famílies immerses en el dolor fossin les nostres, s'ha vist envoltada d'un autèntic carnaval, fet de mitges veritats i de paraules tretes de context.

»Per començar direm que l'extinció dels focs forestals no és una ciència exacta. Un observador extern sempre tindrà la percepció de desordre i caos, perquè aquest és el context de tota emergència, si no, ja no li donaríem aquest nom.

»Una pregunta ens ajuda a discriminar entre l'existència o no d'organització en un sinistre: tothom sap el que ha de fer, i ho fa? Si la resposta és afirmativa, al nostre entendre, en termes generals s'està organitzat, tota la resta és circumstancial i difícilment objectivable i depèn, per tant, de la interpretació subjectiva que un faci dels fets.

»Els bombers no som militars, som treballadors. En tot sinistre, i sobretot en els incendis forestals, existeix un ampli grau d'autonomia de les unitats. És a dir, una part considerable de les decisions operatives sobre el terreny no les pren el cap de la intervenció, Delta 0, les pren el sotscap de guàrdia, cap de sector, Echo 0 o el cap de la unitat, que, en definitiva, per a això hi són. Fins i tot no és rar que, arribats al nivell de caporal, aquest consulti els companys, sobretot si aquests són veterans. En aquest marc general, les unitats GRAF són les que disposen del grau d'autonomia més alt.

»De la mateixa manera, les ordres, quan això és possible, són donades de viva veu, ja que això permet un intercanvi més lliure i extens. Moltes comunicacions, sobretot amb la sala de regió, es fan mitjançant el mòbil pel mateix motiu. Aquesta autonomia és bona i millora l'eficàcia, perquè el dinamisme del context fa imprevisibles moltes circumstàncies i cal una ràpida readaptació que només pot ser presa sobre el terreny.

»Molts de nosaltres, potser tots, hem resultat atrapats en el curs d'algun incendi forestal. Tot i tractar-se del pitjor escenari, cal que coincideixin tot un cúmul de circumstàncies adverses perquè l'atrapament tingui resultats com els d'Horta.

»Existeix també un grau d'autonomia individual en l'assumpció de riscos, en moltes intervencions, sobretot en incendis d'habitatges, quan hi han víctimes potencials. El bomber pren decisions que estan a la fina ratlla de la prudència. Tot això, vist des del punt d'observació del professional.

»Un profà parlaria d'heroisme, o fins i tot de suïcidi. Nosaltres, en canvi, ho entenem com el resultat d'un acurat càlcul de probabilitats sobre el context i la pròpia capacitat.

»Però tot això no està exempt de riscos i canvis sobtats i molt improbables en el context poden resultar, com en aquest cas, en accident mortal.

»L'esperit de servei, la camaraderia i aquests dos paràgrafs anteriors són importants per a un profà a l'hora d'interpretar el món dels bombers, ja que expliquen quasi en la seva totalitat l'atracció que tenim per la nostra feina, potser perquè ens sentim més vius en aquests moments que molt de temps en un treball convencional.

»S'està analitzant el nostre treball com si es desenvolupés en un entorn controlat, i s'ha de saber que la pressió psicològica natural que té un bomber quan està treballant en un entorn d'alt risc té un *quantum* extra per al comandament. Augmentar aquesta pressió amb l'amenaça permanent de judicialització, no farà cap bé ni als bombers ni als ciutadans.

»Les circumstàncies que envolten un sinistre, sobretot la ràpida evolució de la situació, fan que s'implementi no tant la millor solució, que sovint no es coneix fins molt més tard, sinó una bona solució.

»Atès que la resolució d'un sinistre sempre pot ser opinable i qüestionable, ens preocupa que el servei de bombers es converteixi en el camp on s'ajusten els comptes els partits polítics. És lamentable que en aquest procés es destrossi un servei que és de tots els ciutadans i no de cap partit polític.

»Que ningú vulgui veure corporativisme en les nostres paraules, no intentem salvar el tros, només pretenem preservar un bé social. En aquest sentit, som del parer que, com qualsevol professional –metges, arquitectes, etcètera–, els comandaments de bombers també som responsables a nivell personal de les nostres decisions, fins i tot davant l'àmbit judicial, com en aquest cas.

»També som del parer que la nostra organització ha de demostrar la seva professionalitat depurant responsabilitats personals, si s'escau, i rectificat un nivell metodològic si fos necessari, un cop analitzades a fons totes les circumstàncies que envolten aquest desgraciat accident.

»I per finalitzar volem manifestar el nostre suport al sotsdirector general operatiu, l'inspector Joan Rovira, màxim responsable tècnic del cos, en la difícil tasca de normalització i de redreçament a tots els nivells del nostre Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya.»

Moltes gràcies, per la seva atenció.

El president

Gràcies, a vostè. Reiterar-li, perquè així ho han fet tots els grups i jo mateix, el nostre agraïment i respecte pels seus serveis i els mateixos sentiments que tenen vostès per les famílies i les víctimes d'aquesta tragèdia.

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris. En nom del Grup de Convergència i Unió, té la paraula el senyor Jordi Turull.

El Sr. Turull i Negre

Sí. Moltes gràcies, president. Moltes gràcies, senyor Herrera. Estigui tranquil, ja sabem que aquesta no és la seva professió, de la mateixa manera que la nostra no és la que vostè fa, i per això li preguntarem una sèrie de coses, perquè, com he dit, el nostre objectiu és conèixer què va passar i si cal rectificar alguna cosa, que creiem

que és la millor manera de defensar el Cos de Bombers per evitar que torni a passar. I per això volem conèixer què és el que va passar. I també deixi'm que li digui una cosa. Si d'alguna cosa, per exemple, servirà aquesta comissió, tingui per segur que allò que potser a vostè li quedava al pap, les preguntes que vostè ha fet i que diu que li agradaria fer a les BRIF, segur que –i aquest és el nostre compromís– els les farem, tal com vostè les ha plantejat aquí. Per tant, almenys aquesta comissió servirà perquè vostè pugui treure llum a aquestes preguntes.

Vostè, en el dia de l'incendi..., i jo li preguntaré coses que ens interessa conèixer i ens les pugui aclarir, en tant que vostè, persona experimentada durant molts anys i, a més a més, persona que va estar sobre el terreny aquests dies. Vostè de qui rebia ordres aquest dia, el dia 21, de GRAF 06 o de GRAF 01, o dels dos?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Principalment jo rebia més ordres del GRAF 01 –no ordres, comunicacions. O sigui, les ordres les rebo a primera hora del dematí, abans que el GRAF 00 marxi del lloc. I amb el que és la línia de treball que havíem de fer aquell dia, ja tinc les ordres, la resta són comunicacions. Evidentment, els meus superiors són GRAF 06 i GRAF 01, aquell dia.

El Sr. Turull i Negre

Segons els protocols de seguretat, és normal que hi hagi un guaita per a dos grups GRAF? Si és normal, o cada grup hauria de tenir el seu guaita?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

És normal que en un incendi que sigui amb una base important hi hagi un guaita general, tot i que cada unitat ha de tenir un guaita incorporat dins de la mateixa unitat.

El Sr. Turull i Negre

Vostè, em sembla que és...

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Perdó, que no li diem guaita.

El Sr. Turull i Negre

No? Ah!, d'acord. Vostè a les 15.08, segons consta a les transcripcions, fa aquell avís que comenta a GRAF 06 que, en cas de problema, si hi ha canvi de vent, estan en una rateta. A partir d'aquest moment, l'incendi es descontrola, es va descontrolant més; a dos quarts es queden sense guaita –en diem nosaltres–, diguem-ne del seu informador, del seu «meteo»; hi han avisos de problemes d'aigua perquè es crema la mànega; no hi ha cobertura aèria des de fa molta estona, i comença a haver-hi..., per l'orografia que hi ha en aquest sector, comença a haver-hi contravents. Vostè va rebre alguna ordre clara de retirada o d'evacuació, ja que s'anava complicant allò per moments?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

GRAF 01 ens comenta, posteriorment, que si no ho veiem clar que marxem d'allà o que busquem una zona segura. I això està reflectit també a les transcripcions.

El Sr. Turull i Negre

D'acord. Però, per tant, deixen la decisió a vostès, si no ho veuen clar?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

El Sr. Turull i Negre

Però, en tot cas, ell tenia més informació de l'incendi que no pas la que podia, vostè, allà submergit dins del bosc, tenir.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo faig un reconeixement previ a l'hora que em diu vostè, faig un reconeixement de tot el flanc esquerre, baixo a baix fins on estan els vehicles, que va ser el posterior lloc d'evacuació de les BRIF, contacto amb ells i abans torno a pujar fins a la zona on estàvem treballant. En el moment que, posteriorment, GRAF guaita em canta i començo a veure la reproducció B, que és la del flanc esquerre, jo és quan decideixo que aquesta ruta d'escapament està avortada i prefereixo no baixar i que ningú baixi per allà. Sóc jo qui decideix que per allà no baixi ningú.

El Sr. Turull i Negre

Diu que vostè va parlar amb les BRIF, les BRIF què li van...

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Amb les BRIF jo no vaig parlar. En el moment de la seva evacuació, jo no parlo amb les BRIF.

El Sr. Turull i Negre

Vostè no va parlar amb ells.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Els van marxar sense dir-me absolutament res a mi.

El Sr. Turull i Negre

El seu superior sabia que amb vostè..., crec que vostè va declarar que eren unes trenta-una persones, que hi havien auxiliars forestals i bombers que no eren GRAF?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Si ho sabien els meus superiors? *(Pausa.)* Sí, evidentment. Li comunico que em quedo amb la gent de la línia.

El Sr. Turull i Negre

Per tant, GRAF 06 sabia que amb vostès hi havia auxiliars forestals i bombers.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No ho sé. Aquesta pregunta ha sortit abans i ell ho ha desconegut. Per tant, jo tampoc sé dir-li si era això. Jo comunico al GRAF 01 que, efectivament, jo estic treballant amb gent que està a la línia. Reagrupo, més que res els reagrupo, perquè estaven darrere nostre. Jo els reagrupo i els porto cap a on estic jo.

El Sr. Turull i Negre

Però vostè quan contacta amb GRAF 01, aquestes comunicacions també les sent GRAF 06?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Suposo que sí.

El Sr. Turull i Negre

Vostè va declarar –ho lleigeixo– que «els GRAF són un complement més dins del Cos de Bombers, que tenen certa autonomia, que vostès les situacions de perill les comuniquen a GRAF 01, aquest a Delta 0 i que al final és Delta 0 qui pren les decisions». A vostè li va arribar alguna ordre de Delta 0, el cap de guàrdia, relacionada amb la seva seguretat?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No.

El Sr. Turull i Negre

Li consta que Delta 0, a través, doncs, d'algun responsable del flanc..., però als auxiliars forestals i als bombers que hi havien amb vostè els arribés alguna ordre de seguretat?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No ho sé.

El Sr. Turull i Negre

No li consta.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, no em consta.

El Sr. Turull i Negre

Perquè en aquell moment –per si ens ho pot aclarir, eh?–, vostès, com a GRAF tenen un codi, bé, un protocol de seguretat, LACES, que ens l'ha explicat abans molt bé el senyor Caravaca, però, és clar, com són trenta-una persones allà, que hi ha auxiliars forestals, que hi ha bombers, que hi ha vuit mantes –vostè va declarar

que només hi havien vuit mantes ignífugues–..., és a dir, el protocol de seguretat segueix per a tothom el mateix o no? O qui mana, en termes de seguretat, allà, a aquestes persones que no tenen, com també s'ha dit abans, ni la formació, ni l'especialització que tenen vostès? És a dir, vostè s'ha de fer responsable en aquell moment de tot el grup?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, sí, jo em faig responsable de tots ells.

El Sr. Turull i Negre

Els altres no reben cap instrucció ni d'Echo 0 o Echo 00, o referent a la seva seguretat?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo vaig pel grup de treball i en aquells moments no tinc constància..., sí que pel caporal de la línia estic veient..., o quan estic parlant amb ell, escolto alguna comunicació seva, però jo estic en el canal de treball GRAF, el 946, en aquell moment, i, evidentment, no escolto cap norma que vagin a implantar. Jo sí que decideixo fer-me càrrec d'ells, perquè, evidentment, vaig veure alguna intranquil·litat en algun membre, sobretot un auxiliar forestal, i vaig decidir que d'allà no podien baixar perquè ells volien recular cap a la zona on jo havia pujat hi havia vist que era compromesa, i per això en aquest moment els dic que d'allà no es mou ningú.

El Sr. Turull i Negre

Al final, quan vostès estan allà i estan a la zona segura, el vent, quan és el moment que gairebé els ha de passar per sobre, si per la informació que han rebut i...

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, no, no ens va passar per sobre.

El Sr. Turull i Negre

No, no, dic que hi ha un canvi de vent que al final marxa..., és a dir, no els passa per sobre. Vostè considera que la zona segura que havien preparat era suficientment àmplia per a les trenta-una persones que estaven allà? Ho pregunto.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Segons marquen els d'això, no, però, evidentment no era una zona segura per assegurar-nos, perquè en cap moment –en cap moment– vaig patir jo per l'afectació del foc. O sigui, jo estava veient en tot moment quin era el flanc que estava més actiu, que era el que a mi em preocupava, que era l'esquerra, que posteriorment va ser en el que no va haver-hi cap afectació. Jo sé des d'on estava cap endarrere què és el que hi havia, per tant, no estava tranquil que ningú anés cap endarrere, i la part de davant era la que jo contacto després amb GRAF Lleida, amb el caporal de GRAF Lleida, i em

comunica com està la zona i que tampoc em demostra una excessiva preocupació.

El Sr. Turull i Negre

Vostè amb tots els imponderables que ha dit abans, de risc, de descontrol, que no hi havia mitjans aeris, de tot allò que li he anat citant, vostè creu que s'hauria d'haver ordenat amb temps suficient l'evacuació?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

A veure, és que és la mateixa pregunta que... Jo entenc que, a data d'avui, jo..., evidentment que hauríem reaccionat d'una altra manera, i si haguéssim tingut tots els ponderats i tot el daixò, clar que hauríem reaccionat d'una altra manera, evidentment.

El president

L'última pregunta, senyor Turull.

El Sr. Turull i Negre

L'última, amb dues qüestions. Vostè em sembla que va participar i va col·laborar en la recerca dels seus companys de GRAF Lleida. Algú ha declarat que va fallar en aquells moments, com s'ha posat aquí, el GPS, i que allò no havia passat només en aquell moment per culpa de l'incident, sinó que durant el dia hi havien hagut errors amb el GPS. Això és així? I l'última pregunta –i acabo, president–: algú dels seus companys ha declarat que tots els fets, a part de moltes circumstàncies adverses que podien haver-hi..., però que no va ser error de càlcul dels GRAF Lleida, sinó que tot el que va passar va ser una cadena d'errors. Vostè està més d'acord amb una afirmació que es va fer políticament aquí, o amb els seus companys que han declarat que això va ser una cadena d'errors?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

A veure, evidentment, va haver-hi... No és que hi hagués una... Hi han una sèrie d'incidents que, sumats, fan que es provoqui l'accident, evidentment. No ha sigut una cadena d'errors, són incidents que ocorren en l'extinció dels incendis forestals.

El president

Gràcies...

El Sr. Turull i Negre

És que hi ha hagut una pregunta que no me l'ha contestat, sobre la recerca dels companys del GRAF; els problemes que hi van haver per a la recerca, que ens ho pugui explicar, ja que vostè hi va participar.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí. Jo li ho explico. En el moment que nosaltres ja..., la zona comença a estar, la nostra zona comença a estar una mica..., que jo considero que no hi ha perill, bai-

xem cap a baix quatre companys i comencem a trobar gent. I en aquell moment és quan comencem a trobar un, dos, tres, quatre i se'm comunica que busqui, que falten dues persones més –jo ja ho sabia–, i me'n vaig a buscar l'altra persona, després d'atendre mínimament els companys. I el que faig és anar a buscar al que em falta. Aconsegueixo contactar amb ell per telèfon i ja està. I, a partir d'aquí, com que sé que falta un altre company, el que intento és que la gent que està a dalt a la línia faci una batuda i intenti buscar la persona que ens falta. El que és evident és que no teníem constància que hagués anat tan lluny, o jo em vaig sorprendre quan em vaig assabentar, al final, de quin és el recorregut que havia pogut fer.

El president

Gràcies, senyor Turull. En nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, senyor Pérez, té la paraula.

El Sr. Pérez Ibáñez

Gràcies, senyor president. Únicament una pregunta. Nosaltres, lògicament, entenem la situació de dificultat i de dolor que en aquest moment està passant el cos i és en aquest sentit també que comprenem la crida que han fet els caps de parcs de bombers.

Únicament una pregunta. La informació de què vostè disposava en aquell moment que havia de prendre aquella decisió –la decisió que vostè va prendre–, quant a la no-existència de mitjans aeris, quant a les ratxes de vent que els donava la informació que tenien vostès, quant a les reproduccions, era l'adequada i l'habitual en un incendi d'aquestes característiques?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, no, evidentment. Ja abans Marc Castellnou ha parlat del tipus d'incendi que era. Suposo que ha quedat clar que és un incendi que no està registrat prèviament en la bibliografia d'incendis forestals i que serà objecte d'estudi posterior, com ho està sent ara. I, evidentment, no és un incendi normal en què hi hagi tots els paràmetres que he expressat abans o que s'han expressat, per poder prendre unes decisions que són únicament i exclusivament la seguretat del personal.

Gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor Pérez. Per Esquerra Republicana, la senyora Patrícia Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Gràcies, també, senyor Herrera, avui, per atendre'ns en aquesta comissió. Miri, nosaltres ens fem ressò, ens hem fet i ens seguirem fent ressò d'aquesta declaració de l'Associació de Caps de Parcs de Bombers de Catalunya. No sé si ens ha pogut sentir abans, però ens n'hem fet ressò perquè moltes de les obvietats que crec que declara aquesta declaració, doncs, nosaltres les hem posat ja sobre la taula al llarg de les nostres intervencions en aquesta comissió.

Jo crec que una obvietat, com el fet que l'anàlisi d'aquest treball no es pot fer com si s'estigués desenvolupant en un escenari ordenat i d'entorn controlat, és tan òbvia que no s'hauria ni d'esmentar, no? Però fa aquesta impressió: sembla, des d'aquí, doncs, que analitzem una situació que s'hauria decidit dins d'un despatx, no? Cadascú estava al seu lloc? Cadascú va actuar correctament? I la situació, doncs, era molt diferent.

Nosaltres sols li volem fer una pregunta, i molt relacionada amb aquesta declaració a què ha fet referència. I és que en aquesta declaració diu, per discriminar si hi ha existència o no d'organització en un incendi..., i preguntar-li concretament si es donava en el cas de l'incendi d'Horta de Sant Joan. La declaració diu: «Com discriminem l'existència d'organització o no? Quan tothom sap el que ha de fer i ho fa. Tota la resta és circumstancial i difícilment objectivable.» Jo el que li demano és: vostè creu que en l'incendi d'Horta tothom sabia el que havia de fer i tothom va fer això que creia convenient?; per determinar si creu que en l'incendi d'Horta de Sant Joan hi havia organització o estava desorganitzat.

Gràcies.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

En qualsevol incendi forestal i no forestal, qualsevol tipologia d'incendi, tothom sap el que ha de fer, i una altra cosa és que els comandaments, tant superiors com intermedis decidim cap a on hem d'anar o cap a què és el que decidim que s'hagi de fer. Evidentment que tothom sap què és una instal·lació d'aigua, evidentment tothom sap com fer-la anar, i evidentment tothom rep unes instruccions, la qual cosa vol dir que sí, que tothom sap el que fa. Evidentment, quan es produeixen una sèrie de reproduccions que afecten a segons..., a nivell general, a tot l'incendi, evidentment la gent busca la seva pròpia seguretat, que és el que fan totes les unitats que hi han al voltant de l'incendi, estan buscant la seva pròpia seguretat; com ho fem nosaltres, com ho ha fet prèviament l'altra gent de les altres reproduccions que van haver-hi. Jo crec que sí, que, evidentment, tothom sap el que fa.

La Sra. Gomà i Pons

Molt bé, moltes gràcies. Simplement, doncs, deixar constància que també ens ha demanat que traslladem determinades preguntes a altres compareixents, i així ho farem.

Gràcies.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

De res.

El president

Gràcies, senyora Gomà. En nom del Grup Popular, té la paraula el senyor Rafel Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, senyor Herrera. I una vegada més, doncs, igual que als seus companys: aquí, nosaltres no venim a jutjar els treballs que vostès fan, si de cas ho faran els seus responsables polítics, però amb aquestos ho hem de fer nosaltres. I, si hi ha responsabilitats, hi haurà uns altres...

Nosaltres simplement dir-li que agraïm molt la seua presència, que no dubtem de la seua professionalitat, no dubtem del treball dels bombers, en absolut. Però vostè ha d'entendre que nosaltres estem aquí per alguna cosa, i si estem a l'oposició és per controlar el Govern, simplement, i nosaltres hem de col·laborar, en la mesura que sigui, perquè el Govern faci bé els deures –simplement.

Vostè ha fet una introducció que a mi m'ha agradat. Ha fet un munt de preguntes; de veritat, i les he escoltat molt bé. La meua primera pregunta: vostè li ha fet arribar al conseller Saura totes aquestes preguntes? I quina contestació li ha donat?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo, evidentment, pel meu càrrec professional, no tinc accés directe al conseller.

El Sr. Luna i Vivas

Ni a cap comandament de vostè ni a cap persona?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

A les preguntes...

El Sr. Luna i Vivas

Perquè és que m'han semblat molt interessants les preguntes que ha fet. És clar, i que això no li arribi al conseller Saura, me sabria greu –me sabria greu.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

En funció..., quines preguntes? La de si és lícit d'arribar la vida?

El Sr. Luna i Vivas

No, totes les preguntes que...

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

O les anteriors?

El Sr. Luna i Vivas

No, no: totes, totes les que vostè ha fet, des del començament fins al final. Perquè és una inquietud de vostè; lo normal és que ho faci arribar al conseller Saura...

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí...

El Sr. Luna i Vivas

...i si li ha arribat, jo voldria saber l'opinió que mereix.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

És un discurs que he inaugurat jo i que l'he plantejat aquí, sense fer-hi abans, prèviament, passar el filtre de cap persona ni, evidentment, del conseller. Si a partir d'ara, aquí, el conseller, fent-se ressò de les meves paraules, vol que li planteji aquestes preguntes, doncs, encantat, ho faré molt encantat.

El Sr. Luna i Vivas

No es preocupi, que ja ens n'encarregarem nosaltres i ho farem en nom de vostè.

La segona que jo li faig a vostè directament és aquesta. Miri, vostè ha fet unes acusacions de les BRIF. Si això és cert, vostès ho han comunicat al conseller Saura perquè es fiqui en contacte amb la ministra de Medi Ambient?, perquè hi ha una responsabilitat tremenda, política, de la ministra de Medi Ambient.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo únicament...

El Sr. Luna i Vivas

Simplement, unes acusacions tan greus és perquè vostè o els seus responsables polítics hagin fet o hagin pres alguna decisió al respecte.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

El Sr. Luna i Vivas

Sí?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, no, evidentment.

El Sr. Luna i Vivas

No, no, jo li ho pregunto.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo les he plantejat; les plantejo jo. Joan Herrera les planteja; planteja aquestes preguntes i diu...

El Sr. Luna i Vivas

Que no té coneixement que hagi arribat al conseller senyor Saura.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, jo no sé si ha arribat o no. Jo aquestes mateixes declaracions les he fet en la meva..., en l'acta que jo

incloc i en el jutjat, i ara les estic fent aquí. O sigui, el comportament de les BRIF amb nosaltres va distorsionar totalment la línia de treball que portàvem. No vam poder arribar fins al límit on estàvem a buscar la línia d'aigua perquè va haver-hi una desorganització, provocada en tot moment per ells, no pas per nosaltres; ni per GRAF Barcelona ni per GRAF Lleida.

El Sr. Luna i Vivas

Jo..., no es preocupi, que aquests fets els farem arribar...

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

I si vol més detalls, també li puc donar més detalls i demés, però, és clar...

El Sr. Luna i Vivas

És que li ho agraeixo tant, de veritat, perquè, és clar, ja no són unes responsabilitats polítiques que solament siguin a la comunitat autònoma o repercuteixin a Catalunya, sinó al Ministeri de Medi Ambient.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo polític no en sóc, sóc bomber.

El Sr. Luna i Vivas

Jo estic per escoltar-lo i per portar això on ho haig de portar. Jo solament..., la meua funció és simplement responsabilitats polítiques, i aquí, pel que vostè m'està dient, s'amplien aquestes responsabilitats polítiques al que és el Ministeri de Medi Ambient.

Una de les altres qüestions que jo a vostè li volia dir. Hi estic d'acord: jo..., no m'agrada dir «ordres», sinó «instruccions», eh?, penso que és més..., ja que vostès no són un cos militar, com ha dit. I també que estic d'acord amb vostè en una cosa. Possiblement, vostè ha parlat d'autonomia, ha dit que ha d'haver-hi una autonomia, que s'ha de funcionar amb autonomia. Vostè no creu que el que ha fallat de debò és la coordinació de totes aquestes autonomies i canalitzar el missatge?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, no..., és que no entenc per on vol anar. No entenc... Si m'ho pot aclarir, si us plau.

El Sr. Luna i Vivas

No, no... Sí, sí, escolti'm, jo, encantat de la vida, sap que... No tinc cap problema. Vostè ha dit un munt de vegades que funcionen amb autonomies, que cada unitat té la seva autonomia...

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No és que siguin autonomies, són delegacions de funcions.

El Sr. Luna i Vivas

Bé, doncs, aquestes delegacions de funcions. Jo hi estic d'acord. A més, jo sóc dels que..., els organigrames s'han d'aplanar i han de ser horitzontals –hi estem d'acord. Però perquè això funcioni ha d'haver-hi una bona coordinació, perquè si no, cadascú ho fa a la seva, no? Si jo li dic: hi ha una bona coordinació entre totes les unitats? *(Pausa.)* És a dir, vostès estan, fan i es preparen, o estan formats perquè hi hagi una coordinació entre totes les seues unitats?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Es refereix a les unitats de bombers o unitats GRAF?

El Sr. Luna i Vivas

No, no, els estic dient...

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Unitats...?

El Sr. Luna i Vivas

Bombers, amb tot el que cal, GRAF, amb Bombers, tot.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo crec que sí.

El Sr. Luna i Vivas

Se fan..., fan vostès cursos, fan tot això per coordinar-los?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Fem simulacres de coordinació.

El Sr. Luna i Vivas

De coordinació.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, sí, evidentment. I abans de l'estiu se'n van fer alguns; a la Regió Nord es van fer alguns simulacres de coordinació.

El Sr. Luna i Vivas

I, aleshores, el problema va estar que vostè la unificació de..., de dir, escolti'm, la unificació de comandament no serveix. Perquè és lo que vull entendre, més o menys. Ha dit: «Cadascú té autonomia i, segons la seua autonomia, cadascú fa la seva», no?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No. No, cadascú fa la seva, no. Cadascú... Si li parlo com a unitat de bombers o li parlo com a unitat GRAF

tenen una diferenciació, d'acord? Les unitats bàsiques de bombers tenen un cap de sector amb el qual estan ells, que és un Echo 0 o Echo 00, a disposició d'ell, i han de comunicar amb ell totes les seves possibles actuacions o emplaçaments que pugui decidir la unitat bàsica d'intervenció, que, normalment, en molts moments, va per un comandament que és un caporal. I si no ho fa, doncs, un bomber amb experiència. Aquestes..., segueix el fil amb aquestes d'això: l'Echo 0 ha de dir..., Echo 0 o Echo 00 ho ha de comentar amb el Delta 0.

Les unitats GRAF anem per un altre camí, també. Però que, evidentment, no tenim..., perquè tenim també un rang i un daixò jeràrquic. Jo no puc fer el que em doni la gana. Jo puc valorar, puc veure com està i informar. I si..., possiblement, per fer una actuació, demano autorització. Vull dir, jo no decideixo sobre el vehicle que jo porto i què faig i em moc per l'incendi com a mi em dona la gana. Sempre tinc unes ordres o tinc unes recomanacions a l'hora de fer i em demanen que analitzi aquestes..., com està aquest sinistre i dono la meua informació, i puc dir que també faré aquesta d'això. Però això que fem els GRAF, a nivell de Catalunya ho fan totes les unitats bàsiques d'intervenció. Qualsevol parc de bombers surt, valora, informa, actua. I el cap de guàrdia o Delta 0 no va a tots els serveis, sinó que hi ha una delegació de funcions en totes les regions d'emergència. Pensem que hi han sis Delta 0 cada dia de guàrdia a Catalunya.

El Sr. Luna i Vivas

En resumides comptes, jo he entès que cadascú té els seus criteris al moment en què està, se coordinen i va al qui ha de dir al final l'ordre, que diu vostè, que és, en aquest cas, el Delta de guàrdia.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Depèn, si és un incendi... Si és un servei, és una estratègia. Si són..., jo li estic parlant de diferents serveis a nivell de tot...

El Sr. Luna i Vivas

Jo li estic parlant de l'incendi d'Horta de Sant Joan.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

D'Horta de Sant Joan? Evidentment, hi havia una estratègia, i aquesta estratègia, jo suposo –suposo– que els alts comandaments devien saber-la.

El Sr. Luna i Vivas

L'última pregunta, que va lligada. Vostès tenen un protocol de coordinació?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, evidentment. Hi ha una «instrucció normalitzada de treball», que li diem.

El Sr. Luna i Vivas

Està reglamentada per escrit?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

El Sr. Luna i Vivas

Per tant, està supervisada pels responsables polítics.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Em sembla que no; pels responsables polítics, no, pels responsables tècnics.

El Sr. Luna i Vivas

Ah, no! No coneixen...

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Pel responsable tècnic.

El Sr. Luna i Vivas

No, no... Jo dic: el que tenen reglamentat com a protocol per a coordinació, els responsables polítics, el senyor Saura i el senyor Boada no ho coneixen? Ho pregunto.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Això no ho sé, jo, si ho coneixen o no.

El Sr. Luna i Vivas

Moltíssimes gràcies.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo sí que sé que ho coneixen els responsables tècnics de nosaltres, de bombers.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies –moltes gràcies.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

De res.

El president

Gràcies, senyor Luna. En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Jaume Bosch.

El Sr. Bosch i Mestres

Molt breument, senyor Herrera. Primer, agrair i reconèixer la professionalitat dels GRAF i del Cos de Bombers. Jo crec que aquesta sessió està servint clarament per

confirmar-la. Nosaltres no en teníem cap dubte, però si algú tenia dubtes, jo crec que aquesta sessió està aclarint perfectament la seva professionalitat. També voldria valorar la lectura de la declaració dels caps, a part, perquè escoltant-la després, la veritat és que, des d'una perspectiva política, hi ha molt poc a afegir, i penso –penso– que aquesta comissió l'ha de tenir molt present a l'hora de fer les conclusions d'aquesta comissió. En tot cas, els garanteixo que el conseller Saura coneix la declaració dels caps.

En canvi, amb referència a les reflexions i les preguntes que plantejava el senyor Herrera, penso que la resposta que li ha fet al senyor Luna demostra clarament, i ho ha dit ell, que ell ha fet aquesta intervenció sense cap tipus de pressió, i, en tot cas, tindrem l'ocasió –i nosaltres ho farem– de preguntar-li al senyor Saura si comparteix aquestes reflexions, que estic convençut que les comparteix.

Només dues preguntes molt concretes. La primera és: a partir de les 14.30, aproximadament, vostè sabia que no hi havia mitjans aeris?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí.

El Sr. Bosch i Mestres

I la segona: la decisió de quedar-se, la comunica al seu cap immediat? L'havia de comunicar a algú més? Algú li revoca l'ordre de quedar-se?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, no, la decisió la prenc jo, i llavors..., i així ho comunico. I en tot moment se m'informa que, bé, estan d'acord amb la meva decisió.

El Sr. Bosch i Mestres

Moltes gràcies.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

De res.

El president

Gràcies, senyor Bosch. En nom del Grup Mixt, té la paraula el senyor Albert Rivera.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. Gràcies també al senyor Herrera per la seva compareixença i les seves paraules.

Vostè ha dit, literalment, que l'actitud de les BRIF va distorsionar totalment la tasca que es va fer en aquest incendi. Això, cregui'm, és una novetat en aquesta comissió i les seves paraules són molt útils, perquè alguns comencem a saber el que va succeir, també. No cal oblidar que, en aquesta mateixa comissió, els tres grups que donen suport al Govern no van voler que les BRIF com-

pareguessin. Vostè diu que es congratula que vinguin les BRIF; nosaltres també, des dels partits de l'oposició, perquè creiem que és bo que tothom doni la seva opinió, i, per tant, això és important que comenci a sortir.

Jo li pregunto: aquesta distorsió de què vostè parlava, creu que té a veure que no hi hagi un únic comandament que pugui portar coordinadament la tasca dels dos cossos?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Es refereix que si ha d'haver-hi un únic comandament?

El Sr. Rivera Díaz

Si hauria d'haver-hi o seria millor, per garantir-ne la coordinació, un únic comandament, per portar una operació d'aquest tipus on intervenen bombers del ministeri i bombers de la Generalitat.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, clar, però ja hi era aquest comandament, era l'oficial d'enllaç.

El Sr. Rivera Díaz

I si hi havia aquest comandament, falla, perquè, evidentment, marxen sense avisar, i això és una errada greu per a la coordinació, fins i tot per als béns materials. Hem parlat de la benzina, fins i tot, doncs, que deixen...

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, sí... No, el paper de l'oficial d'enllaç és intentar coordinar, però que les ordres estaven ben clares també. Ell era el representant de Bombers de la Generalitat amb les BRIF. O sigui..., però el paper i la feina, la tasca que s'havia de fer era aquesta. Per això jo m'enfado amb les BRIF, perquè no estan fent el que en teoria venien a fer. I així ho comunico al seu representant, al seu tècnic que hi havia. I així li ho comunico i m'enfado, perquè el retard en l'evolució de la nostra línia era bastant evident.

El Sr. Rivera Díaz

No, no, hi estic absolutament d'acord. I això també posa en evidència una cosa, des del nostre punt de vista: que, evidentment, la descoordinació existeix, no des del punt de vista tècnic, que fan vostès molt bé la seva feina, sinó des d'un punt de vista polític, perquè hi han administracions implicades diferents que participen en un incendi i, lògicament, això s'ha de millorar. Per tant, una de les nostres propostes serà millorar aquesta coordinació.

Abans, un company seu –i fins i tot em sobtava personalment– deia que ni tan sols pràcticament es fan maniobres conjuntes amb altres administracions; jo crec que és una de les coses que hauríem de treure en concret d'aquesta comissió: com millorar perquè els cossos de bombers de diferents administracions treballin conjuntament per millorar aquest servei.

Per altra banda, ha parlat vostè també de..., o ha parlat un portaveu, anteriorment, del dubte sobre la tasca que feien els GRAF. Miri, en aquesta sala almenys no hi ha cap dubte de la tasca que han fet vostès i de la seva professionalitat; el que sí que estem és esclarint dubtes de què ens van dir alguns consellers aquí que no ens han dit i que ens n'hem assabentat per les seves declaracions. Això sí que s'està també esclarint, i veiem coses molt profitoses per com millorar les coses en el futur. I si en un moment donat, per interessos polítics precisament, no interessa que se sàpiguen quins problemes hi han hagut de coordinació, com es pot millorar, doncs, per això està aquesta comissió, perquè no torni a passar, perquè es millori la coordinació, i perquè, evidentment, si podem ajudar el Cos de Bombers de Catalunya i d'altres comunitats, serà benvingut.

I per altra banda, finalment, una pregunta: vostè sabia quines dotacions de bombers hi havia en aquell moment? És a dir, hem parlat abans amb un altre company, que entre les tres i les quatre de la tarda, aproximadament, o de les 14.30 a les quatre concretament, hi ha una baixada d'un 30 per cent, aproximadament, de dotacions. Vostè sap, d'alguna manera, que hi ha aquesta, en podríem dir, rebaixa d'aquestes dotacions? N'és conscient en aquell moment, diguéssim, àlgid d'aquest incendi?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

A mi no se'm comunica això. I més, entenc que tampoc se m'ha de comunicar, eh?

El Sr. Rivera Díaz

Però a què creu que es deu que baixin, fins i tot quan el moment és més delicat?

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo no ho crec; per lògica, és impossible.

El Sr. Rivera Díaz

Ja, ja, però és el que diu l'informe de Bombers.

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No, no, l'informe ho pot dir, però potser són funcions logístiques. A l'informe és impossible. Mai –mai– a cap incendi es retiren, a les dues del migdia, efectius, si no és perquè hi ha un altre incendi –mai a la vida. Jo fa vint-i-quatre anys que sóc bomber i això no ho he vist mai. O es retiren el dematí, o es retiren al dematí perquè no tenen relleu, o es retiren a la nit, quan les temperatures han baixat i el risc de reproduccions és baix. Però durant les hores d'insolació, i menys a les dues del migdia, això mai a la vida ho he vist fer, si no és per anar a un altre incendi.

El Sr. Rivera Díaz

És de sentit comú el que diu vostè i comparteixo la seva opinió, el problema és que... Bé, ja ens ho aclarirà no sé

qui, per què hi ha aquesta falta de dotacions en ple..., en el moment més...

El sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Si s'ha fet, jo no en tinc coneixement; però, per lògica, no s'havia de fer.

El Sr. Rivera Díaz

Molt bé. Doncs, agraeixo de veritat les seves paraules, la seva valentia també, per dir les coses com les pensa, en aquesta comissió, i de veritat que seran molt útils les seves paraules també per esclarir els fets.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor Rivera. Moltes gràcies, senyor Herrera, per la seva participació i les seves aportacions.

Gràcies.

Compareixença

de Moisès Galán Santana, del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF 1) (tram. 357-00387/08)

El cinquè punt de l'ordre del dia és la compareixença del senyor Moisès Galán Santana, del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals. Crec que es troba aquí a la sala i, per tant, li demanaré també que s'incorpori a la Mesa per a la seva compareixença.

(Pausa.)

Senyor Galán, bona tarda; benvingut. Gràcies per la seva compareixença aquí, a la comissió, que sens dubte ajudarà a conèixer tots els elements i totes les qüestions que els grups parlamentaris vulguin posar-li.

Ja ha vist quin és el procediment. Com he dit als seus companys, com més ràpida, també, sigui la resposta, es fa el debat més àgil.

Té necessitat, vostè, d'una intervenció prèvia?

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat (Sr. Moisès Galán Santana)

Sí, si us plau.

El president

Té deu minuts.

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Em deixa un moment que obri, primer, l'arxiu?

(Pausa.)

Bé, moltes gràcies, senyor president. Senyors diputats, senyores diputades, agraeixo poder comparèixer en aquest Parlament en qualitat de testimoni, tal com m'ho

heu demanat, per respecte, primer, als meus companys, d'acord?, per respecte als cinc companys, i també per respecte a les seves famílies, i especialment, i us ho dic com a pare de família, per respecte als seus fills. Crec que és bo que tothom sàpiga què és el que va passar, perquè de veritat només n'hi ha una, i és la que espero que vostès acabin entenent.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Mirin, jo vaig començar a apagar incendis amb tretze anys; amb tretze anys se va cremar el meu municipi, Òdena, a la comarca de l'Anoia, l'any 1986. I allà vaig agafar el cuquet dels incendis i el cuquet dels bombers. Vaig fer la meua carrera d'enginyer forestal i em vaig encaminar sempre, des del primer moment, a fer una tasca que em semblava, d'altra banda, com a mínim gratificant.

Aquesta foto que tenen en pantalla correspon a un dels pobles de la comarca de l'Anoia –aprofito aquí per recordar-los que és una de les pitjors comarques que tenim a Catalunya quant a l'atur, vagi ja la reivindicació per endavant–, i, a la vegada, si veuen aquesta fotografia, poden observar perfectament una masia, la masia de Can Tardà, que l'any 1948 presentava aquest estat. L'any 2001, la mateixa fotografia, feta pràcticament cinquanta anys després, pràcticament no deixa veure la masia, alguna cosa ha passat aquí.

Fixeu-vos, aquesta és una imatge d'Horta –d'Horta– de l'any 1956. Si observeu bé, aquí hi ha dos punts marcats –ho sintetitzo aquí–, un és el de GRAF Lleida, l'atrapament, i l'altre és el de GRAF Barcelona. Com podeu observar, tota aquesta zona que està més descoberta presenta una càrrega de combustible molt més petita. I si observeu, es dona la fatalitat que, just per sota de GRAF Lleida, hi ha una taca de bosc. Si passo la mateixa fotografia ara, sí que és cert que aquí continua havent-hi una càrrega de combustible menor que al voltant, però fixeu-vos com ha canviat el paisatge. I què vol dir això? Doncs, això vol dir alguna cosa en què estem treballant els bombers des de fa molt de temps, molt abans de l'accident.

Tot això té una traducció: això. Això són imatges de l'incendi de Margalef, de l'any 2005, i aquest és un company, com qualsevol altre company, que treballa en l'extinció a primera línia; treballem, treballem com un equip. Aquestes són imatges d'un company que intenta aturar aquest front, són les 15.00, té una intensitat brutal –brutal.

Una preocupació constant, doncs, ha estat i és la nostra seguretat. Jo ara aquí podria venir i fer-los un míting de com de bons que som o com de dolents que som. No ho faré; faré autocrítica, perquè segurament en alguna cosa hem de millorar, i continuarem millorant, però primer per la nostra seguretat. Perquè sense nosaltres vostès estan en perill, i això és el que volem evitar, per vocació, que vostès estiguin en perill.

Fixin-se, a Igualada, l'any 2006, vam treballar un tema a les jornades del patró de Sant Joan: la seguretat dels bombers en les intervencions, a iniciativa del Cos de

Bombers. A Mataró, l'any 2007, vam treballar sobre la millora en les intervencions en túnels. Vam analitzar casos com el de Montblanc, si se'n recorden. A la III Setmana dels Bombers, a Balaguer, l'any 2008, vam analitzar diversos accidents, i, entre ells, dos d'ells importants, els més rellevants: Guadalajara 2005 i Graza- lema 1992. Això és una tasca que fem en el dia a dia, perquè ens interessa la nostra seguretat.

Però els posaré un exemple més proper: del febrer al juny del 2009 –del febrer al juny del 2009–, en Jaume, en Pau, companys meus que van morir, van fer una formació al col·lectiu del Cos de Bombers, on tornàvem a repassar per enèsima vegada la metodologia d'intervenció en incendis forestals. I parlàvem de la seguretat de les maniobres. Vam programar aquestes jornades amb vint bombers per sessió, volíem arribar a 580 bombers. No em preguntin quantes se'n van fer, perquè les hauria de comptar d'una en una, i, si convé, les comptaré i els les passaré a través de la meva direcció general. Però sàpiguen que la nostra seguretat ha estat la primera, la premissa que tenim a bombers.

Malgrat tot, gestionem risc i treballem amb risc, i avui parlem del risc forestal. I en el dia a dia d'una campanya, ara us explicaré el que fa el GRAF 01 –el GRAF 01, que aquell dia em va tocar ser a mi, i que estic segur que qualsevol dels companys de la meva unitat ho hauria fet igual o millor que jo. Treballem sobre l'índex de sequera, i no per decidir on ha de ploure o no, nosaltres no som meteoròlegs; treballem sobre l'índex de sequera per saber on, en cas d'un incendi, tindrem problemes per controlar el foc. Per què? Doncs, per una senzilla raó: perquè més sequera implica més disponibilitat de combustible i, per tant, més intensitat de foc. I aquelles imatges que els he posat al principi són imatges que posen en evidència la capacitat del sistema d'extinció, perquè no pot assolir l'objectiu.

Treballem amb el Departament de Medi Ambient i Habitatge, utilitzem el seu índex de risc; treballem amb el número de serveis, per saber quins són els punts febles de Catalunya, i els analitzem en el dia a dia. Valorem la meteorologia del dia, no som meteoròlegs nosaltres, senyors –no som meteoròlegs–, però treballem, intentem entendre aquesta meteorologia, i, òbviament, l'apliquem en el dia a dia. Però, a més a més, agafem dades del dia a dia, del darrer dia, de l'anterior i de l'anterior, del comportament dels incendis, i de Catalunya i d'Aragó i del País Valencià i Andalusia i del sud de França, perquè aquí no hi ha fronteres –aquí no hi ha fronteres–, en el món dels incendis no busquem fronteres. Compartir el coneixement vol dir garantir seguretat i vol dir millorar en eficiència, i en això haurem de millorar.

Fixeu-vos, aquell dia en concret, a Aragó, a Aliaga, a Terol, hi havia un incendi dies abans; aquest incendi va fer que nosaltres ens passéssim, unitats, a mirar-lo –a mirar-lo–, a observar com se movia aquell incendi. Estàvem en contacte amb els tècnics d'Aragó, perquè volíem informació del comportament, informació que repercuteix després en la seguretat de tots nosaltres.

I què fem després, amb aquesta informació, cada matí quan la tenim ja processada? Pengem a la intranet del Cos de Bombers aquesta eina: un avís diari –un avís

diari– i un comunicat de risc quan convé. En aquest avís diari, que es pot veure des de tots els parcs de bombers de Catalunya, qualsevol bomber que es connecti a la intranet pot saber quins són els incendis de disseny esperats per a aquell dia en una zona determinada de Catalunya. I així ho hem fet en els darrers anys, i així ho continuarem fent en els propers.

A més a més, per assegurar la comunicació, truquem als caps de guàrdia de totes i cadascuna de les regions, i truquem als nostres caps operatius de totes i cadascuna de les regions i els passem la informació: «Senyors, comp-te, atents, avui passa això, passa això altre. Vigileu, el punt feble és aquest o és l'altre.» Però, malgrat tot això, servidor, amb els anys que porta a la casa, se troba amb situacions com aquesta: per intentar aturar un incendi, per intentar fer que no sigui un incendi gran, poso en perill la meua vida i el que convingui, perquè jo sento la vocació, sento la professió. I no m'ha agradat gens ni mica el que he vist; no m'ha agradat veure i sentir les comunicacions. I no m'agradaria que, si mai moro en un incendi, els meus fills s'assabentin de les meves últimes paraules per una emissora a través del Youtube –no m'agradaria. No m'agradaria que la Júlia, la filla del Jaume, s'assabentés d'això. Si ella vol assabentar-se'n, que se n'assabenti, però quan ella ho decideixi. Tinc dos fills, un de molt petit, i no m'agradaria.

Vam plantejar una maniobra. Jo estava al front d'aquella maniobra; tenia la meua gent. Vaig observar, perquè feia de guaita aquell dia i dirigia la maniobra. I vaig observar un punt crític. Vaig observar un focus secundari, és el que assenyalo amb el dit, perquè això serveix després per a formació, per aprendre, perquè cada dia aprenem, no ho sabem tot, els bombers –cada dia aprenem. I vaig donar l'ordre jo mateix d'evacuar, de marxar d'allà. A on? A la zona que jo havia identificat com a segura. I jo la vaig identificar. Això és Margalef 2005, senyors, d'acord? I aquesta és la meua zona segura. I vaig sortir d'allà potser vint segons abans que passés el front per davant. I allà es va cremar un vehicle d'un ADF, i es va cremar també un vehicle dels agents rurals. I, sortosament, no els va passar res. I d'això me n'alegro, que no els passes res a ningú. Però això és el risc, això és amb el que jo treballo.

Senyors, més situacions: Martorell, 2005. Incendi que pot implicar dos camions. Replantejem la maniobra. Dono l'ordre de sortir, a través del cap de guàrdia, i tornem a sortir. El cap de guàrdia no arriba a tot arreu. Si jo detecto un problema, li passo al cap de guàrdia, però si jo he de prendre una decisió a camp, la prendré; la prendré, perquè el primer és la seguretat de la gent.

Una altra maniobra: amb foc –amb foc–; això és a Pont de Vilomara, també l'any 2005. Aquesta és la gent amb què treballem en els incendis. Aquesta és la gent que els dona servei a vostès. Intentem buscar una oportunitat en el límit, on convingui, perquè som així, perquè ens intentem posar al límit amb un risc controlat. Identifiquem la zona segura i marxem. Aquest és el moment de marxar, quan ja hem fet la maniobra i volem que això s'estabilitzi. I, efectivament, aconseguim estabilitzar això. Però hi ha algú que no té aquesta informació. I els tenim al territori, senyors, i en l'Infocast potser sí que

valdrà la pena que ho revisin, perquè aquesta gent són ADF. I no vol dir que no estiguin preparats, compte. Hi ha gent que sí que està preparada. Però hem d'estrènyer la col·laboració, hem d'evitar situacions com aquesta que estan veient al vídeo, perquè és la seguretat de tots.

Els posaré un exemple d'un altre incendi, el de Sant Llorenç Savall, l'any 2003. Fixeu-vos, a les 12.28 –i ja accelero–, es comunica una reproducció a la zona de Gallifa –12.28. Tanta importància que se li ha donat als mitjans aeris aquí, i ara veureu la importància que tenen en segons quins moments i en segons quines situacions. Trenta segons més tard, hi ha això: un nou escenari, un nou incendi, un incendi on els recursos que han d'anar cap allà primer, que són els que estan més a prop, hauran de replegar tota la instal·lació –una instal·lació que pot ser d'un quilòmetre–, perquè, si no, no tindran mànegues, les mànegues són comptades, i, en canvi, són els recursos que tenim més a prop. I això és temps i és reorganitzar una altra vegada l'exèrcit, per dir-ho d'alguna forma, que no és tal, però sí l'organització nostra i els nostres recursos.

Al final, amb tres mitjans aeris descarregant simultàniament..., aquí teniu l'etiqueta del que és: el Bravo 80 –és un mitjà aeri–, més un «hidro», més un altre bombarder que hi havia a la zona, en dos minuts tenim tres mitjans aeris; no aconseguim d'aturar aquell incendi. I aquell incendi, senyors, acaba sent així, aquest és el final d'aquell incendi: 4.500 hectàrees i cinc persones mortes.

Mirin, d'Horta se n'ha parlat molt i encara se'n continuarà parlant molts anys. I quan fem l'aniversari, encara tornarem a escoltar coses que no ens agrada escoltar als bombers, en llocs que no ens agradarà escoltar-ho als bombers.

Aquesta és una reproducció del dia 22, el dia següent de l'atrapament mortal. En quatre minuts, el comportament és aquest. En set minuts, el comportament és aquest. En nou minuts, el comportament és aquest. I en onze minuts, això és el que hi ha. Nou-cents metres en onze minuts, l'equivalent són cinc quilòmetres per hora de velocitat. Això és un comportament extrem –extrem.

Si vostès caminen per la muntanya, no crec que vagin molt més enllà de quatre quilòmetres per hora en el millor dels casos, i amb tot el respecte per a tothom. Si a més a més li afegiu una motxilla i a més a més heu de muntar mànegues, em voleu dir com parem això? Si, en aquell moment, algun camió s'hagués estat atansant a Mas Andill per la pista, per on s'estava propagant l'incendi, i hagués volgut girar, què hauria passat? –què hauria passat?

Acabo, senyor president. I de recursos n'hi havien? Sí, de recursos n'hi havien; de recursos n'hi havien, aquí. S'adonen, aquí? Aquí hi han camions.

Incendi del Solsonès de l'any 98, crítiques al Cos de Bombers –crítiques al Cos de Bombers. Vam passar d'un incendi de mil hectàrees a un incendi de 27.000. I teníem quaranta camions en el perímetre. I aquells quaranta camions en el perímetre no van ser capaços de controlar aquell incendi. Per què? –Per què? Aquesta dona, la que va escriure aquest llibre, va perdre el seu

home. I aquesta dona, aquí, reflecteix una sèrie de necessitats per tal d'evitar tot això.

El Cos de Bombers hem treballat durament, molt durament –molt durament– per assolir un nivell que tenim avui en dia i que és reconegut arreu del món i d'Europa, per descomptat. I som referència en molts casos, però això no vol dir que hàgim d'abaixar la guàrdia. Però aquí també hi ha tasques per als senyors polítics. Hi ha tasques per a tothom. Jo no incidiré en cap missatge que vostès no vulguin escoltar, però sí que els recomano que tornin a llegir aquest llibre, en la pausa que tinguin en un moment donat.

Acabo, acabo amb dos comunicats. Acabo amb dos comunicats que, senyor president, li demano que me'ls deixi llegir. El primer és un comunicat dels tècnics de Incendios Forestales de Castilla - La Mancha que diu així: «Han caído cuatro compañeros y dos están malheridos en combate contra el fuego. ¡Ánimo! Sabemos lo que estáis sufriendo. Os imaginamos, como nosotros hace cuatro años y cinco días, dentro de vuestro mono ignífugo, intentando que no se os noten las lágrimas, mordiendo los labios por la rabia contenida, dando lo mejor de vosotros, luchando sin descanso para que el fuego no avance. Todavía no lo tenéis controlado. Parece que hay menos viento que ayer. Pronto lo lograréis. Y ahí todavía os quedan varios días de patrullar día y noche para que no se reavive. Esto es así. Pronto intentarán encontrar algún culpable» –sincerament, no m'ho esperava–, «incluso, tal vez, os acusen de ser los culpables del fuego a vosotros» –vols dir?– «que habéis hecho lo mejor para pararlo. Es nuestra experiencia. Tenéis los mejores analistas de incendios forestales» –no ho crec així, crec que hem de millorar–, «vuestro sistema lo estamos implantando en varias comunidades autónomas» –i seguirem treballant amb totes les comunitats autònomes, perquè aquí no hi ha fronteres, senyors–; «determinaréis con minuciosidad por qué han caído. Os deseamos de todo corazón que os escuchen. Probablemente, la verdad técnica, la que se fundamenta en la termodinámica y en la meteorología, no beneficia a grupos de poder o de opinión. Descansen en paz.»

I acabo amb això –i qui no vulgui, que no miri–: «Jaume, amic» –no els ho he dit, però en Jaume i en Pau eren dos amics personals meus–, «Jaume, em vas alligonar molt, company, i encara aprenc de tu ara. Amic, em quedo amb la cançó que encara sona a dins meu des del dia que ens vam acomiadar, sempre ensenyant-me. Representa un record de vosaltres cinc; sintetitza una passió, una vocació; representa, sens dubte, l'esperit de la nostra professió: “Per això, malgrat la boira, cal caminar.” Amic Pau –hòstia, com te trobo a faltar, Pau!–, David, Jordi, Ramon i Jaume, per vosaltres i per nosaltres. Que tinguem sort, companys!»

El president

Gràcies, senyor Galán. Jo vull que sàpiga vostè i tots els seus companys que ens acompanyen aquí, a la comissió, que tota la sessió d'avui i els seus testimonis, que per vostès són testimonis que afecten en el més profund dels seus sentiments, els vull assegurar que a aquesta comissió ens passa el mateix.

Entrem en les intervencions dels grups. En nom del Grup de Convergència i Unió, té la paraula el senyor Turull.

El Sr. Turull i Negre

Moltes gràcies. Senyor Galán, jo ho dic perquè ho sàpigam –i ho acaba de dir el president, no?–, vull dir, aquí, arran de l'incendi d'Horta de Sant Joan, nosaltres en cap moment estem qüestionant la feina dels bombers, dels GRAF, dels agents forestals. Aquí hi ha un tema, que es van donar unes explicacions, han anat apareixent una sèrie de dades, i volem saber exactament què és el que va passar, per poder rectificar, perquè no torni a passar. És aquesta, la lògica. Per tant, no se senti, doncs, que això és un judici al Cos de Bombers; la cosa no va per aquí.

I en tant que vostès són els que ho coneixen, els que hi són i els que són professionals, qui millor que vostès que ens puguin aclarir els dubtes que tenim. Almenys, des del nostre grup parlamentari, preguntem i escoltem –preguntem i escoltem–, i és el que a mi m'agradaria que vostè ens pogués aclarir avui, aquí, alguns dubtes, que amb relació al protagonisme que vostè ja ha tingut i de la vivència que vostè va tenir..., si ens ho pot aclarir, no?

Primer, vostè, que surt en moltes transcripcions, per tant vostè va parlar molt, el seu superior immediat, diguem-ne, en l'operatiu aquest, és Delta 0 –el seu superior immediat. És a dir, si algú a vostè li pot donar una instrucció, una ordre per sobre seu en comandament, en aquell moment és Delta 0.

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Senyor diputat, jo agraeixo les seves paraules, però també veig coses. I no vull acusar ningú, però veig coses. I entendre vostè que jo hagi estat dolgut pel que surt en la premsa i les aplicacions que se fan. Si estem en la mateixa línia, mos trobareu en el camí. D'acord?

Permeti'm que li matisi una primer qüestió. Jo, aquell dia, faig les guàrdies del GRAF 01. Les guàrdies del GRAF 01 surten fora del que seria l'organigrama de la guàrdia de l'incendi d'Horta de Sant Joan. Jo dono suport, perquè així és la meua tasca, des de la Sala Central del Cos de Bombers, i una de les meves tasques, en aquell dia en concret, és supervisar tot i cadascun dels incendis forestals que hi ha a Catalunya. Per descomptat que, si en algun d'aquests incendis hi ha alguna unitat GRAF activada, jo vetllo perquè ells estiguin en la forma més acurada possible, ben seguits, ben monitoritzats, i, si puc evitar que els falti alguna cosa, ho evitaré; entre elles, informació, per descomptat.

El Sr. Turull i Negre

No, jo li preguntava, i va molt bé que ens ho aclareixi, perquè abans, en declaracions aquí i diverses que s'han fet, el quadre de comandament que expliquen els GRAF és dir: «Nosaltres ho comuniquem a GRAF 06 i GRAF 01, i GRAF 01 és el que té el contacte amb Delta 0 i, per tant, si ens ve una instrucció de Delta 0, ens vindrà per

aquesta via. Jo només volia que ens ho constatés, això, com vostè ho veu.

Vostè, què diu que està...? Vostè està a Bellaterra.

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Correcte.

El Sr. Turull i Negre

Vostè, en tot moment, de l'incendi, té una visió global de l'incendi? Té visió, de l'incendi?, o..., si ens ho pot explicar una mica. Vostè té visió, inclús quan no hi ha mitjans aeris?

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo no tinc visió de l'incendi en cap moment. Jo sóc un analista d'incendis i com a tal estic format. Jo puc valorar si una reproducció, des de la posició en què estic i amb les comunicacions que escolto, té un potencial, en té un altre o pot implicar una cosa o en pot implicar una altra. Si vostè recorda una de les converses que tenim amb el meu company Pau, en un moment donat analitzo la reproducció que ha afectat GRAF Tarragona, l'«analitzo» vol dir que plantejo el recollocament de la cua d'aquella reproducció i, a partir d'aquí, jo els comunico que crec –i sempre ho puc creure, perquè no ho puc afirmar perquè no ho veig en cap moment– que la reproducció que acaba d'afectar GRAF Tarragona, si se recolloquen al fons del barranc, els pot pujar a ells. I això, com ho faig? Ho faig a partir de la filosofia que tenim implantada al GRAF, i en concret en la unitat tècnica. Treballo guàrdies de camp i treballa guàrdies a la sala, i això em permet tenir un contacte directe sempre amb com cremen els incendis en tot moment, perquè no estic tancat sempre en un despatx, surto i entro al despatx quan me toca la guàrdia de GRAF 01. I surto als incendis, que em permet conèixer-los i posar-me al dia d'aquests.

El Sr. Turull i Negre

Sí, no, es que jo crec que aquesta és una dada importantíssima, perquè, de fet, a les transcripcions –m'he permès, una mica, la molèstia de veure les intervencions de cadascú, que surten en les dades que ens ha posat–, vostè és la persona que apareix més, donant informació, donant, etcètera. I estant a Bellaterra i sense tenir, com vostè diu, la visió del foc, sorprèn una mica. Ho dic, perquè..., si ens podia explicar aquest extrem. Per això li ho havia preguntat, perquè vostè, visió del foc, no en té.

Vostè abans parlava que se li està donant molta importància als mitjans aeris, però vostè, en aquestes transcripcions, i quan la cosa es comença a descontrolar i la inestabilitat, vostè reclama permanentment com estan els mitjans aeris i quants poden sortir, perquè GRAF Lleida té altres coses. Amb molta anterioritat que es produís el lamentable succés, diu: «Aquí, sense humilitat, costarà molt treballar.» Per tant, els avions deuen tenir una certa importància; primer, per la comunicació que sentim de GRAF Lleida, i després perquè vostè

pressiona molt Hotel 0 perquè pugui fer volar avions, no? Per tant...

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, sí, pressiono l'Hotel 0 fins a cert punt, és a dir...

El Sr. Turull i Negre

Bé, entenc... vull dir que no..., vostè insisteix.

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

L'entenc, l'entenc... Jo..., permeti'm que reculi una mica cap enrere i els explico com començo la guàrdia aquell dia. Aquell dia començo la guàrdia recollint tota la informació del relleu. I a la informació del relleu, el nou subinspector que està a camp, el subinspector GRAF 10, em comunica que allò està molt mal cremat. I de seguida em ve al cap, a partir de la informació que vaig recollint..., i crec que això es recull en alguna de les meves actes o en la meva acta que vaig fer a Mossos d'Esquadra, i així ho podrà certificar..., ho podrien certificar, en aquest cas, tant en Joan Herrera, com en Tomàs Cordero, cap de la unitat de GRAF Tarragona; en Jaume, desgraciadament, no pot dir-ho. Els comunico que avui –durant el dia d'avui–, una trucada que els faig vora les onze del matí, tinguin present durant tot lo dia l'accident de Grazalema, i el tinguin present per la senzilla raó que l'escenari era el mateix que a Grazalema. I era el mateix, perquè hi havia combustible per sota, mal cremat, on estaven ells.

Parlem dels mitjans aeris. Les maniobres que estaven fent ells requerien el suport dels mitjans aeris –el requerien. També és cert que, si vostè recull les comunicacions en moments determinats, Pau em comenta, quan jo li passo el 5071, si no ho recordo malament, o el 5011 –no recordo ara la màquina que és, ara, en aquest moment–, em comenta que és difícil que els mitjans aeris puguin acabar d'entrar a descarregar on estan ells, perquè, primer, tenen tot un vol de capçades que els impedeix veure-hi, i perquè aquest mateix vol també atenua bastant la descàrrega i la descàrrega no la troben eficient, per dir-ho d'alguna forma.

Per tant, ells ja veuen que hi ha una certa dificultat a l'hora de treballar amb els mitjans aeris. Reben l'avís meu en el moment de la suspensió de les maniobres amb mitjans aeris, i jo els comento també, quan me diu –crec que vostè es refereix a Jaume– que si no hi ha mitjans aeris serà difícil aguantar, jo els contesto que si no ho veuen clar que marxin d'allà, d'acord?

El Sr. Turull i Negre

Vostè creu que..., a partir de les 14.30 l'informe de Bombers diu que allò és un foc nou, que té una potencialitat, que gira tot, que sorprèn i, per tant, per això es generen dubtes, és a dir, que es mantingui la mateixa estratègia que al dematí amb la mateixa gent al mateix perímetre, etcètera. Vostè no creu que en el moment que se sap que no poden volar els mitjans aeris, que vostès tenen la gent en una cinglera, allà..., vostè no creu

que en situacions com aquestes, amb l'avís de vostè, d'aquell incendi, que es tingués en compte –«compte!, que això no és un foc qualsevol»–, no és que s'hauria pogut..., i a mesura que s'anava complicant, doncs, canviar d'estratègia, i les ubicacions que s'havien marcat al dematí, amb el vol que va fer el Delta 0 i em sembla que era Echo 00, que van dir «aquí va aquest, aquí va aquest, posem les...» No creu que s'hauria d'haver variat l'estratègia a partir d'aquell moment, i més veient que es va complicant cada cop més?

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

El procés de canvi d'una estratègia no és immediat. El procés de canvi d'una estratègia requereix, primer, definir quin serà el següent objectiu. Si vostè recorda una de les comunicacions que tenim amb Hotel 0, quan es comencen a produir les reproduccions –crec que està en les transcripcions, ara no me'n recordaré de l'hora exactament–, em comenta que veu camps, igual que també ho està veient el 4092, que és el vehicle de la unitat tècnica que està al lloc de l'incendi, que veuen camps per davant de l'incendi. El següent pas –el següent pas que hauríem fet si no s'hagués produït la fatalitat–, i sempre atenent els protocols de seguretat –fins que el GRAF no hagués estat segur, sortir no haurien sortit–, però el següent pas, probablement, hauria estat anar a mirar-nos aquells camps que havien identificat la unitat tècnica i Hotel 0.

Per tant, el canvi d'estratègia no es pot dir que sigui un canvi d'ara per a dintre d'un minut, és un canvi que requereix una mobilització i una gestió dels recursos d'una manera progressiva, i sempre, en tot cas, garantint la seguretat.

El Sr. Turull i Negre

Sí, el que passa que... D'acord, passa que a les 14.30 hi ha aquest fenomen nou, però és que a les 15.30 ja hi ha hagut l'atrapament del GRAF Tarragona –s'ha quedat sense guaita, el foc s'ha descontrolat i puja de capçades–, amb el que vostè deia, les dificultats que deia: no hi ha suport aeri, hi han contravents. És a dir, tots aquests factors, vostè tot això ho comenta amb Delta 0 i què li diu Delta 0? O no ho comenten?

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Jo no parlo amb Delta 0 d'aquest factors, perquè Delta 0, un tècnic, també les està escoltant com jo. Jo vetllo, quan no hi ha mitjans aeris, sobretot per la meva prioritat, la seguretat de la meva gent. I en els missatges, el que els comunico constantment és garantir la seguretat. I em quedo –entre cometes– «tranquil»; tranquil, quan me diuen que estan en zona segura. «Tranquil» vol dir que s'ha acabat el protocol LACES. Si a mi una unitat me diu que està en zona segura, en certa manera me tranquil·litza bastant. El que passa que no el deixo. Tinc una forma de fer el 01 potser massa «matxacona» i no els deixo, a sobre, en cap moment. I els torno a insistir, i els insisteixo fins al final, perquè la meva prioritat és la seguretat. I si vostè recorda una mica les transcripcions,

veurà que en un moment donat fins i tot els suggereixo que facin foc d'escapament.

«Foc d'escapament» és simplement realitzar una crema per generar una zona negra i, a partir d'allà, tenir-la més àmplia. I els suggereixo que, si no ho veuen clar, que facin fins i tot foc d'escapament. No recordo exactament les transcripcions, crec que les tenen vostès i les podran llegir.

El Sr. Turull i Negre

Sí, el que passa, que –i avui, vostè que ha assistit a tota la comissió– és la decisió aquella de deixar la... Vostè ho ha dit. Diu: «Si no ho veieu clar, marxeu.» És a dir, l'expressió aquesta, o quan vostè li demana i..., hi ha un punt que vostè demana que marxin. A la transcripció, ho comunica al sergent de Barcelona. Aquest «si no ho veieu clar, marxeu», és a dir, vosaltres ho heu de veure clar. O quan ells no li fan cas, perquè vostè els demana que marxin, vostè diu: «D'acord, vosaltres mateixos», en el bon sentit de la paraula. És a dir, es deixa la responsabilitat, això per part..., no ets bomber, però et costa d'entendre que es deixi la responsabilitat a aquella gent que no té la perspectiva global de l'incendi, del que pot venir i de les prospectives que es fan, no? Aquesta és la part que sorprèn, és a dir, es deixa la decisió a la gent que no té tota la informació.

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Permeti'm que li contesti això amb un exemple. Si ara mateix surt un incendi al polígon les Comes, a Igualada, permeteu-me que faci ja..., de l'Anoia, el parc que sortirà serà el Parc de Bombers d'Igualada, amb l'estructura de comandament que pot haver-hi avui. L'estructura de comandament està, en aquest cas, dirigida per un caporal. El cap de guàrdia –Delta 0– de la regió sud, avui, està a Sant Boi, on té la seva base. Si en arribar a aquella indústria –a aquella indústria del polígon les Comes d'Igualada–, el caporal decideix entrar o no entrar, és a dir, realitzar una maniobra defensiva o ofensiva, qui li ho qüestionarà? Qui que no estigui allà i no tingui tota la informació li ho qüestionarà, a aquell caporal? Jo no li donaré una ordre d'entrar, si no sóc allà; com tampoc li donaré una ordre de no entrar. El seu criteri, com a comandament, preval; preval fins que arribi allà el sector, que serà l'Echo 0, o preval fins que arribi allà el Delta 0, el cap de guàrdia, però quan tothom tingui la informació; ningú se pot «agosarar».

Aquests dies he pensat molt. Aquests dies, quan vostès plantegen dubtes, d'alguna o altra manera, he pensat molt. I realment fan dubtar: «Vostè, GRAF 01, per què no li dóna l'ordre de marxar?» Però m'haig de situar. Joestic a la sala, jo no veig... Per on els dic que marxin? He de confiar en el meu equip.

El Jaume Arpa era un bomber de dalt a baix, era un bomber que tenia el nivell de CAOFT –són els dos nivells que tenim dintre de l'especialitat, CAIF i CAOFT, d'acord?–, que és el curs d'operacions de maniobres amb foc tècnic, és de cent cinquanta..., dues-centes hores té el CAIF i cent cinquanta en té el CAOFT. És el màxim que tenien. Jo vaig aprendre molt del Jaume, us ho ben asseguro, em

va ensenyar molt a mi. La seva paraula era la meua paraula. Quan ell me diu: «Me quedo aquí.» Jo hauria fet el mateix, perquè jo, en més d'una ocasió, m'havia quedat en zona segura. Us he posat un exemple de Margalef, on jo vaig decidir quedar-nos en zona segura. I per què ho decideixo? Perquè és la meua experiència i és on me diu a mi que la meua gent estarà segura. Jo no li rebutrè això a algú que està allà –no li ho rebutrè.

El president

Gràcies, senyor Galán. S'ha acabat, senyor Turull.

El Sr. Turull i Negre

No...

El president

No, no, el seu temps s'ha acabat, senyor Turull; no el temps del senyor Galán, el seu temps. Senyor Pérez, té la paraula.

El Sr. Pérez Ibáñez

Moltes gràcies, senyor president. Efectivament, basta repassar una mica la informació sobre aquest incendi, que es veu que la seva participació en tot moment va ser molt activa; va ser difícil –va ser molt difícil– en determinats moments, i també va tenir una intervenció, si em permet, molt preclara. Va ser a les 15.47 quan vostè els va recomanar que «d'acord, però si heu de fer foc d'escapament, ja el fareu» –a les 15.47. Per tant, jo crec que vostè..., tenim absolutament el convenciment que va fer tot el possible per millorar la situació dels seus companys i per millorar la situació d'aquell incendi.

I és en aquest sentit que no li farem cap pregunta, però si que, també, tingui el convenciment que, per part nostra, farem i continuarem treballant per fer tot el possible per millorar la imatge del cos i per millorar també les condicions de treball que tenen tots vostès. Moltes gràcies.

Moltes gràcies, senyor president.

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Permeti'm, senyor president. Agraeixo les seves paraules. Sí que és cert que la gent felicita el paper del GRAF 01, però el paper del GRAF 01, aquell dia, és el paper d'un membre d'un equip –d'un membre d'un equip. Per molt que molta gent intenti buscar una esquerda entre comandaments i bombers, som un equip, perquè sense un equip això no funciona, això no arranca. I, per tant, el millor o pitjor que va sortir és el millor o pitjor que va funcionar un equip. És la meua matisació...

El president

Gràcies, senyor Galán. La senyora Patrícia Gomà, per Esquerra Republicana, té la paraula.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Gràcies també, senyor Galán, per ser avui aquí, comparèixer i explicar-nos, doncs, amb tant de detall..., i com veu, què creu que va succeir el dia 21.

Nosaltres tampoc no li traslladarem cap pregunta en concret. En tot cas, jo crec que al llarg de les compareixences d'aquest matí, totes elles, el que sí que han posat en evidència, doncs, és la professionalitat, que, en cap cas des d'Esquerra Republicana ho qüestionàvem, però avui, doncs, ara en aquests moments ens podem reafirmar que en cap cas hi ha hagut una manca de professionalitat per part dels GRAF i dels Bombers de la Generalitat en l'extinció d'aquest incendi.

El que li puc dir és que prenem nota de tot allò que ens ha aconsellat, de totes les peticions que ens ha traslladat al llarg de la seva exposició. Revisarem, doncs, la transcripció de la seva compareixença, per prendre nota correctament d'allò que apuntava que cal millorar. I això és la conclusió que hem d'extreure, entenem nosaltres, d'aquesta comissió d'investigació: millorar la coordinació amb ADF ha apuntat.

I sobretot, doncs, també li demano..., aprofito per demanar-li al president de la comissió que crec que seria rellevant que ens fes arribar, doncs, el llibre a tots els membres de la comissió, que poguéssim disposar d'un exemplar del llibre que el senyor Galán ens feia evident que era important per a la nostra comprensió dels incendis forestals.

Res més. Reiterar-li l'agraïment per ser avui, aquí, en aquests moments tan complicats i tan difícils per al seu cos.

Gràcies.

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

A vostès.

El president

Gràcies, senyora Gomà. Intentaré, efectivament, fer arribar el llibre a tots els membres de la comissió. En nom del Grup Popular, té la paraula el senyor Rafel Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, senyor Galán. I, miri, jo és que, amb tota la sinceritat del món, he vist en vostè com una manera de defensar-se de nosaltres. Nosaltres no l'hem acusat ni ens ha passat pel cap. Hem repetit 1.000 milions de vegades que nosaltres no fiquem en dubte la professionalitat dels bombers, 1.000 milions de vegades, i ho tornarem a dir 1.000 milions de vegades. Vostè sap el dolor que em pot provocar a mi el que vostè ha ficat aquí a dalt? Dolor, vocació, professió... Escolti'm...

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Vostè sap el que és escoltar la mort de dos companys? Amb tot el respecte.

El president

Perdó. Deixi, senyor Galán, que acabi el senyor Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Primera part. Segona part de tot això: escolti, jo recrimino la persona que hagi portat una gravació dels seus companys –la recrimino–, totalment i absolutament. Però vostè no pot fer aquí..., o alguns ens podem sentir culpables d'alguna cosa que no hem fet; dirigeixi's vostè a qui ho ha fet realment. I, si té el nom i cognom de qui ho ha fet..., facin el que hagin de fer, però s'ha aixecat un sumari que està avui a l'abast de tothom –de tothom. Per cert, sumari que aquest grup i comissió d'investigació no té, perquè encara no se'ns ha donat.

Continuo amb la segona. No venim a jutjar-los, ni molt menys, venim a fer el que vostè ha dit, sense voler, amb una paraula, venim..., i vostè ho ha dit: «Els polítics tenen alguna cosa a fer.» Evidentment que tenim una cosa a fer. Com a oposició que som –que no som govern, perquè no ho som–, controlar, que és la responsabilitat dels polítics, i, en aquest cas, al senyor conseller, al senyor Saura, al senyor Baltasar; però no a vostès, no els hem ficat mai en dubte. Els ho diré 25.000 milions de vegades, mai s'ha ficat en dubte aquest tema.

Escolti, nosaltres el que volem..., és com l'exemple que vostè ha ficat de Castilla - La Mancha, que hi va haver una consellera de Medi Ambient que va presentar la dimissió perquè va veure que hi havia indicis. No hi ha res contra vostè, li ho dic amb el cor a la mà. I ho tornem a dir, nosaltres, com a Parlament, som Generalitat, i com a diputats som Generalitat, i vostès, com a bombers, són Generalitat. Vostès s'imaginin que nosaltres poguéssim anar contra vostès mateixos? Impossible. No, nosaltres, la nostra funció, com la de vostè és apagar focs, la nostra, que estem a l'oposició, és controlar el Govern que ho hagi fet bé, perquè vostès tinguin les millors que poden tindre i, sobretot, perquè les famílies dels afectats puguin conèixer la realitat i que sàpiguen que hi ha uns polítics que no han passat d'això i que han demanat també responsabilitats polítiques, si n'hi ha, simplement. Això no és un jutjat, això és una comissió d'investigació; aprenem les nostres responsabilitats i estem al costat de vostès, és una eina de treball.

Per tant, jo, senyor Galán, reconec com pot estar i el sentiment que poc tindre, li ho dic de veritat, però creguin també que nosaltres, els diputats, no som de pedra –no som de pedra. Jo, la veritat, el dolor i la vocació i la professió per part del meu grup parlamentari, la tenen tota, tant, que no li formularé cap pregunta.

El president

Gràcies, senyor Luna.

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Permeti'm, senyor president. Senyor diputat, jo no he acusat cap grup polític en concret. He posat aquestes reflexions sobre la taula, perquè vull que tothom les senti i les vegi, i tota la societat, perquè això es veu, es veu en directe. Oi que es veu en directe? (Pausa.) Doncs, vull que tota la societat vegi i reflexioni sobre on estan els límits i el dolor.

El president

Gràcies, senyor Galán. En nom del grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula el senyor Daniel Pi.

El Sr. Pi i Noya

Moltes gràcies, senyor president. I moltes gràcies, senyor Galán, per la seva intervenció. Sàpiga que entenc perfectament la seva indignació per algunes de les coses que estan passant, i d'una manera molt menor, perquè jo no he perdut els meus companys, però d'una manera molt menor sàpiga que comparteixo aquesta indignació. Jo sí que li faré preguntes, perquè tinc interès a fer-les, perquè aquí contínuament van sortint represes.

La primera. Escolti, a la pàgina 63 i 64 de l'informe de Bombers, i a l'annex C de l'informe de Bombers, hi ha la llista de mitjans que estaven mobilitzats el dia 20 i el dia 21, i l'única cosa que hi figura és que es retiren, per problemes tècnics, un helicòpter bombarder i un AVA. Això és el que diu, no els diaris, sinó l'informe de Bombers. Vostè té alguna constància que aquesta informació sobre els mitjans que hi van participar, i que no figura a l'informe de Bombers, que es retiressin, excepte els mitjans aeris per motius tècnics, sigui certa?

Si no li va bé de contestar-m'ho ara..., m'entén? O sigui, vostè té alguna constància que hi hagués retirada de mitjans aquell dematí?

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Senyor diputat, em permetrà que li comenti que anem bastant, sempre, a remolc. O sigui, jo, com a bomber, com a societat, però del Cos de Bombers, hauria d'estar concentrat en la propera campanya i hauria d'estar vetllant perquè, bé, tots aquests errors que hauríem pogut cometre o les millores que volguéssim implementar en la propera campanya, hi estiguéssim ja a sobre.

Però, clar, anem al ritme; anem al ritme del que ens marquen també, una mica, les informacions que van sortir. Va sortir, per exemple, crec que dissabte o divendres –no ho recordo exactament– una informació que deia que s'havien reduït els efectius de bombers en l'incendi d'Horta de Sant Joan, un 30 per cent, crec recordar i, a més a més, a l'hora central del dia.

Mirin, aquí hi han dades –aquí hi han dades. Però no ens passa en aquell incendi, ens passa sempre. I aquestes dades les posaré a requeriment de la vostra comissió, d'acord?, perquè les tingueu i les pugueu analitzar. Ho ha comentat el sergent de GRAF Barcelona, i és també de sentit comú: a les hores centrals del dia, mai –mai– acostumem a retirar mitjans, si no és que tenim un altre incendi declarat i que, per tant, li hem de donar cobertura, perquè els recursos són limitats. El que hi ha aquí és una població d'Horta de Sant Joan, com pot ser qual-sevol altra població –com Pont de Suert, per exemple, a l'Alta Ribagorça–, en un dels extrems del país, i que desplaçar recursos cap a aquella població o cap a l'altra, implica una mobilització i un temps. Los recursos que es passen a Horta de Sant Joan triguen un temps a arribar-hi; també trigarà un temps el personal que fa el

relleu a tornar-hi. I el personal que fa el relleu, el fa a les set del matí, i el vehicle, entre que el carrega, que no el carrega, que deixa el material, que no deixa el material, tornarà al seu parc cap a les dotze o l'una del migdia. I, per tant, són aquests vehicles que s'utilitzen per fer el transport logístic del personal, els que entren en el «parte» de l'incendi, i tornen a sortir, la gran majoria.

No he repassat camions un per un, els ho deixaré i ho podran mirar vostès. Però la idea no és mai retirar recursos, sinó utilitzar aquests recursos com a logística, d'acord? I això és logística. En tot cas, deixo les dades aquí, al president, i a partir d'aquí, si us convé alguna informació més, cap problema.

El Sr. Pi i Noya

A nosaltres no ens cal cap aclariment, ho teníem clar amb l'informe de Bombers. Bé, jo he anat seguint, dins de l'informe de Bombers, el seu contacte permanent des de la sala. Vostè coneix que es retiren els mitjans aeris, el sistema de comunicació, entenc que va funcionar, perquè vostè estava en contacte contínuament. La seva comunicació amb Delta 0 al llarg d'aquest incendi va ser normal, va ser l'habitual en un cas d'aquest tipus?

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

La comunicació meva amb Delta 0, que també la podria fer amb GRAF 06, va ser la normal per un incendi. Penseu que nosaltres treballem amb el que nosaltres denominem un sector funcional. Intentaré posar un exemple ràpid, perquè potser també els ho pot aclarir. El Delta 0 assigna funcions a una estructura de comandament, pot ser una estructura geogràfica o pot ser una estructura funcional. Aquesta estructura geogràfica, en el cas per exemple dels VRP, dels vehicles de bombers, ja tenen autonomia. És a dir, l'Echo 0 o l'Echo 00, que estan en aquell sector geogràfic, tampoc, tot i ser comandaments, diran al caporal que porta una línia o l'altra, si ha de pujar pressió o ha de baixar pressió, o ha de passar per aquesta pedra o ha de passar per l'altra. Una és l'estratègia, l'altra és la tàctica i l'altra és l'operativa.

En el cas del GRAF, passa exactament lo mateix; nosaltres, en aquest cas, funcionem com un sector funcional. I si jo tinc alguna necessitat del Delta 0, li reclamaré jo, o li reclamarà el GRAF 06, si m'ho demana a mi a través meu, o a través d'ell directament.

El Sr. Pi i Noya

Molt bé. Jo tinc aquí les notes que he pres sobre totes les seves intervencions des de les 15.20 i les 16.44, i la veritat és que a mi m'impresionen. Des de les 15.20, en què vostè té la primera informació d'una reproducció important, la crema de la línia d'aigua, etcètera, fins a les 16.21, en què ja s'ha trobat Pau Costa, i encara vostè va guiant pel senyal del GPS, perquè puguin trobar la persona que busquen, i manté aquesta funció. A mi, la veritat és que m'ha impressionat. Jo sé que corro el risc de generar la seva indignació, però vostè va perdre els nervis?

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

No. Vaig plorar, sí, quan vaig acabar.

El Sr. Pi i Noya

Permeti'm que li llegeixi dues declaracions de responsables polítics, eh?, no són informacions periodístiques, són declaracions: «Se perdieron los nervios por parte de todos, y yo presencié mucho descontrol.» *La Vanguardia*, 30 de juliol. De *La Veu de l'Ebre*, del 24 de juliol: «Això ha sigut un escàndol, hem estat dues hores sense comandament, i tant que s'hauria pogut evitar! El que jo et dic, un escàndol!» Ho repeteixo, són declaracions de responsables polítics de l'oposició. Vostè considera que aquestes declaracions posen en dubte la feina dels bombers?

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Li disculpo la pregunta, però jo no em ficaré en temes polítics; això, són vostès els polítics i jo només vull que portin aquest Cos de Bombers al lloc que li correspon, entre tots.

El president

Gràcies, senyor Pi. En nom del Grup Mixt, el senyor Albert Rivera té la paraula.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. Agraeixo la compareixença del senyor Galán i també recordo que aquesta compareixença ha estat sol·licitada per Ciutadans i per tots els grups de l'oposició, per tant, tot els grups d'aquesta cambra hem fet un esforç, perquè totes les veus se sentin en aquesta comissió. Malauradament, inicialment no va ser així, finalment vam aconseguir que vinguessin aquelles persones que havien estat també vetades pel Govern, però jo crec que és bo que totes les veus se sentin. I avui està sent mostra d'això. La informació que vostès estan aportant és molt interessant per saber realment què va succeir i, sobretot, sincerament, amb tot els respectes, no tant per jutjar la seva tasca, que crec que ningú la posa en dubte, sinó per jutjar, en tot cas, les explicacions que s'han donat a la ciutadania, des del punt de vista polític, que és la nostra tasca.

Dit això també, feia vostè referència a un llibre de l'any 98, si no m'equivoco, i m'han passat aquesta informació: precisament el responsable de llavors era el mateix responsable que estava al capdavant –el senyor Bosch– a l'incendi d'Horta de Sant Joan. Per tant, això demostra que aquestes comissions han de servir per a alguna cosa. I, per tant, si estem aquí és perquè no torni, vostè o qui sigui, d'aquí a deu anys a treure un llibre i que no hàgim pres les mesures suficients. Per tant, crec que aquesta tasca que estem fent, potser ara és dolorosa, n'estic convençut, perquè imagini's, si nosaltres no hem perdut un amic, com l'ha perdut vostè, i ja ens dol, imagini's el que ha de ser per a una persona com vostè. Em poso al seu lloc, i segurament que no hi arribo, perquè és una qüestió molt personal. Però imagini's com seria de bo veure-ho amb distància, que potser d'aquí a deu

anys no hàgim de fer un altre llibre, sinó que puguem dir que es van corregir una sèrie d'errades, incidències normals en qualsevol àmbit d'actuació. Per tant, nosaltres estem aquí per això i sobretot també per veure si realment –i li ho dic així, sincerament–..., per què se'ns han dit unes coses a nivell polític, no a nivell tècnic, i després resulta que qui ha estat a peu de carrer, qui ha estat a peu del foc ens diu una informació que no hem tingut fins ara i que hem hagut de conèixer, lamentablement, per la premsa. Perquè això sí que és lamentable, que hàgim de conèixer, a vegades, per la premsa, informació fonamental.

Hi ha, per tant, també..., n'ha parlat vostè també i alguns altres companys, i els entenc perfectament, parlar de les famílies. Precisament per aquest respecte a les famílies, crec que és important que separem la part judicial de la part política. És més, no cal oblidar que qui ha obert un procediment judicial són les víctimes o les famílies, són ells que volen saber i que estan acusant de falta de coordinació, en determinats moments, càrrecs polítics. Per tant, no ha estat aquesta comissió qui ha obert això, qui ha obert aquest tema, i amb tota legitimitat i tot el dret del món són les famílies, pel dret a conèixer la informació del que va succeir.

Per tant, penso que, precisament pel respecte a aquestes famílies, hem de separar la part judicial i la política, però no oblidar que, realment, la coordinació o no que hi hagi hagut, la gestió d'aquest incendi –des del punt de vista polític, sempre, de veritat, no tècnic–..., no ha estat precisament per aquí, han estat també sindicats, que aportaran i que passaran per aquesta comissió –sindicats del Cos de Bombers–, per explicar-nos què creuen que cal millorar.

Jo crec que, sincerament, quan passi el temps veurem que aquesta comissió ha estat positiva per al Cos de Bombers. I tot el dolor del món que han hagut de passar, que valgui la pena per almenys millorar les coses de futur. Sincerament li ho dic, perquè entenc perfectament la posició que tenen tots els companys que han passat per aquí i els que falten per passar, i és una posició molt complicada, però creguin, de veritat, a nivell personal fins i tot li ho dic, no només a nivell polític, que aquí el treball que estem fent és per intentar que això, que el Cos de Bombers, que aquest símbol que aquí posem i que aquí posen en aquesta pantalla, quedi absolutament al marge de les diferències o no polítiques. És aquest el treball que hem de fer i, sincerament, penso que la població catalana és conscient d'això.

Per tant, nosaltres, en tot això l'únic que volem remarcar és que la tasca que han fet vostès és inqüestionable, que la tasca que van fer els tècnics que van estar a peu del foc ningú la qüestiona; el que estem qüestionant, amb tot el dret del món, i amb el dret i l'obligació democràtica de fer-ho, perquè representem també els ciutadans que volen saber què va succeir..., i estem fent aquesta comissió.

I una valoració simplement, breu, a nivell de l'operatiu. Vostè parlava que vostè també donava instruccions i que el Delta 0..., doncs, no sempre ha de dependre tot que passi pel Delta 0. Però, a nivell tècnic i amb l'experiència que té en incendis, i estant també al cap-

davant d'aquest àmbit d'actuació, que és donar aquesta informació i rebre aquesta informació a la seva posició, per què creu que els GRAF que estaven afectats per aquest foc i atrapats, s'adrecen fins a quatre vegades al Delta 0?

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Perdó, pot repetir? Per què crec que...

El Sr. Rivera Díaz

Per què creu que els GRAF atrapats en l'incendi s'adrecen fins a quatre vegades al Delta 0 i no hi ha cap resposta durant una hora?

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Al Delta 0, si me vol llegir algunes de les transcripcions, jo no recordo que s'hi adrecessin directament en aquell moment, eh?

El Sr. Rivera Díaz

Sí, perdoni, perdoni, com que, tècnicament..., perdoni el meu desconeixement. No s'adrecen al Delta 0, fan una trucada d'emergència demanant, interrogant, i li diu: «Tenim el foc a prop, demanem què fem i interroguem Delta 0. No contesta. Envoltats pel foc, demanem comandament; comandament no respon.» Això són dues. La següent és: «Fa estona que sonen trucades d'emergència a diferents vehicles, principalment GRAF, no aconseguim localitzar cap de guàrdia per poder informar.» Això..., li estic parlant de les 16.18.

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Sí, senyor diputat. Si em permet, crec recordar que la primera transcripció que vostè m'ha comentat..., crec recordar que és el vehicle de Mataró, el 040930, si no vaig errat...

El Sr. Rivera Díaz

Quaranta, no, trenta.

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Correcte. Aquests són els camions que estan en el fons del barranc, que era a la part nord..., no, la part nord, no, la part est de l'incendi, a la pista que feia el trencall amb el guaita. I aquest personal, en principi, sí que és cert que reclama aquesta instrucció, però GRAF 06, que està allà, pràcticament..., crec que és a dos quarts, a dos quarts de quatre –parlo de memòria, eh?; si tinc alguna errada, ja em corregiran. Crec recordar que és GRAF 06 el que m'ho comenta a mi, perquè jo li ho comuniqui al Delta 0, que aquests camions s'han de treure a les 15.30. El perquè no es treuen, li ho explicaré. Probablement li ho explicaran també, però jo li ho explicaré avui també.

La decisió final de treure'ls, d'acord?, es veu en certa manera alentida perquè l'Echo 0, que és el responsable

d'aquell sector, juntament amb el GRAF 06, que també està en aquella zona en aquell moment, estan fent front a la reproducció B –si no ho recordo malament–, intentar evitar que agafi força, que agafi intensitat i se dirigeixi cap a Horta. Per tant, amb els pocs recursos que tenen en aquell moment, estan intentant fer front a allò. Per què no es comunica automàticament això? Les mans són dues, i finalment sí que se'ls va comunicar. I fins i tot l'Hotel 0 va fer la pregunta –i crec que està en les transcripcions– que qui estava preguntant sobre la pista que havien de seguir els camions que s'havien d'evacuar des de dalt.

Per tant, hi ha un seguiment. El problema és que hi ha tal volum de coses a fer, de gestions, de prioritats, que, en aquest moment, aquests bombers que demanen això, no reben l'ordre, no perquè ningú estigués per ells, sinó perquè en aquell moment, aquells que havien d'estar per ells, estaven en una altra prioritat. I a mi em poden preguntar vostès: «Bé, però és normal que l'Echo 0 i que el GRAF 06 agafin la mànegua i comencin a fer una extinció d'una reproducció?» No és normal, clar que no és normal, però si te la trobes, què has de fer? Deixar que creixi? Oi que si sortim per aquí al carrer, vostè mateix –espero que no li passi– veu una senyora gran que l'acaben d'atropellar, vostè és metge..., no sé quina formació té, però tant si és metge com si no, oi que anirà a auxiliar-la? És normal que vostè hi vagi? No, és normal que vostè auxiliï primer la persona i després activi el que hagi d'activar. Això és, una mica, el que crec que cal incorporar en aquesta llegida de l'informe, la comprensió de la simultaneïtat i la dificultat que suposa una gran emergència quan s'ha descontrolat, tornar-la a posar una altra vegada a lloc, amb la gestió dels recursos, i això vol dir temps.

El president

Senyor Rivera...

El Sr. Rivera Díaz

No, no, acabo la pregunta, simplement és veure... Entenc perfectament aquesta explicació i la hi agraeixo...

El president

No, no es tracta...

El Sr. Rivera Díaz

...però precisament li deia arran que..., evidentment que ha d'haver-hi això, però vostè ja ens ha dit una cosa que no sabem, és a dir, ens està dient, sense preguntar-li-ho, que determinades posicions, determinats comandaments estaven fent una tasca molt raonable, molt humana, però que, realment, potser per això no es podien donar respostes.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyor Rivera. Moltes gràcies, senyor Galán, a vostè, per la seva presència, les seves aportacions; també als seus companys que ens han acompanyat al llarg de tot aquest matí. Els hem escoltat amb tota atenció,

amb molta emoció. Vostès han pogut escoltar també tots els grups parlamentaris, han insistit tots ells que la voluntat d'aquesta comissió, la voluntat del Parlament de Catalunya, és cooperar; de la mateixa manera que vostès cooperen amb nosaltres, cooperar nosaltres amb vostès per tal de buscar i millorar els objectius que vostès ens han explicat que s'han de millorar.

Moltes gràcies.

El GRAF 1 del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals del Cos de Bombers de la Generalitat

Moltes gràcies.

(Pausa.)

El president

Perdó. Recordo a totes les diputades i els senyors diputats –demà convoco, a les deu del matí, per a la sessió de la comissió de demà– que tinguin present que gairebé, amb tota seguretat, serà matí i tarda.

S'aixeca la sessió.

La sessió s'aixeca a un quart de quatre de la tarda i vuit minuts.